

si extraneo. r. s. de mino. l. si in emptioe. r. s. sol. matr. l. gaus. in fi. r. s. de his q. bene. vel effu. l. si ho. s. hec aut.

Decreto no. timet. qz ab eo tpe quo cepit ea suspecti moueri interdicit et administratio. vt in sit. co. s. si quis aut. r. no. q. in duob. casibus defendit qd se in cau-

Suspe-
cti ca. qm
qz p. pecu-
ratoroz
defecit.

Premi-
um r. pe-
na q. ex
eode. fa-
cto. p. seq.
pot.

Contra causa litis finitur in nantia. Bar. I dem.

Post finitā tutelā cognitiō suspecti tutoris q. nis p. uide. recepta soluitur.

Causa seruis pupilli p. inquit. r. r. inuestigari de fraude tuto- ris. Barto. I ulianus.

Michil p. poni cur p. scribere. curator possit in cognitiōe suspecti quomin. re ligio p. toris a pupillari suo de tegente fraudes instruat.

Pater cogit se obligare p. filio tutore si est necesse. Bar.

Impator adria. britatio. polioni legato lugdunensi in hec verba rescriptit: ysidorus mar. q. uis filius. sit: tutor idone. esse uidef. pater aut. et. idcirco cauere nō uult vt filiū suū tutela eximat: r. in hoc ar- tificio p. uerant: existimo te huic fraudi recte occursum: vt r. fili. r. ipse ad tutelā liberorū demētis gerendā cōpellatur.

ExPLICIT LIBER. XXVI. FF. **I**NCIPIT. XXVII. r. tertii. hui.

De excusationibus tutorū r. t. pibus eaz. Titu. j.

Michil p. poni. p. scribere. i. excipere. sic ponit. j. de adul. l. si maritus. s. p. scrip. p. ones.

Possit. f. cū effectus. qz nō p. t. vel qz non possit. i. de- beat ex necessitate. nā hic nō hz necesse facere: qz si oppo- nat parū. p. d. s. et. vt ar. s. de admi. tu. l. ad instruedā. r. j. de tu. r. ra. d. l. i. s. de seruis. r. C. de admi. tu. l. lex. q. s. i. ar. p. tra. C. de testi. l. seruos. sed hic speciale fauore pu- pillor. sic. s. co. l. tutor. s. p. terera.

Impator adrianus. q. uis r. c. quidam habet hāc. l. hic. sed est in textu. j. i. l. si quis inter tres

Imperator. **D**e excusationibus tuto. r. t. pibus eorum. Erēnius. subaudi. ego. r. no. q. nostri docto- res intelligunt q. ex legibus latinis anti-

quis herennius fecit librum transferendo in grecum. et qz bene compilant reasum ptus est in latinus: vt hic. r. facit. p. eis qd est. j. in grecorum uoce. sed certe bene po- test dici contra q. ex greco in latinū translulit herennius r. dices in greco. i. ex grecorum uoce.

Curator vel curator liberto dari nisi in subsidiū ingenu. p. hibetur. datus aut se excusare dz als ad rōnuz redditiōe se obligat: libertus uero nō pōt se a dicto onere excusare. h. d. Rico. de neapo. Erēnius.

Modestus ignatio dextro scribens librum vt michi uidef. utilissimū (quē de excusa- tiōe tutele r. cure uocauit) hūc tibi misi: faciā aut vt possibile erit de his doctrinā manifestā enarrās legalia. in grecor. uo- ce: r. si cognoscam inepta. ad transferendū ea esse: apponaz dicendoz. r. narrationi ipsa le- gū uerba: si tamē eorum erit necessitas. **D**icēdū est igit. p. mū quos non oportet crea- ri. Libertinis pupillis inge- nuos. nō dabūt p. fides tuto- res vel curatores: nisi omni- moda penuria. fm locū illum liberto uero est. libertinis enim liberos solos oportere dari q. ex eodez loco sunt diui marci oratio iubet. si aut dabif. diu. seuerus impuberū curam ha- bens. obligatū eū esse tutele (nisi iuste rōnes reddiderit) re-

ca ponunt in legibus latinis. vt patet. s. de p. r. h. emp. l. i. s. pe. r. in multis aliis locis. vt in sit. de p. r. h. emp. vbi habemus grecum. Accursus.

Ingenuos. necillos qui habēt ius anuloz. auro- rum. vt. j. eo. l. cum ex oratione.

Penuria. necessitas legem non habet. sic no. s. de offi. consul. l. i.

Dabif. s. ingenuus libertino tutor. f. de facto: tenet de iure vt hic: nisi se excuset. vt. C. e. l. i. s. de tu. r. cu- da. ab his. l. pupillo. s. i. nā multa q. fieri nō debēt scā tū tenēt. vt. r. j. q. ap. sit. l. i. s. biduū. r. s. d. feris. l. i. r. l. i. no.

Curam habens. impuberū. nam multa tractauit iste de utilitate impuberū. r. de offi. tu. r. cura. vt. j. de res- bus eo. qui sub tu. vel cura. sunt. l. i. Accur.

Clocam. ego herennius mode- stinus.

Legalia. i. leges ipsas. r. no. q. inuit q. p. mo fuerūt leges in la- tino qz dicit uoce grecor. r. dicit trāf- ferendū. sed certe aliqua p. ius in la- tino r. aliqua p. i. greco. hoc tamē est q. a grecis ha- buerunt originez. vt in sit. de iure na- tu. s. r. nō inelegā- ter. sicut in quali- bet arte. vt in p. sui tractatus dicit p. uicianus. tamē cōstat hāc legum cōpōitiōe in lati- no p. uis fuisse cō- scriptam. vt. C. de u. iure enu. l. i. s. hoc autem qd ab inino. in si. p. me col. fm. s. r. h. est q. melior alia expositio: r. dic ad transferendū de greco in latinum.

Inepta. qz se- pe nō pōt bene fie- ri trāstatio de uis- lingua in aliam.

Dicēdoz. i. eozuz que sum di- cturus. h.

Uerba. lati- na vt dicit. meli- dic greca: nam s. alias hoc frequē- ter fit q. sba gre-

ca ponunt in legibus latinis. vt patet. s. de p. r. h. emp. l. i. s. pe. r. in multis aliis locis. vt in sit. de p. r. h. emp. vbi habemus grecum. Accursus.

Ingenuos. necillos qui habēt ius anuloz. auro- rum. vt. j. eo. l. cum ex oratione.

Penuria. necessitas legem non habet. sic no. s. de offi. consul. l. i.

Dabif. s. ingenuus libertino tutor. f. de facto: tenet de iure vt hic: nisi se excuset. vt. C. e. l. i. s. de tu. r. cu- da. ab his. l. pupillo. s. i. nā multa q. fieri nō debēt scā tū tenēt. vt. r. j. q. ap. sit. l. i. s. biduū. r. s. d. feris. l. i. r. l. i. no.

Curam habens. impuberū. nam multa tractauit iste de utilitate impuberū. r. de offi. tu. r. cura. vt. j. de res- bus eo. qui sub tu. vel cura. sunt. l. i. Accur.

Sponse nec uxori maritus. vt in l. i. eo. s. pe. z ipso iure nulla est datio. z impropicie ibi ponit verbum excusanonis. vt z in eo. n. s. item maior. z siquidē pumo erāt cōtracta sponsalia vel matrimoniū: veruz est q̄ dari non pōt: z si deē forte absens z ignoas peret aliū loco sui cō-

situi. vt. C. eo. l. amplissim. z l. l. z de interdi. ma. l. cū ppones. si aut pmo sit datus nō pōt postea trahere cū illa vel sponsalia vel matrimonio. vt. C. de interdi. ma. p. totum. z s. de ritu nupt. si quis tutor. in pñ.

Mari? z s. p̄uis. pcuratorē aut p̄tat matriū posse esse sue uxoris vel sponse. vt. C. de p. u. l. q. z l. maritus.

Excusant. et hoc ē greca c. Septuaginta. idē in alio psonali publico munere. vt. C. q̄ eta. l. i. l. b. r.

In quo creatur. a iudice vel a lege.

Adierit. istitutus. qz tūc incipit tutela testamēta. vt. s. de tu. l. tutores. z l. si nemo. nisi in casu: vt ibi dicitur. z glossa in h. R. z Jo. l. necno instituto vel ipso hōde tutore dato.

In testamēto. caute dicit in testamento: qz a iudice non pōt dari sub p̄tūdē. vt no. s. u. l. i. q. queri pōt. z ea existente incipit esse tutor: vt h. i. s. de testa. tu. l. si d̄s sub p̄tūdē. in pñ. z l.

tutor datus. in pñ. z in l. i. de artil. tu. s. i.

Scriptura. i. p̄essione nataliū. de qua habes. s. de sta. ho. l. impator. z. C. de libe. cau. l. nec omiffam.

Demonstratōib. a s. p̄banōib. z ita in lib. dñi a zo.

Legitimus. testibus vel in l. i. s. vt. C. de fi. infiru. l. in exercētis. z etiā mater in tali cā admittit: vt s. de pro bo. l. etiā matris. z facit ad hoc. l. fi. eo. n. nō tñ dicas s̄m lier. p. zo. qz ex his natalibus fiat plena p̄banō: s̄z due p̄sumptione s̄ etiā p̄banōē plenā faciunt cū alijs iudicijs. qz que nō profunt singula multa iuuant. vt. C. de p̄ba. l. ra

tiones. z l. in l. i. s. z l. nō epistolis. z l. nō nudis. k Remittit. i. relapat.

Legitimos. z naturales. nā nec solū naturales p̄sunt vt h. i. nec legitimi tñ vt adoptiu. s. p̄ati i adoptiuo l. z patri naturali sic. vt in l. i. eo. in pñ. nisi forte datus sit

quo vel pauo vt tūc p̄sit adoptant. arg. in l. i. de ad op. s. s̄z hodie. m. Liberos. s. viuos.

Decesserūt. vel etiā capti sunt ab hostib. vt. C. qui nunc. l. i. l. ij. lib. x. itz hoc est vt uz nisi in acie decesserunt. vt in l. i. eo. in pñ. z j. e. l. be llo.

Hoc autem. scz qd dicitur est de mortuis.

Alio. datiuo vel legitimo. fr. q. In multis. quotiens de eius comodis agit. vt s. de sta. ho. l. qui in ytero. et j. de acquir. here. cum quidam. s. i.

In reliquis. vt si vocet ad honores ybi p̄sunt filij nati ad implendum numerū annoz. vt. s. de mino. l. ij. z j. s̄ mu. et ho. l. ad rē publicā nō tñ profunt ad recipiendā admīstrationē rerū suarum. vt. C. de in iur. resatu. m. l. q. z de admī. tu. l. de h. s. z. C. q̄ z aduersus quos l. i. ut p̄sunt ad excusationēz p̄sona numerum filij nati. vt. C. de his qui numero l. l. ij. in fi. lib. x.

Humerus triū tutelaz vel curarū simpliciu nō admixtarum pupilloz diuersum patri moniū habentium non cōmune p̄ncipaliter iustam excusandi facultatē prebet a quarta. h. d. Rico. de neapo.

Alius locum. facit. C. qui numero l. l. i. l. ij. lib. x.

Auo. ista nepotes.

Numerant. sic in l. i. de here. ab intell. s. cū filius.

Etenditur. vt j. de verbo. significat. l. librorum. et l. i. i. s. et. l. nomen.

Determinatū. rome tres in italia quattuor: i. p̄uincijs quinqz: vt in l. i. eo. in pñ. z. C. qui nunc. l. l. i. eos qui.

Creatur. s. tutor s.

Nam z si. als nā sit: bene est. als nō sit: tunc ab s̄ dat vnū nō. sic. C. de testa. ma. l. fi. s̄ sin autem.

a Excusant. hoc id est quod iste p[ro]p[ri]e sunt eiusdem generis
alio scilicet. ut i. eo. spadone. §. q. iura. r. c. q. nu. tu. l. i. §. fi.
b Dicit eadem. hoc est iudicium ad sequentem legē
que est vlpiani.
c Ulpianus. alio vlpiani. §. p[ro]f[er]o. tractatus de tribus r[ati]o.

Ria. hec est
latina.

Onera. id est
tres onerosae tute-
le. et non affectate.
ut in l. i. eo. n. §. t[er]t[er]e
tra. r. i. eo. spado-
ne. §. fi. n. em. e[st]

Affecta-
tu leuif
portat.
affectate non infe-
rentur on[er]a: q[ui] portat
quod lib[er]e. ut. §. fi.
si q[ui] cau. l. ij. §. fi.
r. §. ex q. cau. ma.
l. ij. r. iij. r. v. r. h[oc]
eod[em] m[od]o exponit
C. q. nu. tu. l. i. vbi
dicit non defuncto-
rie. vel exponit il-
lud ut ibi. sed hoc
non mutuo.

Sepatio. sic
ergo g[ra]t[is] l[ite]r
ligas p[ro] modo suo
sine p[ro] cumulo de
biti sine p[ro] p[ri]mo
nio: non p[ro] numero
p[ro]sonari. ut. §. de
pac. l. maior. r. l. i.
si p[ro] p[re]s. r. c. q. do.
ced. pos. l. fi. et fa-
cit ad. l. i. l. i. tam. §. ad
tertul. l. ij. §. non so-
lu. r. §. eo. l. excu-
santur. §. fi.

Trimus. §.
l. excusant
§. fina. et hec r[ati]o
la sunt herennij r[ati]o
grece.

Appellauerit.
lata sententia t[er]t[er]e
sup[er] excusatioe. p[ro]
posita. alioq[ui]n §.
ut in l. i. eo. §. q. aut.
r. §. q. ap. sit. l. i. §. fi.
si quis. r. i. eo. sci-
re. in pun.

Tertie. q. d.
excuset me. p[ro]pter
tertiam.

Tria. §. quar-
tam: quia ipso iu-
re non teneat vocatio nec egeat excusatione.

Non oportere. et sic videtur quod ipso iure interim non
teneat vocatio ad quartam. et sic interim pendente cau-
sa appellationis non habet necesse se excusare. ut in l. i. eo.
§. item maior. r. i. eo. l. scire oportet. §. hoc de his. r. c. de
appel. l. nominationes. sed demum lata sententia contra

Amplius autem et qui habet tres
tutelas: aut tres curas: aut com-
mixtas tres curas et tres tute-
las: et adhuc manentes: hoc est
nondum exceditibus etate mino-
ribus: hi excusantur ad tutelam
vel ad curam vocati. §. t[er]t[er]e r[ati]o si cu-
rator quis fuerit non imberbis §. s[ed]
furiosus seu p[ro]digus: in numerum
curarum et hec computabitur cura
quod sic se habere docet p[ro]f[er]o se-
ueri et antonini. dicit ead[em] r[ati]o et no-
bilis vlpianus de tutelis tribus.

Trium pupilloz cura non fa-
cit tria onera sed triu[m] pupillo-
rum tria patrimonialia possiden-
tium. h. d. Barto. §. Ulpia.

Ria onera tutelaram
dant excusationem. tria
autem onera sic sunt accipienda:
ut non numerus pupilloz plures
tutelas faciat sed p[ri]moniorum
separatio. et ideo quod tribus fratri-
bus tutor datus est quod indiuisum
patrimonium haberet: vel quibus
dam tutor quibusdam curator: vna
tutelam suscepisse creditur.

Ad tertiam tutelam vel quar-
tam vocatus appellatioe inter-
posita et pendente ad altam vo-
cari non potest: sed terminus illius
appellatioe expectat: et in ea
succubens quartam repellit: et
autem victoriam illam admittere:
nisi illa de iure fuit recusata.
h. d. Alico. de neapo. Modest.

Trimus tres heredes tu-
telas ad quartam non vo-
cari: quesitum est igitur si quis duas
habens tutelas: deinde ad tute-
lam tertiam vocatus appellauerit:
et adhuc pendente iudicio ap-

eum a qua non appellauerat. ut arg. i. eo. siis qui tres. §. 30.
m. Illius. si habes sententie plana est: si habes finis:
dic finis tertie terminus est. i. terminatio est quarta. nam
si tenetur in tertia non tenetur in quarta: sicut et alio vi-
deo finem vnius cause esse initium alterius. ut. C. de or-
di. iudi. l. fina. et
de sal. l. vbi.

Post tertiam
stantem. i. post exi-
stentem.

Extra leges
id est contra leges.
nam contra leges est
ut debeat leges
ri quarta tutela: si
ue ut verius dicit
preter legem: non
sunt leges. sic ponit
contra. p[ro] p[re]ter. §. de
pac. l. pacisci. §. 30.
et facit. i. eo. si
duos. in pun. et
de ritu nuptia. l. si
quis §. quid ergo
si eum. Accur.

Econtrario.
q. d. in contrario idem
est. §. 30.

Filios qui sunt
in p[re]sente: ut statim
subiicit. r. §. l. p[ro]p[ri]e.
f. Uni domui.
ut q[ui] patres cum
filijs oia co[m]m[un]ia ha-
bent: et simul ha-
bitant. ut. §. l. p[ro]p[ri]e.
t. Non separa-
tis. f. domib[us]: alio
separatim.

Si pater in tribus fuerit mu-
neribus aut tutele aut cure: si
lius eius non vexabit: et ita p[ro]stitu-
tum est a diuo severo et antonino.
hoc autem et ecotrario est quod
optet filios tutelaru[m] remissio-
ne p[ro] dare: et rursus vtriusq[ue] co-
munes. i. vnam filij et duas pa-
tris: aut ecouerfo. tunc autem hec
ita se habet: cum onus vni do-
mui non separatis attigit. scri-
bit autem et vlpianus nobilis-
simus hec eadem. Ulpianus.

Sufficit esse: proinde si
pater aliquid vel filius vel fra-
ter qui est eiusdem potestate tria
onera sustineat quod ad p[ro]culu[m] pa-
tris sui spectet: quod voluntate eius

Ria. hec lex
est vlpia. et
latina.

Quia volun-
tate. hoc dicitur ut. §. de
tute. l. si filius.
et de adm. tu. l. lu-
cius ticus. et per
hoc apparet quod
liud debet esse in
magistratu: si fide-
iussoribus tutus.
ut. §. e. l. spadone.
§. si ciuitas. r. §. d.
ritu nup. l. si quis
tutor. §. i. que sunt

contrarie. et est ratio: quod illi non tenent id quod agnouerit tute-
lam: vel quod eorum voluntate gesta sunt. sed hic pater sic vni p[ro]p[ri]e
de est ac si ipse pater gerat. arg. §. de adm. tuto. l. ita autem
tem §. gessisse. r. §. ne quis eum qui in ius vo. est vi. ex. l. si
quis. in pun. unde hic forte statim conueniri potest. sed
ibi illi in subsidium t[ame]n excusio eo qui gessit.

Omnibus tam patri quam filijs. Non potest. sed pater de peculio teneatur. ut. s. de de iure. l. si filius. q. etiam inuitus de eo obligatur. ut. s. de pecul. l. si quis seruus. s. etiam. et quasi filij primogeniti reputati non patris. ut. s. de pecul. l. peculij. et fact. s. l. prima.

S duas. hec greca est. Quo ordine. id est aliquo ordine. ita quod vna primo alia posteriori tpe vel lege interrogatiue et ibi incipit responsio. et si impator et postea cum dicitur: aut tertiam subaudi vere tertia potest ad recusatione quartae et enim et c. azo.

Habenti duas tutelas si due deferantur diuersis tibus prout deferantur pferat: si vero simul deferantur illa pferetur qua deferens declarauit. h. d. nico. de neapo. m. odestinus.

S duas haberi tutelae alie due simul supinducte fuerint: quo ordine tertia auxiliabit et ad remissionem quere: et si impator fuerit qui quartam iniunxit aut tertiam: etiam antequam cognoscat impatoris mandata primus erit ad aliam. si autem ordo non apparuerit: sed in vna die due creatioes pponeret in diuersis chartis: non quod creatioes: sed quod creauerit eliget quae opus eum suscipere.

Grammatici sophistae rhetores medici (quod poysio. l. circutores vocant) quae admodum a reliquis muneribus: ita et a tutela et a cura requie habent. Est autem et numerus rhetorum in vnaquaque ciuitate quod vacatio ne munerum habent: et hereses quaedam ppositae leges: quod manifestum est ex epistola antonini pij quod scripta quod est comiti asie. vniuerso autem orbi pueniens est: cuius est capitulum subiectum hoc. maiores quidem ciuitates possunt quinque medicos imunes habere: et tres sophistas:

si a diuersis denique tertia et quarta. Res. ad fugiorem recurrimus. ut arg. s. de re iudi. l. duo. et facit hec lex ad id quod non. C. de edi. diui. adri. tol. l. si. sin autem.

Sophiste. id est dyalenci. Circutores. alii circuitores. alii circuitores. quod circuitabant ciuitate sanando egros. sicut fullones vocantur ex ea de causa. ut. s. de insti. l. cuius. s. i. Item isti vocantur parabolanici: quia multas habent parabolas. ut. C. de episco. et cler. l. parabolanici.

Muneribus. a quibus sunt imunes. ut. C. de pef.

et medi. l. medicos. et l. fi. et j. de mune. et hono. l. fi. s. fi. Et hereses. sub. sunt. q. d. et quodam leges hereses. i. diuidentes ciuitatem a ciuitate. ut statim dicitur. m. maiores. tria genera ciuitatum ponit: minores Ciuitates maiores: et maximas.

et grammaticos totidem. maiores autem ciuitates septem qui curet: quattuor qui doceant vtraque doctrinam. maxime autem ciuitates decem medicos: et rhetores quinque: et grammaticos totidem. super hunc autem numerum neque maxima ciuitas immunitate pstat. Decet autem maximo quidem numero vti metropoles gentium. scilicet autem que habeant vel forum causarum: vel loca iudiciorum. tertio autem reliquas excedere hunc numerum quidem non habent neque sententia senatus neque alia qua adiuuentione. minuire autem telicet: quoniam p ciuilibus muneribus apparet hoc tale factum et vti quod non aliter de immunitate hac fructum habent: nisi in dogmate senatus inscripti fuerint numero processu: et circa operatione se negligenter non habeant Et philosophos liberari a tutelae paulus scribitur ita.

Here philosophantes excusatione consequuntur a tutela et cura. scilicet si ficeret: et idem in alijs privilegijs p que immunitas eis adiudicatur ut legatione militia vel alio famulatu conceditur: et ab emptione sacerdotum et gymnasijs administratione: medicus vero semel approbatus poterit reprobari. hoc dicit. cum. l. seq. Nicola. de neapo.

Philosophi oratores grammatici qui publice iuuentibus et medi. l. medicos. et l. fi. et j. de mune. et hono. l. fi. s. fi. Et hereses. sub. sunt. q. d. et quodam leges hereses. i. diuidentes ciuitatem a ciuitate. ut statim dicitur. m. maiores. tria genera ciuitatum ponit: minores Ciuitates maiores: et maximas.

Non licet. alio non habet. alio impossibile est. et tunc dicitur. i. difficile. sic. s. de his qui deie. vel effu. l. ij. vel bene dicitur impossibile. quia non debet fieri. ut. s. de p. di. insti. l. filius. et de ver. bo. significat. l. nepos.

Tale factum. i. numerum taxatum. i. vbi multi sunt quod muna subeunt. et facit. C. de dila. l. siue pars. et in situ. de excusa. tuto. s. qui autem.

Negligenter. quod causa poterit reprobari. ut. j. l. pr. i. p. i. Paulus scribitur in latino. et sic incipit lex latina.

Philosophi oratores. i. rhetores.

Ciuitates tria genera sunt.

Septem. scilicet medicos. Vtraque doctrinam. i. grammaticam et philosophicam. s. quattuor in qualibet. nam in minoribus concessi fuerunt tres.

Maxime. quod dicitur maxime romana veterem et nouam quod non plures: quod ibi aliter est numerus. ut C. de stud. lib. vrb. ro. l. i. lib. xi. et j. de puile. vrb. p. sta. l. i. s. vocabis h. mari

Ciuitates metropolitanas et archiepiscopales: ut. j. statim. Rhetores. p. eodem videtur ponere sophistas et rhetores. q. s. illo s. maiores dicitur sophistas et grammaticos. et tunc dicitur rhetores et grammaticos. vel veni. dicam sophistas appellari dyalencos nam. s. s. grammatici posuit grammaticos sophistas et rhetores. quare apparet quod non ponit p eodem. azo.

Metropoles. i. ciuitates quae habent metropolitani. i. archiepiscopi. s. s. cap. for. r. cap. et locus iudiciorum idem est. vel dic cap. criminalium iudiciorum ciuilium vel ecclia. ut. s. b. testi. l. i. in prin.

Ordo f. uad. est

Soti negocii dubium derimen du com mimi.

Liber Tertius.

Excusant. nō aut illi qui primas litteras docēt. vt J. de vaca. mune. l. ij. §. qui pueros. nec poete. vt. C. de p. fef. 7. medi. l. poete. Accursius.

Ed 7 reprobati. vt. J. de mune. 7 hono. l. vt grada- tim. §. reprobari. 7. C. de p. fef. 7. medi. l. ij. sed cōtra

insti. q. manu. non pos. §. semel. Sol. illud fauore liber- raris: hoc fauore sanitatis. Itē non obstat. J. d. re iudi. l. i. uider. qz ibi de- sūt esse iuder. Itē illud ideo est ne il- lusoria fiant iudi- cia. vt. §. de iudi. l. si pretor. 7. J. ne qd in loco pub. l. si. et J. ad trebel. l. suo inuito. §. cū pretor. Itē arg. tra. §. q. satisfda. cog. l. si ab arbitro. 7. de neg. gest. l. pōponius. vbi de hoc. Itē fa- cit. C. de epi. 7. cle- ri. l. gñaliter. 7. §. l. p. in fi.

Philosopho- rū. hoc est grecuz.

Autē. i. esse aliquos. q. d. licet sint rari sūt qñ- qz vt qui dant pec- unia suā in vtili- tatem patrie. 7. sic de ea nō curant. si aut curāt. vt qz di- scānam meā non sūt philosophi vt subicit.

Patrie. sub audi sunt phi: si tñ philosophie in- stant.

Manifesti. nam vere philo- sophantes pecu- nias cōtēnunt. vt J. de vaca. mu. l. l. honouibus. 7. C. de mu. pa. l. neqz p. fessio.

Gymnastis. id est a sacerdotibus exercitijs. genos em grece latine labor. sige exercitiū dicit fm py. vel dic q nō sunt p. possi ti gynecis feminay laborantium in serico pūncipis. sic ponit. C. ad. l. iul. rept. l. vnusquisqz. 7. C. de muni. 7. ou- gi. ro. per totum. libro. xi.

Stantes. i. existentes. 7. iunge pcedētibus qd subij- cit 7. neqz 7c. 7. dic 7. neqz cogi eos ad famularū emptiōis frumētū vini 7. olei: 7. p. id est ius p. possiōis. l. vt sit p. possi- tus ad faciēda ea. s. 7. tra. C. de qbus mu. vel pre. ne. l. se

psunt excusant^a a tutelis. naz 7 vlpian^o libro q^{rto} de officio p^{co}sulis ita scribit. Ulpian^o

Ed 7 reprobati^b medi- cū posse a republica (q^z uis semel pbatus sit) impator noster cū p^{re} suo lelio basso re scripsit. De philosophis autē eadē pstitutio diui p^y ita dicit philosophoz^z aut^o nō pstitut^o est numerus: qz rari sunt q^z phi- losophant. existimo autē qm q^z diuitijs sup^{ab}undant volūta- rie tribuant pecunā in vtilita- tes patrie. Si autē pp^{ri}e lo- quant de substātia: inde tā ma- nifest^o esse nō philosophātes. Est autē ipatoris cōmodi pstitu- tiōib^z inscriptū capitulū ex eplā diui antonini p^y: in q^z ma- nifestat 7 philosophos habe- re immunitatē tutelaz. Sunt autē hec p^{ba}. sifr autē de his oi- bus diuus pater meus ingre- diens mox p^{ri}ncipatū pstitu- tionuz honores 7 immunitates certificauit: scribens philoso- phos p^{re}tores grammaticos medicos imunes eē a gymna- sijs sacerdotij stantes: 7 neqz frumētū 7 vini 7 olei emptio- nis: 7 ius p^opositiōis. 7 neqz iu- dicare: neqz legatos esse: neqz i militia nūerari volētes: neqz ad aliū famularū eos cogi.

Docens grāmaticā vel cu- ras in pp^{ri}a patria hz excusa- tionez in illa. secus si docet in patria aliena: nisi sint valde di- sciplinati: qz tūc vbiqz docētes

ex. l. i. 7. §. Sol. nulla dignitas vel puilegiū excusat qn tez neat qd emere frumētū 7 similia tpe necessitatis vt red- dat vbertas: vt. C. vt ne. lic. in emp. spe. l. i. sed a cura in- dicendi emptiōē bene quis excusatur: vt hic 7. J. de mu- neri. 7 hono. l. ij. §. cura.

etiā extra numerū excusatio- nē p^{se}quunt. Idē in philoso- phātibz in ciuitate romana: 7 legū doctoribus: siue cū sa- lario: vel sine salario doceant. Nico. de neapo.

Amplius 7 illud scire opz: qm 7 hi qui in p^{ri}a pp^{ri}a vo- cēt aut medicant: immunitatem hāc habēt. Si enī existēs co- maneus in cesaria^m docet aut medicat: apud comanē ses im- munitatē nō hz: 7 hoc ita pro- mulgatum est a diuo seuro 7 antonino. valde tñ disciplina- tos: 7 q^z sup^{er} numerū: 7 q^z in alie- na patria morā faciūt: esse im- munes p^{au}lus scribit: dicens diuū piū antoninū ita iussisse. In roma philosophāte cū sa- lario vel sine salario remissio- nē habere^o p^umulgatū est a di- uo seuro 7 antonino: ita ac si in pp^{ri}a patria doceret. qbus p^umulgatiōib^z pōt qd illū ad ducere sermonē: qm cōmuni opinata 7 existente patria reg- ia vbe decēter vtiqz tāqz in pp^{ri}a patria vtilem seipm tri- buēs vel exhibens immunitate fruet. Legū p^o doctores i aliquo p^{re}sidatū docētes i re- missionem nō habebunt: in ro- ma aut docētes a tutela 7 cy- ra remittuntur.

Athlete 7 p^{ri}des 7 magi- strat^oū sunt in magistratu a tu- telis 7 curis q^z sunt munera ci- uilia excusant. h. d. vsqz ad §. dat. Nico. de neapo. Ulpia.

In roma. vel oppido beritensū. vel in aliq^z ciuita- te regia. vt boñ. vt in. d. §. hoc aut. non vltra appo famaz: extra ciuitatē veterē est nō mutine nō regū. Itē dic roma veteri vel noua: que melioubz nō deterioub^z de dicata est augurijs. vt. C. de vere. iure emu. l. i. §. fi. 7. C. de p. fef. 7. medi. l. i. vde pui. vrb. p^{ri}ca. l. i. Itē dico q^z habēt excusa- tiōē nō solū a tutelis: sed ab oibus munerib^z publicis 7 ciuilib^z. 7 filij 7 vxores eoz. vt. C. de p. fef. 7. medi. l. medi- cos. s. qd de patrimonialib^z. Rū. dic vt in. d. l. medicos.

Judicare. huc est §. 3. de ar- bi. l. iij. §. tamess. Sol. hic loquit de iudicio legandōis qd aliqz bene cog- sū suscipe. vt. C. de aduo. di. iudi. l. scim. 7. J. de mu- ne. 7 hono. l. fi. §. iudicandi. nisi hz beat excusationē: vt hic. at i p^{ri}ario loquit de arbitro qui cogit ex quo suscepit p^{on}te ar- bitriū: vt ibi dicit. 7 facit J. de vaca. mu. l. pe. §. q^z autē. 7. §. post cam. ex q^z ars k^z habēt. insti. bitrium eo. §. itē rome. 7. J. s^{pon}te de mune. 7 hono. suscepi l. fi. §. fina.

Comane. i. de comanea.

In cesaria. id est in alia terra docet.

Immunita- te. scz in sua. vt ex p^{ri}missis patet.

Remissionē habere. in sua pa- tria. vt l. i. co. §. itē rome 7. J. de va- ca. mu. l. eos. i. p^{ri}.

Sermonē. i. pōt reddi hec ra- tio ad p^{re}dicta. qz roma est 7 opinat^o ab oibus cōis pa- tria. vt hic. 7. J. ad muni. l. roma. Ac.

P^{re}sidatū. vbi d^z de adulteri na sciētia doceri. vt. §. in phe. dig. §. hec autem.

Docētes. vs gabundos.

phi de pecunia nō curat

Arbiter cogitur sⁿⁱare ex q^z ars bitrium suscepi

Athlete. latina est hec lex. et erat athlete q sine mercede virtutis gratia certabat et certaminibus facris deseruabat. vt. s. de his qui no. infra. l. athletas. no dicas de illis qui hodie certant. qz sunt infames. vt. s. de his q no. infra. l. ij. in fi. vñ no debet habere pueniu vnde pena meretur. vt. s. de neg. gest. l. siue hec reditana.

b Coronati. f. ter. vt. C. de athletis. l. i. lib. x.

c Sentiu. naz cessante ca cessat effectus. vt. C. de epi. et cle. l. gñalif. et s. de pact. l. qd dictu. et insti. eo. s. diuus marcus. et sate qui reipubli ce. et s. inimicitie.

d Munus. vt litate. s. auctouta te sic. vt insti. eo. l. pn. que est s. s. vt litate secundario est publicu. qz expedit reipub. et. vt insti. de his q sunt sui vel alie. iur. in. s. pe. sic et s. de eden. l. argē tarius. s. i.

e Nec quoad impesam. non em hz tutor necesse s suo facere sumptu tutele. vt. s. de ad mi. tuto. l. a tutori bus. s. fi.

f Ad impesaz. no patrimonialez sed personalem.

g Sed civile. i. de iure ciuili. vt. s. de tute. l. i. fm hoc dicit munus civile: qz muneru ciuiliu triplex est diuisio: vt i. de mun. et hono. l. i. in prin.

h Nec puinciale. i. no est tale qia sunt alia muncra que sunt in puincijs que sunt publica aucte et vilitate.

i Ciuitatu. ad hoc. i. e. l. no tm s. sanc. et l. admi. stran. tes. et insti. eo. s. et q in pte. i. mudiapio sec. vt. i. e. l. pp. f.

k Capitalis. hoc expone duobus modis. vt insti. eo. l. creatio. als cauto. (s. inimicitie.

m Facta. i. nata. s. inimicitia aduersus et. s. quacuqz pte. puenit culpa. s. hic videt q puenit a parte tutoris.

n Nisi fm testm. quo casu ante facta videt mo remittit p testm et sic apparet q pater pupilli fuerit offensus.

o Datus tutor. qz hic dicit do qz inimicus est. vel ex alijs edicturis apparet q no mutauit animu aduersus eiu: quasi sumat vñ dicta modo dādo ei labores. et facit. j. de adimen. lega. l. iij. et s. de arbi. l. iij. et. C. si propter ini mi. creatio facta sit. l. i.

p Nisi puius. als post. et est bona et est exceptio ex ceptionis. q. d. inimicitia dat excusationem nisi in testa mentario et tunc non: nisi post testamentu est facta: quo ca su no potest dici remissa per testamentu cu nec tunc erat

nata. sed post testamentum orta si diu fuerit et potuerit te stamētum mutare et no mutauit: satis videt remississe. vt arg. s. de admi. tuto. l. tres tutores. et de pfr. tut. l. in co firmādo. et l. vtilitate. alij habet puius: et tuc oportet q excipiat a pumo dicto s. inimicitia dat excusationē nisi puius et. sed certe tuc videtur eadez superior exceptio na et hic et ibi fuit ante testamentuz inimicitia et oportet tunc dicere q nisi ponit hic expositiue. q. d. nisi scdm testm et. id est puius scriptis sit et. sicut als ponit hec dictio nisi s. de procu. l. nisi et iō pma melior. q. d. debito. si male gestit: vt sal tez reddere rationem vel accipere mutuo pro pupillo: vel conuenietur a creditouibz pupilli.

l De rusticis aut et humilibus et illiterat. scribit paulus ita. Mediocritas et rusticitas interdū excusationē pbent: fm eplaz diuoz adriani et antoni ni. Et aut q se negat litteras scire excusatio accipi no bz: si mo expers no sit negotioz.

l Qui minus possidet pupillo excusat a tutela. vel qui ob paupertatem no poterit pupilli res administrare. h. d.

p Auptas. s. Alpia. nedat excusationem: si quis se impare oneri inuncto possit probare: idqz diuoz fra trū rescripto ptenetur.

l Veterani milites et qui tepus compleuerint militie qua non militent liberatur a tutela. h. d. Modestinus.

t De rusticis. latina est. als lex. als s.

v Mediocritas. i. paupertas. et sic fa. l. pxi. et dicit ibi.

r Rusticitas. i. simplicitas. no. sic. C. de testa. l. fi.

y Interdū. na distinguit in paupere. vt. l. l. pxi. etez et in rustico. nam quidam sunt sagaces.

z Si modo. alioquin recipienda est excusatio. vt insti. eo. s. similiter contra. et facit. C. de postulan. l. ij. et de iudi. l. certi iuris. argu. contra. j. de re iudi. l. pomponius si vni et.

a Negociotū. i. extra negocia. id est no sit expers exercitationis. Accursius.

p Aupertas. latina est. als s. als lex est.

c Imparem. i. conuenientem propter paupertatem: et est planum si ita pauper est vt oporteat eū labora re vt inde alatur. als dicitur paup qui no hz. laureos in bonis. vt. j. de accu. l. nonnulli. argo. vel dicit: qz tm no hz quā tū pupillus cui dat tutor: sed hic talis cu alijs tutout us bene pōt administrare: solus non: vt. C. de pericu. tu. l. i. sic et in auf. vt diff. iudi. s. i. col. ij. vbi ordinat suspect no solus: sed cu epo cognoscit. item. ppter paupertatē re mouetur quandoqz quis vt suspectus: quandoqz no. vt s. fi. l. i. suspectus. et l. suspectum.

Rustici quidaz sunt sagaces.
Paup qz dicit

Muneru triplex diuisio.

Ed et milites. greca est.

S b **H**oneste. est enim honesta etc. vt. s. de his qui no. isa. l. ij. s. ignominie. r. j. d. re mil. l. milites. s. missionu

C Tutelarum. etiam postquam deserint. vt. C. de excusa. tu. l. i. r. ij. et ar. j. de decur. l. fi. r. de q. sio. l. vni. s. seru. s. ar

C Contra in eo. ti tu. l. i. s. ite in vno.

Accursus flo.

Ordine. vt. fi lios comitatu.

Fuerunt. vt. te ranorum.

Intra annu.

Hoc spaciū habet ad nouas tutelas vocari. als statim reallumūyeterē.

Vt in li. eo. s. item qui reipublice.

Fortior. ex vna pte dānū est: ex alia pte labor vitatur.

Numerū an notū. vt. s. eo. l. ex

Cusantur. in pun. i

Tale. puta li berorū numerus. vt. j. ea. l. s. i. r. alie

Cause q̄ ibi sequitur. Accur.

Hec autē. scz locum habent q̄ non excusetur.

Credunt. ap

Pellatione ergo si

Lij nepotes nō cō-

Tinentur. vt. in li. qui da. tu. pos. s. fi

Na. r. facit. j. e. l. nō

Tim. s. alienisibus. r. s. fi. r. l. admistrā

Tes. s. fi. r. l. spado

Ne. s. sim autē liber

Re. j. eo. l. penul. r. d

Re mili. l. ij. r. s. de

Tutelis. l. etiam.

Estimant.

Nisi i casu. vt. j. s. sed et ignominia.

Ne q̄ eoz fi

Lij. inuit filiu mi

Litis non ignomi

Nia missi posse ex

Cusari propter patrē. pro quo est. s. eo. l. tria. ij. sed falsuz

Est: vt. j. de vaca. mune. l. in honoribus. s. vacationum.

Qui olim. subaudi illi qui olim etc.

Obligabuntur. habebāt tamē excusationē cū vete

Rani essent. sic r. s. eo. l. i. s. si autem dabitur.

Scdm eandem. l. fm illud qd̄ habet q̄ impleuerit.

Als fm eandē. i. eadē habent priuilegia que habet q̄ im

Pleuerunt/ vel eandē innumitatē/ vt eandē remissionē:

Nō tñ ita ppetuā quādoq̄ vt subijcat. r. facit. C. de his q̄

Non imple. stip. sac. sol. l. i. ij. r. ij. lib. x.

Sed et milites qui hone

Ste cōpleuerint militie

Tēpus: remissionē habēt tute

Larū a duersus oēs hōdte pri

Uatos. Aduersus autē filios eo

Rū q̄ eodē ordine cōcauerūt:

Et omnū qui olim milites fue

Runt intra annū qd̄ dimissio

Nis remissionē habēt: post an

Num autē nō habēt. coequali

Tas enim honoris militie for

Tio: nisi fortassis altas habue

Rit iustas tutele excusationes:

Vtputa numerū annoz vel ali

Qd tale/ quale r priuatos ad

Uerfus oēs excusare cōsueuit.

Hec autē de filijs nō de nepo

Tib eoz q̄ olim milites fuerūt:

Nepotes em eoz qui olim mili

Tes fuerūt in eodē loco cū reli

Quis priuatis esse creduntur.

Qui turpē militauerit non

Habet ipse nec filij eius excu

Sationem tutele. h. d.

Qui nimiruz ignominiose

Dimissi sunt: similes his q̄ ne

Quāq̄ militauerunt estiman

Tur. et ppter hoc neq̄ ipi ha

Bent priuilegiū neq̄ filij eoz.

Qui tam nō militāt sed mi

Litauerint nisi sint veterani nō

Excusantur. h. d. Bar.

Qui olim fuerunt milites

Tutores dari obligabuntur.

Qui non cōpleuerit militie

Tēpus habet p quartā pte cō

Pleni tps excusationem. h. d.

Quāq̄ aut nō cōplent qd̄ā

Tempus militie. certum in quo erat assumpt⁹ qd̄

Erat vel maius vel minus. xx. annus.

Continuā. id est perpetuam que cū semp comitef.

Habet. scilicet ad tempus.

Nullam. ea ratione q̄ fuerit miles. sed qz reipubli

Ce cā abfuit hz an

Nū qui datur alif

Reuertentibus s3

Pi. sed. R. nec an

Num dat vel eius

Aliquā partē. sed

Azo dicit q̄ hz an

Nūz tres mēses. l.

Quartaz partē. v.

Anoz sicut. p por

Tione vides in se

Quētibz q̄ quilib

Bet hz quartā hu

Ius tēpous q̄ fuit

In milita: illud ta

Men videt ecōra

Qd q̄ fuit p. xx. an. i

Milita non habet

Quartā partē: s3 p

Petuum hz remis

Sionem.

Post. xvi. als

Xv. als. xvi.

Qui aut iter

Nocturnos. qd̄ p

Est pfectus vigiliū.

Vt. s. de offi. pie.

Vt. l. i. ij. r. ij.

Hi aut. s. q̄ mi

Litāt inter noctur

Nos custodes āni

Hnt remissionē etc.

Honeste. qz cō

Pleuerit tps in q̄

Fuerit assumpti si

Cur dictū est d̄ mi

Linb absentiū. s.

Pri. s. q̄q̄. vel et

Nō cōpleuerūt p

Pter egritudinem

Et. l3 huc. s. sit j

J. s. plane. vbi p

Petua dat excusa

Tionē. Sol. vt ibi.

Honesta. l. li

Cētatio. vt. C. de

Re mili. l. causaria

C Non hz. s3 tñ

Vbiq̄ pōt manere

Nisi in his locis in qd̄ spālit arcef. vt. r. C. d̄ re mili. l. ij.

Lib. xij. Itē nec i vbe nec in sacro comitatu. vt. j. d̄ re mil.

L milites. s. missionu. r. j. pri. s. nec alibi vbi impator sit.

Vt habes. s. de his qui no. infra. l. ij. s. ignominie.

Credif. vt habeat remissionē. r. no. q̄ h̄ est pncipiū

Rū. q̄ qualitercūq̄ etc. vel melius ibi. sed r omnis etc.

filij ap
pellatio
ne ne
pos nō
cōtinet.

vel lege recte in fi. dic tutor. s. filioꝝ alterius militis ne-
gurni vel veterani. Accursius.

a Impuberi. No. impuberē posse eē militē. sic. C. de
testa. mili. l. fina.
b Curator. ad libē. vel curator. i. tutor. vel dic impu-
beri. i. adulto. vt
J. de acq. hered. l.
impuberibus.

c Qui. subau-
di ille qui rē.
d Huius. s. im-
puberis.

e Emācipati.
id est dicere quali
tercūq; exiit d̄ pa-
tris p̄tate vt mor-
te vel emācipatio-
ne. nam si esset in
patris p̄tate non
daretur tutor vel
curator ei. vt. s. d̄
testa. tu. l. i. r. ij. s. j.

si est emancipa-
tus: quare pat̄ nō
est suus legitimus
tutor. vt. l. i. de le-
gi. parē. tute. Re-
spō. aliud in cura-
toꝝ: vt. hic. r. j. eo.
amicissimos. s. fi.
arg. cōtra in aut.
vt. hi. q. ob. s. i. col-
la. vi. vel dic q. h̄
patererat minus
idoneus. r. facit. J. ea. l. s. q. uesitum.

f Sicut. q. d. nō solum alijs grecis. s. hoc ti. dictis cō-
stitutiones testantur: sed etiam supradictis hac. l.
g Vniuersis. exactionibus.
h Constitutiones. grece.
i Testantur. i. testimonium ferunt.

k Urbicis. non alijs. vt. C. de his qui nō imple. sti. l. i.
lib. r. r. s. p̄i. s. q. em̄ ignominiosa. rē. que sunt cōtra. J. rē
no. hic. ex eodē facto penā r. premiū sequi. sic. J. de his q.
bus vt indig. l. i. et dic pro et contra. vt. s. de nego. gest. l.
siue hereditaria. Accur.

l Perpetuā. hic no. quatuor iura. nā. C. de his q. nō
imple. sti. l. ij. r. ij. dicit eum nō habere excusationē qui
militauit minus. xx. annis. Item. s. s. quādoq; dicit ha-
bere temporale: vt ibi distinguit. Item. s. s. qui autē in-
ter nocturnos dicit habere annū. hic s̄o dicit perpetuo.
Sol. in milite absente dic q. non habet. vt in dictis. ll. ni-
si temporale. vt. s. s. quādoq; sed militans in ciuitate ad
custodiā vrbis si de nocte tunc habet annū. vt. s. s. q. au-
tē. si de die: tunc perpetuo vt. hic. q. pro absentibus habent
tur. vt. s. ex qui. cau. ma. l. milites. alij dicunt hoc in ipso
prefectoris. speciale. tertij dicit speciale in his qui mili-
tāt inter cohortes prefeci vrbis. vt. J. eo. l. si tribunus. se-
cus de his qui militant in cohorte pretoris.

m Accipit. i. accipe habēt necesse. et dic q. querit an
veteran⁹ cogat accipe tm̄ vnā tutelā filij cōceterani r. nō
aliā enā ea finita: r. habeat p̄uilegiū suum sic vt postea
nō habeat necesse aliqū aliā suscipere. an s̄o cū illa durat
excusationē ab aliā habeat si sibi defera. sed illa finita
si iterū aliā defera se excusare nō possit. et videt declina

re in hanc inslam vt decetero habeat excusationē. an s̄o
ea finita cogit aliā suscipere. r. p̄uilegiū probat. et sic prodest
ei p̄terita: q. sec⁹ est in tutelis p̄uatoꝝ. si autē tm̄ fuisse
datus r. nō administrasset: tūc cogit aliā suscipere fm̄ Jo.
sed alij dicunt hic dicit q. excusent ea durate tm̄. p. quib⁹

est finis ibi data in
his rē. r. C. de ex-
cu. ve. l. i. vbi dicit
eodē tēpore. r. sic
cōtra mentē hui⁹
s. est ibi aliter rē.
quidā voluerūt lo-
qui i. tutela p̄ua-
te an veteran⁹ cog-
gatur vnā suscipere
vt s̄mo q̄sui in tu-
tela filioꝝ cōuete-
rani. quod nō pla-
cet. vt. J. hoc. s. ibi.
r. nichil differt rē.
r. C. de excu. ve. l.
illud. ergo cōstat
q. p̄les simul nō
cogit suscipere. vt
C. de excu. ve. l. ij.
Itē q. si suscepit
vnā tutelā p̄ua-
te: non ideo cogit
suscipere aliam. vt
C. e. l. vltimarie.
n. C. p̄uilegiū
recipit. r. tale vt
nullam cogant su-
scipere. et sub. q. d̄

ma tutela rursus p̄uilegiū re-
cipiēt: aliter i. p̄uatis qui de-
uerunt. non enī auxiliātur his
qui habuerūt: neq; inter tres
adnumerant: ita r. in his q. oli
fuerunt milites nō p̄dest crea-
tum esse. hoc autē r. in curijs
est promulgatū vt ostēdit diuis
seueri r. antonini p̄stitutio. r. ni-
chil differt qualiter indigēt fi-
lij cōmilitonis tutore vel cura-
toꝝ: vtrum emancipati vel pa-
tre mortuo. C. p̄uilegiarij ex
cōstitutionib⁹ impertalibus ex-
cusationem habent reliquaq;
tutelarum. p̄uilegiarij autem
tutores filioꝝ crūt. P̄uile-
giarij autē h̄t estimantur qui
exercent p̄uilegiū. si autē
non exercens mortuus fuerit:
filioꝝ p̄uilegiarij non tu-
tor erit.

Alpianus.
verū est fm̄ p̄uilegiū. et s̄ hoc p̄ficat ei habuisse p̄uilegiū. r. sic
bene sequit aliter rē. et est tota plana. sed fm̄ alios dic q.
recipit. s. p̄uilegiū. r. tale vt vnā aliā r. sola suscipiat. et
fm̄ hoc dic aliter in p̄uatis. s. tutelis vel honorib⁹ q. vel
que quicuerūt. i. sunt finite: q. cogit etiā plures r. cepe. r.
q. d̄ subijcit. nō enī rē. rē. ad milites. et dic habuerūt. s.
p̄uilegiū. et quod subijcit neq; inter. ad p̄uatos se re-
fert. et quod dicit ita in his: ad milites.

o Habuerūt. s. tutelā fm̄ Jo. que est finita. vel p̄uile-
gium fm̄ alios.
p Creatum esse. s. tm̄ subaudi r. non gessisse: quia for-
te p̄uati filius vel qualibet alia ratione non gessit. Jo.
vel fm̄ alios subaudi non prodest creatum esse tutore
quandoc; nisi durer. vt. s. de in rem. ver. l. si pro patre. s.
versum. Accursius florentinus.

q Reliquarum. s. extraneoz: sed filioꝝ et comytimpil-
larij non vt subijcit. r. s. ea. l. s. iam autem. r. J. eo. l. nō so-
lum. s. qui p̄uilegiū.
r Exercent p̄uilegiū. i. verillū. als dicitur admini-
strator maior. vt. C. de epis. r. cle. l. officiales.

s Non exercens. q. domū erat reuersus r. sic est p̄u-
uatus. vt insi. de testa. mili. s. illis. r. sic alius p̄uilegiari-
us vel p̄uilegiarij veteran⁹ nō erit tutor filioꝝ huius:
vt pote p̄uati. vt. s. in prin. vel dic q. nō rāto tēpore ste-
terat vt diceret veteranus. als habere fm̄ tpa taxata. s.
eo. s. quādoq; r. s. iam autē. Itē hoc si habes filioꝝ hui-
us p̄uilegiarij. si autem habes filioꝝ filius p̄uilegi-
larij non rē. dic q. filius alterius p̄uilegiarij nō erit tu-
tor. et nota p̄uilegiū finiri morte. sic. J. de re iudica. l.
si cum pro hac. Accur.

87

S Tribunus collegarū hoc est spāli beneficio: vt h dicit. als contra. vt. s. l. p. i. in p. s. si. r. de excu. ve teranorum. l. ij. Accur.

Quoniam solū greca ē. r. als est caput legis: r. als non.

De Caligatas. i. viles r. obscuras. vt in aut. quib.

mo. na. effi. leg. s. q. quis. col. vi. vel dic vt nota. C. de sup. l. a. caligato.

De reliquas. nō caligatas. vel ad nocturnas. vt s. eo. l. sed et milites. s. qui autem.

E Ann. ad mi nus. qd est cōe ab sentū reipub. cā.

vt h. s. si est in mi lina tūc hz plus.

vt. s. l. s. r. milites. s. q. hz. hic g. mi nus. r. an. abfuit.

Cōpleuerūt. scipe i reliqs. r. c.

q. d. siue viginti an ni q. s. uenerūt sta tui i militib. siue min. in alijs pu blicis necessitati bus steterunt: ha bent annum.

Qui uenerūt. i. q. hz. redierunt.

Cōstitutū. s. in militib. vt. r. x. anni.

Habebāt. als abibāt. s. a tutela et recesserant. als habebāt. s. excusa tiōe. et facit isti. eo. s. item qui rei publice.

Ann. aut copulatoz. i. coniu ctōz. vñ. post alte rā. q. d. cōmū. est als cōputatoz. et tunc dic fm cōpu tationez q. fit. s. si q. cau. l. i. et. s. de ver. signi. l. iij.

Scrutabit. als seruabitur.

Ex circuitu bus. nisi speditus fuerit iustis ex cā. vt. s. de va. mu. l. rē pus. r. s. ex quib. cau. maio. l. item hi. s. si. r. l. seq. et. l. si cui. s. i. r. s. si quis cau. l. ij. s. penult.

Et qui in testamēto dati. s. simpliciter. et sic habue runt excusationem in rebus in alia prouincia cōstitutis. si autem expressisset eos se dare tm in rebus eius prouin

S Tribunus i cohortib. prioris pmilitauerit: et collegarū filioz tutela excusa bitur beneficio diui seueri im peratoris nostri.

Quicūq. reipubli. cā abest hz annū post reuersionē vt ad tutelam nō vocef. Rico. s. nea.

Quoniam solū dicit Modest. qd ad caligatas militas r. reliquas p. m. p. i. l. i. r. i. m. i. l. i. t. a. u. e. r. u. t. sed et qui qlitercūq. necessitatis publice plebis ro manoz gra abites fuerit: an. hnt vacatōez post reuersionē.

Annus iste datur pro futu ris tutelis nō pro his quas iā suscepit reipublice causa ab sentes. hoc dicit.

Annus deniq. hic nō soluz his q. cōpleuerūt cōsuetū mi litie tēpus in reliquis publicis necessitatib. dat: sed r. his qui qualitercūq. quieuerūt a pu blica necessitate r. reuersi sūt: et si minus tps eo tpe qd p. s. t. utū est p. s. u. m. a. u. e. r. u. t. i. t. q. u. a. s. d. e. n. i. q. p. i. h. a. b. e. b. a. t. i. t. u. l. e. l. a. s. p. r. o. p. t. e. r. h. o. c. a. u. t. d. e. p. o. s. u. e. r. u. t. q. m. p. u. b. l. i. c. i. n. e. g. o. c. i. j. g. r. a. t. i. a. a. b. i. b. a. t. h. a. s. cū reuersi fuerit p. s. e. s. t. i. m. r. e. c. i. p. i. e. t. n. i. c. h. i. l. e. i. s. a. u. x. i. l. i. a. t. e. a. n. n. o. a. n. n. o. e. n. i. m. a. d. f. u. t. u. r. a. s. n. o. u. a. s. d. a. t. u. r. n. o. n. a. d. e. a. s. q. u. e. r. e. s. u. m. i. d. e. b. e. n. t.

Absens reipublice cā debz ire directas vias: qui nō uerit directas sed p. circuitiones in cipit eidē currere ann. eo die quo si directas uisset venire potuerit. hoc dicit.

Annus aut copulatoz. dierū scrutabit: ex quo q. s. re

cie unde sunt: ipso iure immunes ab alijs essent. Item ideo dicit in testamento: quia si a iudice constat si det rebus alterius prouincie h. vnde est iudex vel p. f. e. s. s. q. ip so iure nulla est dano. et sic non est opus excusatiōe: nisi cum datus esset ab imperatore vel ab aliquo eius iussu.

uerius est rectā viā dirigens: vel dirigere debens: non eam que est ex circuitibus.

Tutor datus simpliciter pot. retinere administrationē rerū et possessionum que in alia re gione siue prouincia sunt siue situantur. hoc dicit.

Et q. in testamēto dati sunt tutores reuēt ad administratio nem earū fm leges: que in alia prouincia sunt possessionū quas offēdit subiecta diui se ueri p. s. t. u. t. i. o. **D**iuus seue rus r. antoninus augusto vale rio. testamēto tutor datus an te p. s. t. u. t. u. t. i. u. t. diem adire p. s. e. d. e. p. u. n. c. t. e. d. e. b. u. i. s. s. i. t. r. p. o. s. t. u. l. a. r. e. v. t. a. b. a. d. m. i. n. i. s. t. r. a. t. i. o. n. e. e. a. r. ū r. e. r. ū. q. u. e. i. n. a. l. i. a. p. r. o. u. i. n. c. i. a. e. r. a. t. l. i. b. e. r. a. r. e. r. i. s.

Priuilegio finito quo quis excusa f. a. tutela: tutelam subit si iterum reasumit priuilegiū: habet vacationē a tutela: itel l. i. g. e. i. n. p. r. i. m. i. p. i. l. a. r. i. o. n. e. e. r. r. e. s. i. t. e. x. q. u. i. s. e. q. u. i. t. u. r. g. l. o. s. u. p. e. r. v. e. r. b. o. c. o. l. l. e. g. a. p. o. n. i. c. a. s. u. m.

Qui p. m. i. p. i. l. u. m. e. x. p. l. e. u. i. t. s. i. cū tutelam suscepisset r. vnus filium: rursus in milita res necessitates assumpt. erit: deponet sollicitudinē tutele. s. i. s. t. i. n. l. o. c. ū. i. l. l. i. u. t. o. r. i. s. q. u. e. p. o. s. t. e. a. s. i. b. i. c. o. l. l. e. g. a. q. s. a. d. d. u. x. e. r. i. t. d. a. b. i. t. u. r. c. u. r. a. t. o. r. v. t. a. i. t. p. s. t. o. d. i. u. i. s. e. u. e. r. i. t. q. u. a. a. d. a. p. t. a. n. s. r. e. c. t. e. o. i. b. u. s. s. i. b. i. b. u. s. c. a. p. i. t. u. l. i. s. c. u. r. a. t. o. r. e. d. a. r. i. l. z. i. n. l. o. c. ū. e. o. z. q. t. e. p. o. r. i. s. v. a. c. a. t. i. o. n. e. m. r. e. c. i. p. i. u. n. t.

Nemo potest esse tutor: mi nor. xxv. an. et si datus sit do nec ad maioritatem peruenierit

et probantur hec J. eo. l. l. l. u. d. r. c. eo. l. ij. r. l. testamē to. r. s. de tuto. et cura. da. l. pupillo et similem distin ctionem no. s. de testa. tu. l. quero. in p. u. n. o. **Q**ue. als q. s. salz leges.

Diuus. als lex.

Datus. tuto ri loquitur.

Prestituti. id est quinquagla dierum: et si nō fecisti poterit pro pter late diffusuz p. m. o. n. ū. a. d. ū. g. i. c. u. r. a. t. o. r. v. t. c. eo. l. testamento.

Qui p. m. i. p. i. l. u. m. id est p. m. i. p. i. l. a. r. i. a. d. m. i. n. i. s. t. r. a. t. i. o. n. e. m. **A**z. o. et est grecum.

Expleuit. als exercuit.

Et vnus. scilicet p. m. i. p. i. l. a. r. i. ū.

Filium. scilz in tutelam susce pisset. et die vnus scz comp. m. i. p. i. l. a. r. i. ū. s. u. i. v. t. s. eo. l. s. z. et milites. s. s. i. n. a. **A**ccursus flo.

Deponet. et curator dabitur i locum eius. vt in st. eo. s. item qui. r. s. de tute. l. que situm. r. l. sequen.

Collegam. tutor quidam iuit pro collega p. m. i. p. i. l. a. r. i. ū. l. o. c. o. e. r. d. a. b. i. t. u. r. c. u. r. a. t. o. r. v. e. l. d. i. c. q. v. n. u. s. t. u. t. o. r. f. e. c. i. t. s. i. b. i. a. l. i. u. m. a. d. i. u. n. g. i. i. n. c. o. l. l. e. g. a. m.

quod quandoq. fit. vt. C. in quib. cau. tu. ha. l. propter. nam si hic collega fuit p. m. i. p. i. l. a. r. i. u. s. a. l. i. u. s. c. u. r. a. t. o. r. d. a. b. i. t. u. r. i. n. l. o. c. u. m. e. i. u. s.

Quam. constitutionem.

Temporis. vt reipublice causa.

a Dabitur in testamento.

b Impubes. i. minor. xxv. annis. sic ponit. I. de acq. heredi. l. impuberib. v. l. subaudi marie. nā idē si pubes qz minor. xxv. an. ipōiure nō pōt esse tutor. vt. s. de testa. tu. l. qro. s. in fi. r. in st. eo. s. i. de maior. r. C. d. leg. tu. l. fi. r. s. hoc optet qz hic sit

ppc. xliij. an. r. pu pillus anniculus vel sra an. vt ita tutor citi. perueniat ad. xxv. an. s. pupill. ad. xliij. v. l. dic hic loq. fm vetera iura fm que adulti poterāt eē tutores: nisi excusaret se. qd hodie est secus. vt in st. eo. s. i. de maior.

c In locū ei. imo videt qz est l. seqnti gradu dz vocari. r. sic apud aliu erit hereditas apud aliu tutela. vt in st. de legi. patro. tue. s. fi. r. s. de leg. tu. l. i. in fi. r. l. agnato. qz sunt s. eo. hic spes est hūc effici maiorē: et sic posse puenire ad tutelam ibi nō qz femina fiat mascul. argu. ad hoc. s. de legi. tu. l. s. s. ap. v. l. posset dici qz hic non erat ali. legim. habilis vel omnes aliq mortui erant vel habebāt aliā excusationem. pumum verius.

d Tutela. qz spes est fauit. als sec. vt. I. eo. l. idem vlpianus.

e Sicut est. vt nō excuset oino s. curator def. vt. I. eo. ti. l. idē vlpian. s. s. I. eo. l. post susceptā. So. vt ibi.

f Aduersa. latina est. et facit i. h. eo. s. i. de ppter. et s. de offi. co. l. i. s. sane. r. in st. de cur. s. fi. r. s. de pcur. l. nō

g cogendum. s. i. C. nō tm. inapit. esse tutores. r. est latina.

h Dem. sed in hoc. als est lex sed in hoc. et est latina.

i In pperuū. qd nō est in eo qz ppter valitudinē de militia dimittit. nā sanar. nō reuocat. vt. C. d. re mili. l. semel. r. facit. s. d. i. d. l. si lōg. ar. s. s. fi. qz ca. l. ij. s. illō

k Furor. sic. s. e. l. nō solū. s. si qz sita. s. s. I. eo. l. post susceptam. Sol. vt ibi.

l Sunt r. ali. grecū est qd hic dicit in latinū trāslatū.

m Sollicitudine. s. tutele. n. Scētis. vtrūqz dz l. teruenire. s. s. subicit alterū lris significari fm Jo. l. qz scit

nō molestabit: sed in locū suū interea creabitur curator. h. d.

Si libertus impubes dabitur a patrono curator: filiis suis: vel ali. quicūqz minor. xxv. an. donec quidē impubes fuerit nō molestabit. interim autē alter in locū eius creabitur curator. similis est huic et legitim. tutor si impuberē esse cōtigit. etenim in locum eius curator interim dabitur.

Infirmas r. egritudo eorum excusat a tutela nō modo suscipienda verum etiā suscepta. h. d. cum. l. seq.

Si quis ita egritus fuerit vt oporteat eū non omino dimitti a tutela: in locū ei. curator interim dabit. sanar. autē hic rursus recipiet tutelā. Si autē qz in insanā incidit: si milis est huic: r. ita vlpian. scribit. Aduersa. qz valitudo excusat: s. ea qz impedimēto ē quomin. qz suis reb. supesse possit: vt impator noster cum patre rescripsit. **13 Paul.**

Non tm. ne inapit. sed ab accepta excusari debent.

Qui infirmitate excusat nō in perpetuū sed ad tempus infirmitatis excusabit: r. datur interim curator. h. d. Modest.

Idem vlpian. scribit: s. in hoc rescripto adiectū est: solere vel ad tēpus vel in ppetuū excusari: put valitudo ē qz afficit. Furor. autē non in totū excusat: sed efficit

vt curator interim detur.

Qui ex pmissione principis domicilii suum trāstulerit excusat a susceptis tutelis. h. d.

Sunt r. ali. qui r. si iaz sint tutores vel curatores: tm continue de reliquo absoluitur a sollicitudine: puta qz domicilii als trāstulerit ex rescripto impatoris: sciētis. quidē tutor esse eū: trāsmigrare autē expressim ei pcedētis: et hoz alterutrū litteris significantis.

Tutela vel cura nemo potest appellare: s. aduersus sententiā pretoris auferentiē et excusationē potest quis curator datus appellare. h. d. Idem.

Sic oportet etiā quomin. neqz dati tutores: neqz testamētarij puocare. ne cesse. habēt: vt ostēdit institutio diui seueri r. ato. Hoc autē obseruari oportet r. in dat. curatorib. in paucis. eū valde distāt curatores a tutorib.: aduersus demqz sentētiās auferentes eis excusationes licentiam habebunt appellandi.

Non leuiter debet quis admitti ad prestandum excusationes a tutela: sed habebit cōstituto sibi tpe ad iudicem ire allegaturus causas impedimētū qd si neglexerit nō audiet. h. d.

Multa s. obseruari oportet vt concedant tutores vel curatores causas remissionis tribuere: oportet eni eos etiā in cōstituto tpe legaliter ad iudicē accedere. Sūt autē pstituta

impator est eē tutor: vel qz pcedat sibi alio migrare. est tm ar. s. s. de iurisd. om. in. l. pe. Itē sunt ali. qz susceptā tutelā deponit: vt qz reipublice cā abesse ceperūt. vt in st. eo. s. i. de reipublice. vt forte ibi loquit in illis duob. casib. qz ponunt. s. d. minor. l. verū. s. ex factio. vbi r. no. alio casus vbi cepta dimittunt. Itē pōt dici idē in casibus s. pri. posit. l. nō solum. s. si qz ita egrot. r. s. se. r. l. nō tm. et hac. l. in pn. sed in his qdā dicit pra. f. vt nō possit deferri: s. curator def. s. nōne inserit de furioso. itē de eo qz ppetua valitudo teneat. vt r. ita ppetuo excuset. vt. s. hac. l. in prin. r. s. i. r. superior. s. si quis.

Sic oportet. datus. i. datus. idē dicas de legitimis. vt in st. e. s. qui autem.

Prouocare. s. datione.

Necessē. sed excusare se debēt oēs testarij. vt. C. de test. tu. l. si tibi p. dū tm datio tenet: nō als. vt. C. de cōfir. tu. l. i. Itē sec. in vocato ad alia munera qz habēt necessē appel

lare ab ipsa noiatōe dū tm teneat noiatō nisi sint veterani. vt. I. qn. appel. l. i. s. si quis. r. l. nominationes. r. C. qn. prouoca. non est neces. l. veteranis.

In paucis. differūt cū qnqz. vt. s. de tu. r. cuf. da. ab

Concedant. leges. (his. l. vtm. s. i. r. Tribuere. i. allegare. r. Accedere. non uideat ad cum. vt. I. qz or. in bo. pos. ser. l. ij. s. si pteses.

a **M**ilitarium. vel lapidem qui designat militaria. vt institui. eo. §. qui autem.

q **D**ies. qui incipiunt ex quo cognouit se datus. vt. j. eo. l. quinquaginta. et etiam not. §. de admini. tuto. l. i. in prin. et l. quida decedens. §. si. et l. fe. et l. qui iustus. et j. e. l. quinquaginta. et C. eo. l. quinquaginta.

c **U**nāquāq; sic. §. si q; cau. l. i. d. **I**n facie. i. sue persone.

e **D**omū. not. sic. C. de anna. excepti. l. vt pfecto. et j. qd vt aut clā. l. aut. §. i. et §. de dā no infecto. l. iij. §. totiens.

f **A**lios. sic loquitur quasi. §. de dedit. xxx. qd est falsum. sic. et §. de pur. l. nō solū. §. querit. et simile est tempus. §. de lib. agno. l. i. in prin. g **A**d excusationē. scilicet proponendam.

h **C**uratores. dant in testamēto. et dic post cōfirmationem non ante. vt. j. eo. §. oportet. et j. eo. l. gatus.

i **C**onfirmari. vt. §. de p̄fir. tuto. per totum. et insti. de cura. §. dantur k **P**romulgatione. i. inq̄sitione.

l **M**ilitarij. s. pro. clx. militarij. m **S**icutq; his qui sunt in ciuitate. vel sūt infra. c. militaria.

n **I**llis. q; longis distant.

o **M**ens. que est seruanda. qd dic vt. §. de leg. et senatuscōsul. l. qd contra. et l. sequē. sed arg. p̄tra. j. qui et a qui. l. prospexit.

p **V**eteres. i. interpretes. erāt em̄ quasi capitanei legum.

q **S**patiū. statuti. §. §. hac. l. r **U**el p̄re ei. id

tempora hec. qui em̄ in ipsa ciuitate est vbi creat: vel infra cētēsimū militariū a ciuitate: infra quinquaginta dies excusabit: postea aut nō cōcedat: sed detinebit ad sollicitudinē. et si horū quid non fecerit erit in eadem cā in qua esset si appuisset p̄prio periculo ipsaz negligere: nec vlla est etia derelicta ad excusationem.

Preses qui tutore dederit habebit ei in facie vel ad domum intimare se datum: post diē autē notice habet datus tutor et alius. xxx. dies. h. d.

Qui autē supra centū militaria habebit numerata ei per vnāquāq; diem a qua cognouerit. Opz aut ei manifesta ri a p̄sidibus vel in facie/ vel ad domū. et extra hos: alios xxx. dies hēat ad excusatōez hoc aut puenit et his qui in testamento dati sunt: siue tutores fuerint: siue curatores b: quos curatores p̄firmari cōsuetudo est a magistratibus.

Quotienscuq; ex verbis legis simplr intellectis resultat inq̄tas tūc a verbis recedit et mēs seruat. h. d. Nico. v. nea.

Aliud aut inuentus ex diuiti marci pmulgatione inq̄sitione digni: et enim ei q; in ipa ciuitate est in qua creatus est: vel intra cētū militaria/ quinquaginta dierum dedit legislator spaciū. et p̄o q; vltra centū militaria habitat: p̄ vnāquāq; diē oportere numerari viginti militaria iussit: et extra hos alios xxx. dies adiecit ad excusationem. vñ cōtingit si fuerit q; a clx. militarij habitationez faciens: huic esse spaciū octo et xxx. dierū. octo qdē. clx. militarij tanq; per vnāquāq; diē

est dicere siue excuset a tutela in p̄petuū: siue in partē. i. ad tps. vt. §. eo. l. idem vlpianus. vel. l. cū vnus solus datus est tutor et excusat. vel cū duoz: sic vnus eoz se excusat q; dicit excusari a p̄te tutelle. vel cū forte excusat se ab administratione rerum alterius p̄uincie. vt. j. eo. l. illud.

Tēpus. quinquaginta dierum. p̄o eo q; ad excusationez. erit igit in deteriori ordine q; lōgi habitat: eo q; intra centū militaria est vel in ipsa ciuitate: si vti q; his quidē semp quinquaginta dies spaciū sunt: illis p̄o pauciores. Sz et si maxime p̄ba legig hūc hēant intellectum: tñ mens legislatoris aliud vult. Ita em̄ cheridius et bolas: et paulus et domitius vlpianus veteres legū p̄uidētū scribūt dicentes ita oportere hec obseruare: vt nunq; alicui min⁹ def quinquaginta dier spaciuz tūc autē lōgius cū annumeratio eoz qui in vna sunt dier: adiectis. xxx. dieb⁹ quos ad excusationē lex dat excedit quinquaginta dies. vtputa si aliquē dixerimus a q̄dringentis. xl. militarij habitare. hic em̄ vie q; dem hēbit dies. xxij. ad excusationē aut alios. xxx. obfuerunt aut hoc tps spaciū oēs qui qualrēcuq; excusant a tutela vel cura: vel parte eius.

Sentia lata p̄tra ius litigatoris nō exp̄so errore in snia nō valet ipso iure: sz hoc ē fauore minoris erat. h. d. Nic. v. nea. **C**ōsequēs aut est credere q; si aliqua specie excusationis fuerit q; vsus: non alr audiet nisi obseruauerit p̄stitutū tēpus: si nō forte aliq; alteri ciuitatis ciuis ē: ita p̄o necesse est custodire cōstitutū tēpus. q; si excusatus fuerit dimissus: nō liberari eū diuus seuerus et anto. ostendunt in cōstitutione: iubentes nō detineri eū qui in locū eius creatus est tanq; non liceat dari in locum existentis tutoris. **S**ufficit autem intra cōstitutū tēpus excusare se soluz. si enim postea volens defierit: non ei

Tēpus. quinquaginta dierum. **A**lterius ciuitatis. cui mai⁹ tps qnq; datur ratione iuneris. vt §. hac. l. §. q; aut. et §. se. vt forte q; h bz necesse se excusare: q; nō cōmutatio. vel forte q; si fuit dat⁹ a magistratu sue ciuitatis. vt. §. eo. l. non solū. §. et qui in testamēto. et §. diu⁹ seuer⁹. et §. de tut. et curato. datus ab his. l. pupillo.

Quod si excusatus. p̄ ambitioez: vel q; ebieat falsas allegationes inducēdo vel falsas p̄bandōes. vt. C. si ex fal. alleg. l. i. et fi. et §. de transac. l. cū hi. §. si p̄tor. scius in alia sententia. vt. J. ad rebel. l. seruo. §. cū p̄tor. et dico hic scietiaz ipso iure nullā: vt insti. eo. §. si. nisi b hoc ipso iudicio p̄cedere causa fuerit mota. vt. C. de fide instrumē. l. si.

Sentia lata p̄tra ius litigatoris nō exp̄so errore in snia nō valet ipso iure: sz hoc ē fauore minoris erat. h. d. Nic. v. nea. **C**ōsequēs aut est credere q; si aliqua specie excusationis fuerit q; vsus: non alr audiet nisi obseruauerit p̄stitutū tēpus: si nō forte aliq; alteri ciuitatis ciuis ē: ita p̄o necesse est custodire cōstitutū tēpus. q; si excusatus fuerit dimissus: nō liberari eū diuus seuerus et anto. ostendunt in cōstitutione: iubentes nō detineri eū qui in locū eius creatus est tanq; non liceat dari in locum existentis tutoris. **S**ufficit autem intra cōstitutū tēpus excusare se soluz. si enim postea volens defierit: non ei

Enia p̄ reu falli instrumē: si lata an sit nulla

a **Nocebit** de fidei ab accusatione quin possit penite re. vt. C. de appel. l. si quis libellos. vel aliter leges. i. nō ei nocebit quominus possit adhuc. pponere excusationē suam et probare. et hoc si volens desit. esse: et contra voluntatem suam ob aliquam iustam et probabilem causam: vt dicit post

statim. si enim affectasset absentia secus esset. vt. §. si q̄s cau. l. ij. in fi.

b **Cuius** scilz necessitatis s̄z p̄p. vel cōstitutionis. et facit. §. de aut. tuto. l. tutor qui.

c **Scire autem** oportet. quidā habent hic. §. sed nō debet esse: qz que sequitur sunt verba cōstitutionis seruati z anto.

d **Testari. i. p̄** testari. i. pponere corā iudice: vel corā pluribus in p̄sentia iudicis. vt §. eo. §. ij.

e **Sanctē nō** id est accessit. sed nō omnia nomina: ut cū plures haberet excusationes vel accessit ad iudicem: sed nullas proposuit excusationes.

f **Nequaquā** p̄tū ad nō notatas. sicut ei q̄ nichil noiauit nichil. p̄dest. ita ei q̄ quēdam noiauit: qdā nō: non p̄dest quo ad nō notata. et est ad. l. ista. in fi. e. §. qui autē. z. §. de excep. l. nemo prohibetur. z. §. de tras. act. l. cū h̄. §. si p̄tor adit. ibi: sed z si nō de obibus zē.

zē p̄tra. C. de inoffi. testa. l. §. maiores. sed hic potest oēs excusationes simul pponere: ibi non. als sibi esset fr̄ius: et sic repellendus: vt. l. q̄n ap. sit. l. ij. §. i. itē §. eo. l. p̄pter litē. sed ex predictis patet sol.

g **Cognouit** q̄s hoc pbare debeat: no. §. de admini. tuto. l. i. in p̄n. z. l. quidā decedēs. in fi. z. l. seq. Itē ad tēpus cōtinuū est sic. §. de vsucap. l. nunq̄. §. i. z. §. l. q̄nquaginta. z. in fi. eo. §. q̄ autē. z. C. eo. q̄nquaginta. z. §. eo. l. nō h̄.

h **Oportet autē** vna. l. excusationē. (solū §. annus. i. Tribunal. tria no. qz ppositio excusationis dz fieri corā iudice sedēte pro tribunali: vel vna voce ab eo q̄ se

excusat: vt hic. vel per libellum a seipso dati vt subicit. potest autē zē. Secō nota: qz productio testū in causa excusationis p̄t fieri iudicā non corā iudice: sed apud alium voluntate iudicis. et hoc dicit aliter zē. vel aliter poterit per procuratorē absente illo q̄ se excusat. Tertium est qz

cōstitutus t̄pib⁹ agere l̄scrutem. **Quisquis tutor datus qui ex iuris quantis occasiōe nō tenetur administrare nō oportet eum cōstituta excusatiōis tempora obseruare. h. d.**

Qui nō iuste dati sunt tutores hoc est a q̄b⁹ nō oportet: aut h̄i quos nō opz⁹: aut q̄b⁹ nō opz⁹: aut quo nō opz⁹ mō: si neqz p̄firmenē: neqz admistrauerint⁹: sunt imunes. neqz opz⁹ ponet q̄s ets qm̄ cōstituta t̄pa excusationū nō obseruauerit. neqz em̄ habēt excusatiōis necessitatē vt ostēdit in subiectis cōstitutionib⁹ quas exēpli grā subieci. adaptant autē vtiqz oibus.

Diui⁹ seuer⁹ z antoni. augusto naraisco: ab auo materno tuto: datus necesse nō habuisti excusari cū ipso iure nō teneris. si igit ad ministratiōi te non imiscuisti potes esse securus. Similiter autē z si eū qui nō supposit⁹ est iurisdicitiōni creabunt magistrat⁹ tutorē vel curatorē: neqz hic necessitatē habet obseruare constituta tēpora: vt puta eum q̄ neqz ciuis neqz incola est.

Libertus non soluz nō p̄t se excusare a tutela p̄roni: s̄z z m̄ris pupillozū. ad nepotes et z neptes ex pupillozū latere dz hoc refertur. h. d. Idem.

Libertū in rōne de excusatiōe tutor⁹ z curator⁹ scire opz⁹: qm̄ nō solū p̄ris

fir. tu. l. naturali. z. l. neqz. Itē vide hic q̄ no. §. de adm. r. Diui. latinū est. (tu. l. qdā decedēs. §. ex quo.

f **Similiter. als lex est. als §. grecū est. nā hec lex est modestini q̄ transkult. vt. §. e. l. in p̄n. z. facit. §. de iurisd. di. om. iudi. l. fi. z. C. qui da. tu. pos. l. neqz.**

Libertū. greca est. qz nō p̄t se excusare a tutela p̄fo ni. vt. §. de tu. z. cur. da. ab his. l. libert⁹. z. C. eo. l. li. v. Patris. i. paternos libertos dicim⁹ no: (bertos. stros. sed libertos liberorum nostrorū non dicimus nostros. vt. §. de verbo. sig. licet. §. patronos.

ipsa cā et sentētia sup excusatiōe de legari non p̄t: qz cā cognita z iudicis officio nō iure actiōis expeditur hec causa. vt. §. de offi. procon. l. nec quicq̄. §. i. k **Et libellos. id est scripturā cōtinētē excusatiōis nē. sed p̄tra. §. eo. l. excusare. Solu. vt ibi.**

l **Agere. cū p̄cedentib⁹. z. dicāgere: id est excusare. vel cū sequenti: z tunc. i. dicere.**

m **Ad obus. in dictibus vel testātib⁹.**

n **Nō oportet. minores vel feminas. et caue: qz nō cōprehendo habētes excusationem sed eos t̄m q̄ cūtra excusationem nō possunt esse.**

o **Quibus. vt maiorib⁹. vt. §. de tuto. et cur. da. ab his. l. scire.**

p **Quo non. si habes quō bene. als subaudi: vel dic quo. l. loco.**

q **Neqz admistrauerit. qz sic secus. vt. §. de adm. i. tuto. l. tutores q̄. §. i. z. §. curatores. z. §. patruius. Itē facit. §. de tuto. z. cur. da. ab his. l. i. z. §. l. pupillo. z. §. de cō**

fir. tu. l. naturali. z. l. neqz. Itē vide hic q̄ no. §. de adm. r. Diui. latinū est. (tu. l. qdā decedēs. §. ex quo.

f **Similiter. als lex est. als §. grecū est. nā hec lex est modestini q̄ transkult. vt. §. e. l. in p̄n. z. facit. §. de iurisd. di. om. iudi. l. fi. z. C. qui da. tu. pos. l. neqz.**

Libertū. greca est. qz nō p̄t se excusare a tutela p̄fo ni. vt. §. de tu. z. cur. da. ab his. l. libert⁹. z. C. eo. l. li. v. Patris. i. paternos libertos dicim⁹ no: (bertos. stros. sed libertos liberorum nostrorū non dicimus nostros. vt. §. de verbo. sig. licet. §. patronos.

Liber Tertius.

a **D**einceps. sic. §. de in ius voc. l. sed. §. si. §. liberos. et
§. de verbo. signi. l. liberosum.

b **S**ed et filius. sic. §. de iure iure. an. l. i. et de bo. liber.
l. iij. in prin. sed contra. §. eo. l. cū ex oratione. Sol. vt ibi.

c **N**equaquā connumerat. nec ille qui p. fideicommissum.
vt. §. eo. l. nequaquā.

d **U**nus oim. li.
bertoz. i. vnus de
numero omnium
libertozum.

e **L**iberis. scz
patroni.

f **T**ut. tutel.
i. h. h. liberi pfo-
ni sunt vtra tres
qz pro vna habet.
nūerositas em pu-
pillorū nō plures
tutelas facit h. pa-
trimoniorū separa-
tio. vt. §. eo. l. tria.
et h. habeat tres
tutores als vel qz
tuoz liberos nō. p-
dest. vt. h. et. C. eo.
l. liberos. et h. hoc
est §. C. e. l. nec se-
natoz. So. nouas
reiecit vt ibi. nō p-
teritas vt h. vt al-
ter vt ibi. et facit. §.
eo. l. libertus.

S padonē. qz
rū appella-
tio generalis ē. vt
§. de h. b. sig. l. spa-
donē. et est greca.
h. **C**reabunt.
magistratus.

i **Q**ui p. facit
mā. eo. §. ut si. p-
pter. et. §. de sal. l.
vxi. §. i.

k **D**ignitas. si
ne administratio-
ne. et sic nō ob. §. e.
l. archite. §. genu.
et §. remittantur.

l **E**t eoz. salz
pupillorum.

m **O**rdinis. sūt
tñ alicuius digni-
tatis. als sec. vt
statim dicit.

n **P**ositi. et sic
p. iurati et ipse erat
similiter p. iurati.
Recurfus flo.

o **P**osita fiet. hic tutor.

p **C**ontinuo. als confestim.

q **A**bsoluet. sic est i. vnus de casib. vbi suscepta tu-
tela deponit. vt no. §. l. idē v. l. p. §. sunt et alij. et facit. §. de
arbi. l. non distinguemus. §. summa. et §. de vaca. mune.
l. pe. sed arg. contra. C. de nup. l. penul. et §. eo. l. tutor.

pupilli sed et matris intellige-
re dō. sed et cū questerim de li-
beris patroni: scire opz qm ap-
pellationē hanc non in primo
gradu sistim: hoc est filiū et fi-
liā: sed et nepotes ex vtroqz la-
tere: et eos q sunt deinceps. h.
et si tuos anuloz aureoz impe-
trauerit: adhuc custodit liber-
tozū ordinē in hec q rescriptit
diuus marcus et atoninus. Qui
ppia pecunia emp. et manu
missus est: nequaquā connume-
ratur reliquis libertis.

Unus ex plurib. libertis tu-
tor datur multis et oibus liberis
patroni nō habebit tris oneri
appellationē excusationē. h. d.

Si plēs liberti fuerint vnus
oim libertis tutor dabit: et a tri-
bus tutelis nō absoluet. I de

S padonē qz creabunt
tutore: nullā em hz ex-
cusationē vt p. iuratio ostendit
imperatorū seueri et antonini.

Qui pat. p. misit tutore eē
liberoz: excusari ab hac tute-
la nō pōr: et si alter hz ius ex-
cusationis.

Scre opz qm di-
gnitas nō tribuit excusatio-
nē: vñ si qz senator fuerit: hic
tutor erit et eoz qui inferioris
ordinis sunt senator: qd re-
scriptit diuus marcus et cōmo-
dus. Si autē quis tutor vel cu-
rator fuerit non senatorie: vel
aliter non in dignitate positus:
deinde postea fiet senator: cō-
tinuo absoluetur a sollicitu-
dine. Si autē liberi quoz tute-
lā aut curā administrabat erant
senatoris: nō absoluet a cura

r **S**enatoris. scilicet filij.

s **I**nferioris. scilicet senatorum.

t **M**aiorum. qz ipse sit.

v **N**eqlibrarios. i. scriptozes. de quib. loquit. §. de re
gu. iur. l. si libarius. et de oper. libertoz. l. ante p. et. C. d.

re. iur. enu. l. ij. §.
ante penul.

Calculato-
res. qz p. calculos
id ē minutissimos
lapillos faciūt cō-
putationes. qz dicit
tur nō merito cal-
culi: qz non impu-
ne pedib. calcantur.
vt dicit in rus-
bro. C. d. erro. cal.
§. **J**udeozū. id
est chistianozum
non solum alioz
iudeozum.

Administra-
bunt. vt tutelam et
curā. qz autē pos-
sit facere ea pro-
pter que inquina-
retur. i. pollueret
cultus vt missa. §. y
aliud officij xpian-
noz exercere illis
nō est eis p. mitte-
dū. et hoc subijcit.
p. iuratioes em et.

Ratiocinatio. ciuitatis
in numerū vnus tutele pcedit.

Liberti vxozū senator: et si
disponat res eoz nō absolu-
tur a tutelis. hoc ei in a sculoz
senatozū libertis solū conce-
sum est.

Magistratus aut ptoz ciui-
tatis non habet connumeratio-
nē huius obligationis quā ex
creando aliquē in alterius tu-
tozē contraxerit quominus ab
tutelas suscipiat. h. d.

Si ciuitatis princeps. i. ma-
gistratus incidente ei creatio-
ne obnoxius fuerit piculo tu-
tele: hāc nō connumerabit alijs
tutelis: quē admodū nec fide-
iussores tutele: sed neqz q ob
honore tutozoz scripti sunt.

Qui iura multa hz dicere
quoz vnū quodqz p seipm nō
est validū: si poterit excusari
questum est: puta. lxx. quidez
annozum non est: neqz tres ha-
bet tutelas: sed neqz quinqz fi-
lios: aut aliud aliquod ius ex-
cusationis hz: nimirū duas tu-

in si. et. C. eo. l. nec senatorum. Accur.
§. **C**reatio. qz creauit alicui aliquid in tutore. et facit. §.
de ritu nup. l. si qz tutor. §. i. sed §. eo. l. tria. So. vt ibi.

Aura. secus cōtra. vt. C. ne tu. vel cu. ve. cō. l. i.
i. **E**xcusari. vt. C. qui tu. tu. l. si. sed §. eo. l. ij. §. am-
plius. So. vt ibi. et facit ad hoc illa. l. in prin. et §. remittit.

Qui iura multa hz dicere
quoz vnū quodqz p seipm nō
est validū: si poterit excusari
questum est: puta. lxx. quidez
annozum non est: neqz tres ha-
bet tutelas: sed neqz quinqz fi-
lios: aut aliud aliquod ius ex-
cusationis hz: nimirū duas tu-

in si. et. C. eo. l. nec senatorum. Accur.
§. **C**reatio. qz creauit alicui aliquid in tutore. et facit. §.
de ritu nup. l. si qz tutor. §. i. sed §. eo. l. tria. So. vt ibi.

Aura. secus cōtra. vt. C. ne tu. vel cu. ve. cō. l. i.
i. **E**xcusari. vt. C. qui tu. tu. l. si. sed §. eo. l. ij. §. am-
plius. So. vt ibi. et facit ad hoc illa. l. in prin. et §. remittit.

Qui iura multa hz dicere
quoz vnū quodqz p seipm nō
est validū: si poterit excusari
questum est: puta. lxx. quidez
annozum non est: neqz tres ha-
bet tutelas: sed neqz quinqz fi-
lios: aut aliud aliquod ius ex-
cusationis hz: nimirū duas tu-

in si. et. C. eo. l. nec senatorum. Accur.
§. **C**reatio. qz creauit alicui aliquid in tutore. et facit. §.
de ritu nup. l. si qz tutor. §. i. sed §. eo. l. tria. So. vt ibi.

Aura. secus cōtra. vt. C. ne tu. vel cu. ve. cō. l. i.
i. **E**xcusari. vt. C. qui tu. tu. l. si. sed §. eo. l. ij. §. am-
plius. So. vt ibi. et facit ad hoc illa. l. in prin. et §. remittit.

Qui iura multa hz dicere
quoz vnū quodqz p seipm nō
est validū: si poterit excusari
questum est: puta. lxx. quidez
annozum non est: neqz tres ha-
bet tutelas: sed neqz quinqz fi-
lios: aut aliud aliquod ius ex-
cusationis hz: nimirū duas tu-

a Cōmuniōe. als deest illud in cōmuniōe.
b Sint. i. q̄ ita erunt socij ponere simul: et induceret excusationem.

c Excusabil. inuit hic q̄ tutela nō sit publicuz munus vel civile. et sic est i. insti. eo. in p̄n. et i. eo. l. non t̄m. s. eos. vbi dicit q̄ est publici. ut est civile: vt. s. eo. l. athlete. s. tutela. Sol. hic ḡnālis remissio fauore pupilloz pertinet ad ea que sūt publica auctoritate et utilitate t̄m. s. hoc utilitate p̄natū: pro quo est i. eo. l. non t̄m. s. non omnia.

d Depositionibus. s. testis: quia res inter alios et. Itē: q̄ possit esse verū q̄ primo probauit. s. de numero liberorū: sed modo aliq̄ decesserunt.

e Nō propter hoc. vt. insti. eo. s. nō esse. et arg. isti. de here. insti. s. h. i.

f Est autē. s. cit. s. e. l. tria onera. et insti. eo. s. i. t̄m. tria onera.

g Quandoq̄. als q̄: als q̄: et t̄m. dicitur est ali quando.

h Quis. als l. si q̄. als s. i. de z. vlpianus scribit si quis et. i. i. filij sui. cui⁹ est legitimus tutor. vt. insti. de legi. pa. tute.

i Cautio. id ē cautela. als creatio. als cautio.

k Constitutio. que sequit. quā et quidā habet. p. vltima superioris tituli. sed superflue: ret altera.

l Quamuis. als est lex. als s. imperator adria-

telas et duos filios: et. lx. annorum est: aut alia quedam talia dicit per seipsa q̄dē p̄fectū aut illū non prebentia. ea s̄o que adinuatē in cōmuniōe s̄nt iusta apparentia: sed visum est hunc non excusari.

Immunitas q̄ eximit a publicis et civilibus muneribus nō liberat ab onere tutela. h. d.

Qui accipit vel habet immunitatē civilium vel publicorum munerū: hic a tutela vel cura non excusabitur.

Florus tutelis delatis: nouus est vtendū allegationibus nec sufficit semel excusatiū sūisse. hoc dicit.

Qui absolutus est a tutela vel cura nō oīno depositionibus ad remissionem alterius creationis vtetur. Si nō extiterit ea tura remissionis qui dixerit seipsum ignotum esse patri vel matri pupillū: nō p̄pter hoc excusabitur.

Qui affectauerit supra tres tutelas nō vtetur beneficio excusationis: pauper autē in tutela repertus p̄sumitur eam affectasse. hoc dicit.

Est autē q̄s⁹ et qui tres tutelas vel curas nō h̄z ius remissionis: puta si q̄s affectauerit suscipere. Itā autē et qui modici patrimonij fact⁹ est tutor: affectasse videtur.

Gerēs tutelā sui emācipati filij h̄z annuere h̄c suscipiēter alijs duabus tutelis. hoc dicit. 18. vlpianus.

Si q̄s iter tres tutelas emācipati filij sui tutelā admīstret: et hoc in numerum p̄cedat scio dubitari. Inuenio t̄m rescriptū emancipati filij tutelā numerari inter onera optere. Si q̄s creabitur tutor existēs in p̄ris p̄tate: deinde pater noluerit p̄ eo cauere: iusserunt leges et ip̄m pa-

nus britasio pollioni legato lugd. asidonus marcus quāuis et. et ita in libro domini 230.

trem creari tutorē vt nullo modo ip̄cedatur tutela cautio: vt ostēdit diui adriani p̄stitutio.

Admissa. p̄t esse tutor: et si pater nolit pro eo satisfidare vt tutela libere: cogētur ambo et p̄ et filij on⁹ tutela subire. h. d.

Imperator adria. britasio pollioni legato lugd. in hec p̄ba scripsit. Asidonus marcus quāuis filius. sit idoneus tutor esse videbitur. pater autez ei⁹ idcirco cauere nō vult vt filij suū tutela extimat: et in hoc artificio p̄seuerauit: existimo te huic fraudi recte occursum vt et filij et ip̄e ad tutelā liberorū clemētis gerēdā p̄pellant.

Situtor vel curator dat⁹ inutiliter cōfirmari se permiserit: non poterit postea se excusare. hoc dicit. 19. dem.

Alius testō suo nigidius filio suo tutorē dedit: eū dēq̄ vsq̄ ad. xxv. annū curatorem p̄stituit: quero cū liceat nigidio a curatione etiā citra appellationē se excusare: ex qua die t̄pa que in excusationibus obseruanda diuus marcus p̄stituit cōputanda sunt: vtz ex die apti testamenti: an ex q̄ ad negocia gerenda vocaf. i. post xliij. ānos impletos. Modestus r̄n. excusationē a cura tunc necessariā eē cū decreto p̄toris seu p̄sidis p̄firmat⁹ curator fuerit.

Tutor pupilli qui primus est pubertati non habet excusationem illius occasione tutela. hoc dicit. 20. Callista.

Non t̄m magnitudo patrimonij intue dā est susceptarum trium tutelarum queq̄ suscipienda est: sed etiā etas pupilloz consideranda est. nam si p̄torum pupilloz etas prope pubertatez sit: ita vt tantūmō semestre tempus reliquū fuerit: aut eorū quorū suscipie tutelā cogit: nō dabit

Clementis. propiū nomē patris pupilloz. et dic cōpellentur captis pignob⁹. vt insti. de satisfid. tuto. s. p̄. vel multa indicta. vt. s. si quis ius dicē. l. i. in p̄n. vel denegādo eis iurisdictionem. vt. s. ex q̄b⁹ cau. ma. l. sed et si per p̄torē. s. ait p̄tor.

Quis a cura t̄m. nō a tutela. vt. C. de test. tute. l. si tibi p̄f.

Appellatio. nē. sic. s. eo. l. scire oportet. in p̄n.

Se excusare. ob hoc q̄ tutor fuit n̄tū esse liber tus. vt. C. eo. l. libertos.

Cōfirmat⁹. i. t̄m p̄firmationis. vt. i. eo. l. iuris p̄tatos. in fi. nā si p̄taterē se cōfirmari nō resistēdo tacite videt renunciasse excusatiōi. vt. arg. s. e. l. spadonē. s. i. sic intellige. C. de p̄fir. tu. l. i. et facti. i. eo. l. p̄. s. p̄cedit. et. s. de adm. tu. l. q̄ negotiationē. s. testamētō. et insti. eo. s. qui tutelam.

Quoniam. intuentia. als in eunda.

Suscipienda. id est q̄ magnitudo patrimonij et tutela que suscipienda est. vt. i. eo. l. si is qui tres. s. h. Accursius flo.

Semestre. id est sex mensium. argu. s. eo. l. tria. et si eno. spacium hoc esse paruum et prope finem dicitur sic. C. de iur. di. l. p̄operandū. s. sin autem.

a **N**ō sint. sic. Ieo. §. fi. r. §. eo. §. r. milites. §. i. r. §. p. i. m. p. i. l. a. r. i. §. i. o. l. a. d. m. i. s. t. r. a. t. e. §. fi. r. C. eo. l. pe. r. §. eo. l. spadonē. §. si quis aut. r. C. de excu. ve. l. i. r. u. Itē habet hī p. u. i. l. e. g. i. u. m. v. t. s. i. l. i. j. s. e. q. u. a. n. t. u. r. p. o. s. i. t. i. o. n. e. m. m. a. t. r. i. s. v. t. j. a. d. m. u. n. i. c. i. p. a. l. i. a. n. s. i. r. j. p. r. o. x. i. m. e.

b **C**irca tutelam. nēdū circa alia mēra: r. hoc si sint habiles ad illud artificū ad qd sumpti sunt exerceā. v. r. j. de iure i. m. u. l. s. e. m. p. §. p. e. Itē caute dicit exteroz. nā secus a tutela collegaz v. r. §. p. r. i. m. o. §.

c **C**ōpellant. nā cōpellunt auctis facultatibus nisi augeat negociationem. v. r. d. l. s. e. m. p. §. n. e. g. o. c. i. a. t. i. o. n. e. m. r. §. p. e. Itē no. q. v. o. c. a. t. h. i. c. t. u. r. e. l. a. p. u. b. l. i. c. i. m. u. n. i. t. a. t. e. s. i. c. v. i. d. e. a. t. §. §. e. o. l. s. p. a. d. o. n. e. §. q. a. c. c. e. p. i. t. S. o. l. u. v. t. i. b. i. R. e. c. u. r.

d **N**otatim. v. t. apparet. j. p. r. i. §. r. §. d. h. i. n. a. u. t. i. u. m. i. t. ē. s. o. l. a. i. l. l. a. h. a. b. e. t. i. m. m. u. n. i. t. a. t. e. q. u. e. l. i. c. i. t. a. s. u. n. t. r. s. o. l. a. i. l. l. a. l. i. c. i. t. a. s. u. n. t. q. l. e. g. e. v. t. s. e. n. a. t. u. s. c. o. n. s. u. l. t. o. v. e. l. a. l. i. q. u. i. p. h. o. n. e. c. o. n. f. i. r. m. a. n. t. v. t. j. d. e. i. u. r. e. i. m. u. l. s. e. m. p. §. n. e. g. o. c. i. a. t. i. o. r. §. p. e. n. u. l. r. §. i. r. j. d. e. c. o. l. l. e. g. i. l. l. i. §. i. r. §. q. b. c. u. i. u. s. q. v. n. i. l. i. i. n. p. u. n. f. m. a. z. o.

e **I**s q. edilitate. i. q. u. i. e. s. t. e. d. i. l. i. t. a. t. e. i. q. u. i. e. s. t. e. d. i. l. i. t. a. t. e. i. q. u. i. h. a. b. e. t. u. r. m. e. n. t. o. i. n. s. i. d. e. i. u. r. e. n. a. t. u. §. p. p. o. n. e. b. ā. t. v. e. l. e. d. i. l. i. t. a. t. e. i. q. u. i. h. a. b. e. b. a. t. c. u. r. a. m. e. m. e. d. i. f. r. u. m. e. n. t. u. v. e. l. v. e. n. d. e. d. i. t. i. p. e. f. a. m. i. s. s. i. c. u. t. p. o. t. i. f. §. d. e. c. o. p. e. l. i. d. o. r. i. s. t. u. d. t. a. l. e. o. f. f. i. c. i. u. m. d. i. c. i. t. m. u. n. u. s. a. z. o. v. t. §. e. o. l. s. e. d. r. e. p. r. o. b. a. r. i. §. §. p. h. i. s. i. n. f. i. l. l. i. u. s. §.

f **E**xclusati sūt. nō tñ a tutela.

excusatio: idq. principalibus cōstitutionibus cauetur.

Qui predictus est dignitate aut sanguinis aut honoris: immunitus est a tutelis non predictorum. hoc dicit.

Illiētibus r. ppter inclytā nobilitatē ciuitatis: r. ppter cōfunctionē originis romane iā antiquit. r. senatuscōsul. r. cōstitutionib. principū plenissima immunitas tributa est: vt ē tutele excusationē habeant. f. eoz. pupilloz. q. illiēses nō sint. idq. diuus pius rescriptit.

Priuiligiuz paupertatis cessat cum fuerint adaucte facultates. hoc dicit.

Eos qui in corporib. sunt veluti fabioz: immunitatē habere dicimus: et circa tutelarib. exteroz. hominū administrationē habebunt excusationē: nisi facultates eorum adaucte fuerint vt ad cetera quoq. munera publica suscipienda cōpellant. idq. principalibus cōstitutionibus cauetur.

Collegia oia subeūt omnis tutele: nisi ea qbus expisse data est vacatio. h. d.

Nō oia tamē corpora vel collegia vacationē tutelaz habent: qbus muneribus muniti palibus obstricta nō sint: nisi nominatim. id priuiligiuz eis indultum sit.

Licet ediles curules sint exclusati a priuatis munerib. nō tñ a tutela. h. d.

Is qui edilitate fungit potest tutor dari. nā edilitas iter eos magistratus habet q. priuatis munerib. exclusati sunt. fm diui marci rescriptum.

Qui habet dignitatem cū administratione excusat a futura tutela: nō tamen iā suscepta. hoc dicit.

Honore. cū administratione. sic. §. eo. §. administrationes. in p. u. n. r. §. eo. l. athlete. §. i. r. §. remittit. r. sic nō obstat. §. eo. l. spadonem. §. scire.

Vacare. vere dicimus. vel subaudi placuit.

Vacant. §. ab alijs munerib. q. h. q. excusant. v. r. j. de vaca. mune. l. h. i. q. r. §. cor. j. de iure i. m. u. l. s. e. m. p. §. i. m. m. u. n. i. t. a. t. i. r. §. d. i. u. s. r. §. l. i. c. e. t.

Sane notū est q. gerētib. honore. vacationē tutelaz cōcedi placuit. vacare autē eos qui tunc primū vocent ad suscipiendū officiū tutele. ceterz. eos qui se iam immiscuerūt administrationi: nec tpe quidem magistratus vacare. eque notum est. **D**ñi nauū non vident haberi intra priuilegia vt a tutela vacerēt: idq. diuus ianū rescriptit. **I**nquili castroz. a tutelis excusari solent: nisi eoz. qui r. ipsi inquilini sunt: r. in eodē castro eadēq. cōditione sunt.

Filij occisi in bello cōputantur in numero filioz. qui excusant patrē a tutela. hoc dicit.

Bello amissi. **A**lijan. **B**ad tutele excusationez. p. s. u. m. m. q. u. e. s. i. t. u. m. e. s. t. a. u. t. q. s. u. n. t. i. s. t. i. v. t. r. i. h. i. q. i. n. a. c. i. e. s. u. n. t. i. n. t. e. r. e. m. p. t. i. a. n. p. o. o. e. s. o. i. n. o. q. p. c. a. u. s. a. m. b. e. l. l. i. p. a. r. e. t. i. b. u. s. s. u. n. t. a. r. r. e. p. t. i. i. n. o. b. s. i. d. i. o. n. e. f. o. r. t. e. m. e. l. i. u. s. i. g. i. t. p. b. a. b. i. f. e. o. s. s. o. l. o. s. q. i. n. a. c. i. e. a. m. i. t. t. u. n. t. p. o. e. s. s. e. d. e. b. e. r. e. c. u. i. u. s. c. u. n. q. s. e. x. v. e. l. e. t. a. t. s. s. i. n. t. h. i. e. m. p. r. e. p. u. b. l. i. c. a. c. e. c. i. d. e. r. u. n. t. **I** d. e.

Iud. v. r. i. t. a. t. i. s. s. i. m. u. z. e. s. t. v. t. h. i. s. q. u. i. i. n. i. t. a. l. i. a. d. o. m. i. c. i. l. i. u. m. h. a. b. e. n. t. a. d. m. i. n. i. s. t. r. a. t. i. o. n. e. z. p. u. n. c. i. a. l. i. u. m. r. e. m. i. t. t. a. t. u. r. a.

Tutor habes litē cū pupillo de hereditate tota excusat a tutela: sed si se nō vult excusare nichilomin. p. h. i. b. e. t. i. f. g. e. r. e. r. e. t. u. t. e. l. a. m. h. o. c. d. i. c. i. t. c. u. m. p. u. n. l. s. e. q. u. e. r. §. §. P. a. u. l. u. s.

S pupillus patruus cōtendat exhereditatū esse r. se heredem esse scriptum: equum est alium tutore pupillo dari recepta patruū excusatione. vel si noluit excusationem petere: remoto eo a tutela ita item de hereditate expedit. r. §. §. Martianus.

Lud. remittatur. v. r. j. e. l. p. r. o. p. t. e. r. §. l. i. c. e. t. r. j. e. o. l. s. i. n. a. i. n. f. i. r. §. e. o. l. n. o. n. s. o. l. u. §. r. q. u. i. t. e. s. t. a. m. e. n. t. o. r. l. i. d. e. m. v. l. p. i. a. n. u. s. §. s. u. n. t. r. a. l. i. u. r. C. eo. l. i. j. r. q. u. i. p. e. t. a. n. t. t. u. t. o. l. n. e. q. r. f. a. c. i. t. a. d. h. o. c. §. d. e. t. e. s. t. a. m. e. n. t. u. t. e. l. q. u. e. r. o. r. §. d. e. t. u. t. o. r. c. u. r. a. d. a. b. h. i. s. l. p. u. p. i. l. l. o. §. p. u. p. i. l. l. u. z. e. x. p. e. d. i. r. e. c. o. c. o. r. §. d. e. t. e. s. t. a. t. u. l. i. d. e. f. i. e. t. i. f. i. r. C. eo. l. h. u. m. a. n. i. t. a. t. §. j. l. p. r. o. x. i.

Propter. no pot. sed nec hodie licet debiti amittat. Azo. qd accipe post tutela assumpta sine ptesatio ne debiti. ab initio g aut pteset r no admittat ad tutela. aut no r est tutor r pdit debiti. fz. h. dixit ipso iure no tenere datione hodie: non remanet tutor. r sic corrigi

fm est q hoc dicit paut. vt hi q ob. se p. ha. si. col. vi. r facit. s. l. pn. et C. co. l. si vt alle. gas. et. C. de ad. mini. tu. l. cu qui. da. r. s. de te. tu. l. idem fiet.

Controuersa. vt insit. eo. s. item ppter. 3dez si erat questio status. vt. s. e. l. athle. te. s. amplius.

Con. pbaue rit. th. h. oes cora iudice noiaut. r sic no ob. s. e. l. scire. s. scire. vel loq. tur ibi qn post te. pora statuta vole bat que omiserat noiare vel pbare r tunc non licet ei secus si intra tem. pora: vt h habes. azo. 3ie arg. ptra s. de iudi. l. sed r si susceperit. sed ibi dilatoria hic pem. ptoria. 3ie facit. j. de excep. no. l. ne. mo. r insitu. eo. s. qui autem.

Licet dat. simplicif. r sic datus a iudice vel te. statore. fz si deter. minef pmoniuuz ad qd dat: refert detur a iudice vl

a testatore. vt no. s. eo. l. non solus. r qui test. r. s. diu. e. Datus est. l. secundario. naz pncipaliter persone vel dic datus est. id est dari videtur. vt. s. de testa. tute. l. quia. r insit. eo. s. datus. r qui da. tuto. pos. s. certe.

Lapidem. id est miliarium. sic ponitur. s. de offi. pre. fec. yb. l. i. s. in imino. r insit. eo. s. qui autem.

Nec senatoris. q pnt dari filiis alioz senatorz vel inferioris dignitatis. vt. s. eo. l. spadonem. s. scire.

Datur tutor. hec sunt contra. C. qui pe. tu. l. cu iure. r. s. de testa. tu. l. idem fiet. r insit. de cur. s. interd. Sol. ibi sufficibat pimus: hic non. vel dic hic special: vt r als no. C. in qui. cau. tu. ha. l. propter. 3ie facit. j. de cesi. l. for. ma. r de verbo. sig. l. pupillus. s. territorium.

Cometri. id est mensuratores terre: vt baldonius. h. Donec curam. sic insit. eo. s. item diuus. r. C. e. l. ex actores.

Propter non habere. als est hfe sine non: r tuc dic

Propter lite quaz quis cu pupillo hz excusare se a tutela no potest: nisi forte de oib9 bonis aut plurima parte eozz controuersia sit.

Qui se vult excusare: si plures heat excusationes r de quibusda non pbauerit: alijs vt infra tpa non prohibetur.

Datus tutor simpliciter a iudice vel testatore no cogit gerere tutelaz bonoiz que sunt vltra centum miliaria: nisi essent in eadem prouincia. h. d.

Licet datus tutor ad vniuersuz pmoniuuz datus est: tñ excusare se pot ne vltra cetesimum lapidef tutelaz gerat: nisi in eade puincia patrimonium pupilli sit: r ideo illaru rerum dabunt tutores in puincia pfi des eius. Nec senatores vltra cetesimu lapidev: bis tutelaz gerere cogunt: hnti ergo tutorem dat tutor: sed aliarum rerum non earundem datur.

A tutela seu cura terre meiores excusatione non habet: sed secus in pcuratore pncipis durate eius offio est seruanduz. h. d. Ric. de nea. Secuo.

Cometri a tutelis no vacant. hi no quibus pui

q ia ceperat administrare. als non haberet excusatione vt. s. eo. l. non tantu. s. vacare. Alij habet non habere: r tunc no inceperat. vel dic etiā si ceperat no habet magi stratus municipij: aliud sit in magistratu ciuitatis. vt s. eo. l. athlete. s. remittuntur. sed argu. contra. s. si quis lau. l. ij. s. si quis municipalis.

C Si in castris. miles fuit dat9 tutor a iudice sub q erat filio comilito nis tenet datio rone dantis. qz iurif ditionez habebat in istu. r rone dati vt arg. s. eo. l. non. tm. s. fi. cu simili. bus. r dans r datus merebant stpendia in castris. Si aut ab alio no iudice suo r ali9 eser datus: no tene ret rone dantis: nec rone dati etiam si velit miles: neqz hz necesse se excu sare. sed ipso iure no tenet datio. vt insit. eo. s. idem r i milite. r ita ipro. pue hic dicit excu satione: vt r alias insit. eo. s. penul.

Equaqz credendus est dei privilegiu excusatio nis ablatum cui fideicomissaria libertas soluta est. nam in toto fere iure manumissor huiusmodi nichil iur9 vt p ronus aduersus liberti personam co sequitur: excepto q in ius vocare patronum nisi iussu p rtois non debet. Ulpianus.

Excusare se tutor p libellos no potert. Pau.

Excepto. item ad successione venit. r etiā ptra tab. petit. vt. j. de bo. libe. l. qui ex causa fideicomissi. r. C. de bono. posses. cōtra tabu. li. l. i.

Excusare. p libellos. i. p sniam inter absentes lataz vt. j. de re iudi. de vnoquoqz. vel. i. p iudices delega tos: r ita hec ca delegari no pot: sic ponit. s. de offi. pco. l. nec quicqz. s. i. vel dic. i. p pcuratores: r tunc est sic. C. de his qui ve. era. impe. l. ij. r. j. de acq. here. l. paulus. fz con tra. s. de admi. tu. l. ita aut. s. gessisse. vl dic no p libellos directos p nunciu vel p pcuratoze ad iudicem. r fm hoc est ptra. s. e. l. scire. s. pot aut. fz no obstat qz ibi dicit q ve nies ipsemet ad iudice offeret libellu excusatione cotine tem. vel dic. i. no sufficeret dare libellu nisi pber que ibi continet. sic exponimus. C. de pre. mi. l. minor. vel pot dici q per generale pcuratoze no pot: p specialē sic. vt. s. de mino. l. illud. s. si talis. sed tuc est arg. ptra. s. de admi. tu. l. si duo. r fact. s. de adop. l. post morte. s. fi. sed arg. cō

C Magistratus in municipio non excusat: sequis in ciuitate. hoc dicit. Ulpianus.

Propter magistratu quez in municipio quis erat administraturus: tutela excu satione non habere respondi.

Sententia a non suo iudice lata non tenet. hoc dicit.

Si in castris meretes no ab eo tutores dentur qui in ca stris merebat: excusatione ha bere respondi.

Qui fideicomissaria libertatem consecutus est potest si quas excusationes habuerit eis vt aduersus pupillum patroni. hoc dicit. Papinia.

Equaqz credendus est dei privilegiu excusatio nis ablatum cui fideicomissaria libertas soluta est. nam in toto fere iure manumissor huiusmodi nichil iur9 vt p ronus aduersus liberti personam co sequitur: excepto q in ius vocare patronum nisi iussu p rtois non debet. Ulpianus.

Excusare se tutor p libellos no potert. Pau.

Excepto. item ad successione venit. r etiā ptra tab. petit. vt. j. de bo. libe. l. qui ex causa fideicomissi. r. C. de bono. posses. cōtra tabu. li. l. i.

Excusare. p libellos. i. p sniam inter absentes lataz vt. j. de re iudi. de vnoquoqz. vel. i. p iudices delega tos: r ita hec ca delegari no pot: sic ponit. s. de offi. pco. l. nec quicqz. s. i. vel dic. i. p pcuratores: r tunc est sic. C. de his qui ve. era. impe. l. ij. r. j. de acq. here. l. paulus. fz con tra. s. de admi. tu. l. ita aut. s. gessisse. vl dic no p libellos directos p nunciu vel p pcuratoze ad iudicem. r fm hoc est ptra. s. e. l. scire. s. pot aut. fz no obstat qz ibi dicit q ve nies ipsemet ad iudice offeret libellu excusatione cotine tem. vel dic. i. no sufficeret dare libellu nisi pber que ibi continet. sic exponimus. C. de pre. mi. l. minor. vel pot dici q per generale pcuratoze no pot: p specialē sic. vt. s. de mino. l. illud. s. si talis. sed tuc est arg. ptra. s. de admi. tu. l. si duo. r fact. s. de adop. l. post morte. s. fi. sed arg. cō

Excepto. item ad successione venit. r etiā ptra tab. petit. vt. j. de bo. libe. l. qui ex causa fideicomissi. r. C. de bono. posses. cōtra tabu. li. l. i.

tra. J. de ma. vin. l. etiā. S. absens.

Mensores. alii cōs. s. mensores in lib. dñi azo. q̄ sunt in ciuitate. secus forte si in puincia. vt. J. de vac. mu. l. his oneribus S. corpus. et intellige mēsores. i. qui h. abēt curā mētiēdi vel mēsurādi frumētū. pponi-

Mensores q̄ dicant.

tur enim q̄q̄ ad hoc vel tpe edilitatis: vel tpe expe- ditiois: vel simi- li de cā. vt. S. de cō pen. ob negociū. r. di. i. S. e. l. sed r. re probari. S. de phi- losophis. in fi. S. r. facit ad hoc. S. co. l. geometri. l. rñ. et C. e. l. ex actores.

Legatarius. dat' in testō tutor.

Rogator. sed ubi nō esset roga- tus restituere alij rem aneret apud pupillā. vt. C. de lega. l. pe. in fi. sed in eo qui dicit fal- sus r. succubuit da- tur fisco. vt. C. de his q̄b. vt. andig. l. aliam.

Nec obtinuit. id est succubuit. r. cōtrariā sniam re portauit. vt. S. de inoff. testa. l. papi- nian'. S. meminit se. r. di. l. alia. r. fa- ct. S. de testa. tu. l. q̄ tutelā. in pun. r. J. l. priori. S. i. J. si q̄s ali. testa. p. l. i. S. si domin'. r. J. d. bo. lib. l. i. s. i. i. S. si q̄s. r. J. de cō- tra tabu. l. iij.

Tutor. an die. id est ante q̄s decerneret esse tu- tor r. an compete- ret ei excusatio vt. nō. azo. r. fact. S. de iurisdi. om. in. l. cū quedā. r. de iudi. l. si quis post. S. arg. cōtra. S. si q̄s cau. l. qui asit. r. S. co. l. spadonē S. si aut. r. l. nō tantū S. vacare. r. J. de vaca. mu- ne. l. his oneribus S. auctis. r. l. pretor. S. si post.

Que tutouibus remunerāde. nō ita si alij relictur erat vt ex p̄ssit se velle dare etiā si tutelā nō admistraret. vt. Leo. l. nesenn'. S. fi. r. l. seq. idem si nō remāsit per euz quominus esset tutor. vt. J. de lega. ij. cū filius S. varijs. r. C. de leg. l. armate. r. l. si legatarius. r. S. co. l. pri. r. S. de testa. tu. l. qui tutelā. r. J. de leg. i. l. etiam.

Judicium. puta institutionē de se factam in media hereditate. sic. J. e. l. amicissimos. ij. rñ. r. sic nota de tanq̄ quod bñ. S. de adopt. l. si pater S. qui duos. r. facit. S. qui

Mensores frumētarios h̄re ius excusatiōis ap- paret: vt ex rescripto diuozuz marci r. cōmodi q̄s rescripse- rūt p̄fecto annone. **M**artia.

Legatari' qui rogat' est alij oē legatur' resti- tuere si maluit se excusare a tu- tela: legatū p̄pter fideicomis- sartū p̄sequit: cui filius est q̄ de falso egit nec obtinuit. **P**ap.

Tutor peti' ante decre- ti diem' si aliq̄d priuile- giū q̄rit: recte petitionē institu- tā excludere nō poterit.

Heredes extranei possunt legatū q̄s tutori relictū erit re- munerāde tutele gratia volen- ti se a tutela excusare apud se retinere. secus si filio in testō. pater q̄d reliquerit vt alterius filij impuberis tutor sit. **H. d.**

Que tutorib' remunerāde' si J. et cā testō parētis reliquū- tur: post excusationē ab here- dib' extraneis q̄s retineri pla- cuit. q̄s nō hēbit locuz in p̄so- na filij quē p̄ ipuberi fratri co- herede r. tutorē dedit: cū iudi- ciū p̄tis vt filij nō vt tutor p̄- meruit. **T**utorē ad tps exy- lare iustum excusari nō opz: s̄ per tēpus exy. curator in lo- cum ipsius debet dari.

Tutor qui in p̄petuū in ex- lū mittit excusatus est a pena q̄ et si p̄tutorē suū de suspitiōe

petant tuto. l. fina. S. fina.

Tempus. hic ad tempus. sed in. l. se. in p̄p̄tuti: vnde hic nō excusatur. sed curator datus ibi excusatur r. datur alius tutor a iudice. vt. S. de testamē. tute. l. si quis sub condicione. S. i.

Nō accusauerit: facili' ex illi cū veniā meret. **H. d. M**arcellus.

Plane si in exiliū datus sit tutor: p̄or se excusa- re si in p̄petuū datus sit. faci- litus: aut exulis ignorātia q̄ cō- tutorē suspectū facere nō po- tuert: veniā habebit.

Qui nō h̄z limitatū tps in tellig' in p̄petuū. **H. d. P**ap.

Trisperitos qui tutelā gerere ceperūt in cōsi- lū principū assumptos: opti- mi maximiq̄s principes nostri constituere excusandos: qm̄ circa lat' eoz agerēt: r. honor- delatus finem certi tēpōis ac loct nō haberet'.

Qui vni' pupilli suscepit tutelā habet' domiciliū i alia puincia bona quoq̄ in alia puincia: nō videbitur duas ha- bere tutelas. **H. d.**

Cū oriūdu' ex puincia ro- me domiciliū haberet: eiusdē curator: decreto p̄sidis' ac p̄- toris p̄stituit: rex admistrā- tiōez vtrobiz suscepit: placuit eū duas curatiōes admistrare nō videri: q̄ videlz vni' duo patrimonialia nō viderentur'.

Qui h̄z excusatiōes a tute- la: nō cogit subire tutelā fra- tris. **I**te libert' p̄t se excusa- re si h̄z excusatiōes: et si tutor def a patrono in testō. **H. d.**

Qui priuilegio subit' est:

si h̄ditate ipuber' quā alias p̄deret. vt. C. de ad. tu. l. si. **I**urisperitos. excusandos. vt. r. C. co. l. si. r. S. de mi- no. l. verū. S. ex facto. r. S. e. l. geometri.

Nō haberet. q. d. nescim' quantū tenebit eū. nā si- ne licētia recedere nō dz. vt. C. de decu. l. si quis. r. ita nō curator sed tutor ei dabit' isto p̄petuo excusato.

Cum oriūdu' s. pupillus. **P**̄sidis. ideo de vtroz: q̄ alter in alteri' p̄sidia- tu nō posset dare. vt. no. S. co. l. nō solū. S. r. qui testamēto. r. facit. S. co. l. p̄pter. S. licet.

Non videri. hoc prodest scire propter id q̄s habes S. co. l. iij. S. amplius.

Nō viderent. ar. J. de test. mili. si certaz. S. iulian'.

Plane. tutor id est iā p̄hi- tur. i. q̄ iam erat creatus tutor an- te q̄ daretur in exi- lū. vel posset intel- ligi in exilio exi- stēs datus est tu- tor. hugo.

Datus sit. i. in exilium.

Facilius. i. facile. q. d. si se nō excusar: mundū dz p̄tutorē qui domi remāsit de suspe- cto accusare. dicit q̄ nō. tum q̄ igno- rat eū male gere- re: tum q̄ nō p̄t. alioq̄n aliud esset vt. C. de iudi. tu. l. ij. sed nunq̄d pos- tur p̄ p̄curatorē. vt. S. d. mmo. l. pa- pinian' exuli. rñ. reliquit s̄ moztu' est. vt. S. ex q̄. cau. ma. l. necnō: vt vt veri' dicā non p̄t fieri h̄c accusatio suspecti p̄ p̄cura- torē. q̄ cā quodā- modo ē criminalis r. ifamic: s̄ ad des- fendēdū q̄nq̄ p̄e- dit alicui h̄c p̄cu- ratorē. vt. S. de p̄- cur. l. nō solū. S. fi.

Ali q̄ hoc cāu nō erat tutor ille qui erat i exiliū dat'. r. p̄tutorē exponunt id est tutorē. vt est forte vel m̄ / vel agnat': cui parit' i h̄ditate ipuber' quā alias p̄deret. vt. C. de ad. tu. l. si. **I**urisperitos. excusandos. vt. r. C. co. l. si. r. S. de mi- no. l. verū. S. ex facto. r. S. e. l. geometri.

Nō haberet. q. d. nescim' quantū tenebit eū. nā si- ne licētia recedere nō dz. vt. C. de decu. l. si quis. r. ita nō curator sed tutor ei dabit' isto p̄petuo excusato.

Cum oriūdu' s. pupillus. **P**̄sidis. ideo de vtroz: q̄ alter in alteri' p̄sidia- tu nō posset dare. vt. no. S. co. l. nō solū. S. r. qui testamēto. r. facit. S. co. l. p̄pter. S. licet.

Non videri. hoc prodest scire propter id q̄s habes S. co. l. iij. S. amplius.

Nō viderent. ar. J. de test. mili. si certaz. S. iulian'.

a **C** Fratria subaudi etiam sic in patre. vt. i. co. l. amicis
simos. s. h. r. facit. C. eo. l. voluntarie. secus in liberto. vt
C. eo. l. libertos.

b **C** Excusari. si qua haberet excusatione. r. facit. s. de
testa. iute. l. quero. s. h. r. de p. r. tu. l. iij.

c **C** Ne decreto.

q. d. cu ventu fue-
rit ad decretu co-
firmatiois: an no
est opus excusa-
tione. vt. C. de tes-
ta. tu. l. i. r. s. eo. l.
gains. r. l. scire. s.
hoc de his. r. not.
hic q ante p. rima-
tionem se excusat. et
sic intellige dicta
l. gaus.

S is. duob⁹
pupillis. no
comune patrimo-
niu habentibus. r
ita erit due tute-
le. aliqd est vna
vt. i. ea. l. in fine.

e **C** Administra-
bat. i. ante q dare
tur duob⁹ vltimis

f **C** Ubi. i. post q.

T enuit euz.
efficacit ita q ex-
cusatio aliqua. p-
pter numeru tri-
tutelaz ei no sub-
uenit mclz in p-
cipio subueniret
excusatio: quia te-
nuit decretu nota-
tionis: s. no effica-
citer. r hoc. s. qd
subicit. na ipso iu-
re r. r. facit. i. e. l.
cu ex oratione.

h **C** Quarto lo-
co. prius asit erat
in quinto.

i **C** Nec memo-
ret. ad hec. vltim
Jo. ad hoc.

k **C** Administre-
tur. subaudi vt no
qz semp coputare
tur i numero tri-
tutelaz cu adhuc
teneat reddere ra-
tionem. hic ergo licz

administare no teneat: teneat tñ reddere ronez. ergo dz
coputari in numero triu tutelaz. sed non est ita. qz finita
erat prima r abinde no sustinet piculu cessationis. si asit
no esset finita administratio: esset contra.

l **C** Eo pertinet. s. hoc considerare.

m **C** Cessationis. qz administratio non sit finita.

n **C** Imputandam. ad excusationem.

o **C** Idem euenire pot. qd. s. dictum est.

fratris⁹ curacione suscipere no
cogit. **C** p. rion⁹ ipuberi liber-
to quosda ex libertis tutores
aut curatores testis dedit: qz
uis eos idoneos esse pstat: ni-
chilominus iure publico pote-
runt excusari: ne decreto con-
firmetur.

C Ex duob⁹ tutelis testamen-
tarijs vel dativis tres tutelaz
habent delatas ante excusatio-
nem ex tribus: vna finita statim
tenet ad alia q loco tertie sub-
rogat. a quinta s. q loco quar-
te succedit infra tps legitimu
excusati: s. s. gestiois piculu
sustinebit. postea vero ipam re-
tinet. h. d. Ric. de nea. **D** aul⁹

S is q tres tutelaz ad-
ministrabat duob⁹ pupil-
lis diuersis decretis tutor da-
tus est: q potuit excusari: r pri-
us cas excusationis allegaret
vno ex pupillis quoz ia tutelā
administrabat decessit: vbi de-
sijt cōpetere ei excusatio: sta-
tim tenuit⁹ eū p⁹ decretu: qsi
in loco tertie tutele qtra subro-
gāda. nā ipso iure tutor est et
anteq excuset. poterit ergo a
tutela eius qui nūc quarto lo-
co⁹ inuenit excusari. s. cū non
sit excusatus necessario subeun-
dū est onus illi⁹ quoqz tutele:
nec me mouet q dicat aliqz
hic non exigit an administrat⁹
tutela. hoc em eo ptinet/ ne
sit finita administratio. ceterū
si piculu sustineat cessatiois⁹.
puto ei iputāda⁹ qz eā tutelā.
Idē euenire pot⁹ si duob⁹ te-

stamentis cu haberet tres tute-
las tutor dat⁹ est: vbi no aper-
taz tabulaz tps inspici debe-
bit si querat que prior delata
sit tutela: s. adite hereditat⁹
vel cōditionis existentis. Illa
quoqz erit differentia tutelaz
de quibus diximus⁹ si tertia r
quarta sit delata: licet in quar-
ta prius detētus sit q hui⁹. i.
quarte ex quo iustus est admi-
nistrare: illius⁹ ex quo dat⁹ est
piculu sustinet. **C** Sum⁹ q pu-
pillu bonis paternis abstinue-
rat detinendū in quarta tute-
la existimauit qsi deposita illa.
ceterū putare recte factuz p-
torē: si etiā vna tutelā suffice-
re crediderit: si tam diffusa r
negociosa sit: vt p plurib⁹ ce-
dat. neqz igitur frēs r sorores
plurimū loco habēdi sunt: neqz
no fratres: si idē patrimoniu
habent: r rō administrationis
pariter reddēda sit. r ex diuer-
so fratru diuiso p rimonio due
tutele sint. Ad em vt dixi nu-
merus pupilloz: s. difficultas
rationū p ficiendaz r reddē-
daz cōsiderāda est.

Qui tutor in testō dat⁹ est:
r ei legatū est in eodē testō: p-
dit legatū si nō vult subire on⁹
tutele. idē dicendū est in testō
matris r extranei. hoc tñ locū
haber si legatū est tutori reli-
ctū ea cōtemplatione vt tute-
lā subeat: alias secus. h. d. cuz
tribus sequētibz. **I** dem.

D esennius apollinaris
Iulio paulo salutem.

r insi. eo. s. item tria onera.

c **C** Crediderit. accipe vt pro plumbis cedat.

d **C** Neqz igitur. facit. s. l. tria. r. l. diximus. s. s.

D esennius. hoc picipiū diuidas in tres ptes. pzo
ponit thema in q themate ponit alia qdne circa p-
missum thema. scda ibi r quidē. tertia ibi. r an aliqd. Itē
secunda pars diuidit in tres partes. secunda ibi mater.
e **C** paulo salutem: r questionem hanc,

p **C** hereditatis. vt. s. de testi. tu. l. tutores. r. l. si nemo
r. l. si hēditat. i. p. n. r. l. tutor dat⁹. i. p. n. r. l. si qd sub p dītōe

q **C** Illa quoqz. pponit r aliu casum circa predicta.

r **C** Diximus. s. duaz tutelaz delataz diuersis tps⁹.

f **C** Tertia r quarta. alicui habēti duas delata est ter-
tia r quarta.

t **C** Detētus sit. qz no excusauit se
intra tēpora cōsti-
tuta. r sic forte ius
suis ē administrare.

v **C** Iustus. i. ex
quo lapsus est
tēpus excusatio-
nis qz in ea habe-
bat excusationem
quā psequi pos-
tuit. vt no. s. d ad
mini. tuto. l. qdas.

s. ex quo.

r **C** Illius. scilicet
ceterie.

v **C** Ex quo dat-
tus. i. ex quo scit
se datuz. vt. C. de
administra. tuto.
l. r si scisses. i. non
expectatis quin-
quaginta diebus
cum nullaz habe-
ret excusationez.
r plene not. s. de
admini. tuto. l. i. i
pun. r. l. ita autez
s. h. r. l. q iustus.
r. l. tutor vel cura-
tor. r sic no est cō-
tra. C. eo. l. quin-
quaginta.

z **C** Eū. quidam
non habet hic. s.
sed hnt r eū r. s. s.
melius est cuz. s.

a **C** Qui pupil-
lum. r na non ha-
bet nisi duas.

b **C** Ceterū. pro-
certe. vel dixi a qz
ta excusandū: sed
certe inmo r a se-
cunda quandoqz
vt hic: r. s. e. l. non
tantum. r quādo
qz nec a quarta:
vt. s. eod. l. spado-
nem. s. est autem.

z **C** Eū. quidam
non habet hic. s.
sed hnt r eū r. s. s.
melius est cuz. s.

a **C** Qui pupil-
lum. r na non ha-
bet nisi duas.

b **C** Ceterū. pro-
certe. vel dixi a qz
ta excusandū: sed
certe inmo r a se-
cunda quandoqz
vt hic: r. s. e. l. non
tantum. r quādo
qz nec a quarta:
vt. s. eod. l. spado-
nem. s. est autem.

c **C** Crediderit. accipe vt pro plumbis cedat.

d **C** Neqz igitur. facit. s. l. tria. r. l. diximus. s. s.

D esennius. hoc picipiū diuidas in tres ptes. pzo
ponit thema in q themate ponit alia qdne circa p-
missum thema. scda ibi r quidē. tertia ibi. r an aliqd. Itē
secunda pars diuidit in tres partes. secunda ibi mater.
e **C** paulo salutem: r questionem hanc,

r insi. eo. s. item tria onera.

c **C** Crediderit. accipe vt pro plumbis cedat.

d **C** Neqz igitur. facit. s. l. tria. r. l. diximus. s. s.

D esennius. hoc picipiū diuidas in tres ptes. pzo
ponit thema in q themate ponit alia qdne circa p-
missum thema. scda ibi r quidē. tertia ibi. r an aliqd. Itē
secunda pars diuidit in tres partes. secunda ibi mater.
e **C** paulo salutem: r questionem hanc,

r insi. eo. s. item tria onera.

c **C** Crediderit. accipe vt pro plumbis cedat.

d **C** Neqz igitur. facit. s. l. tria. r. l. diximus. s. s.

D esennius. hoc picipiū diuidas in tres ptes. pzo
ponit thema in q themate ponit alia qdne circa p-
missum thema. scda ibi r quidē. tertia ibi. r an aliqd. Itē
secunda pars diuidit in tres partes. secunda ibi mater.
e **C** paulo salutem: r questionem hanc,

r insi. eo. s. item tria onera.

c **C** Crediderit. accipe vt pro plumbis cedat.

d **C** Neqz igitur. facit. s. l. tria. r. l. diximus. s. s.

D esennius. hoc picipiū diuidas in tres ptes. pzo
ponit thema in q themate ponit alia qdne circa p-
missum thema. scda ibi r quidē. tertia ibi. r an aliqd. Itē
secunda pars diuidit in tres partes. secunda ibi mater.
e **C** paulo salutem: r questionem hanc,

r insi. eo. s. item tria onera.

a **C**ōfirmat. i. dū deberet pfirmari. vel. i. pfirmādu: qz nō valuit datio. vt. f. de pfirm. tu. l. i. r. ij. r. de test. tu. l. pf.

b **D**ar. i. dan- dus. et h casus sol uit. Jan. l. ex his.

c **R**n. qui. sub- audi ille: et rñ. ad proximum.

d **C**ōfirmat. i. cōfirmādu. r. facit ad hanc. l. r. se- queres q̄ p̄nuan- tur cū ista. s. o. te- sta. tute. l. q̄ tutelā in pn. r. C. o. legi. tute. l. ab admini- stratione. r. l. pe. r. f. de his qb. vt. in- dig. l. v. s. amitte- re. r. s. eo. l. legata- rius. r. l. tutor. f. i. r. f. de lega. ij. l. cū fili. s. nō iure. et b. lega. i. l. etiam.

e **J**udiciū. r. iō qz quasi ip̄e defū- ctus pfecte dedis- se videtur.

f **I**dē in mris. nunc rñ. ad p̄mā.

g **S**ilis. nunc ad scōam. nam de matre r. de exneo r. de p̄e quesuit.

h **D**edit i. reli- quit. vt. f. i. tu. l. i. l. in fi.

i **Q**uia eū. hoc corrigi. f. l. pn. q̄ huc cōtinuatur.

x **H**is. q̄ di- citi. l. n. sen- tius. ubi nā r. p̄tor r. et facit. f. o. his qb. vt. indig. l. i. s. amittere.

l **P**retor. t̄stū nō pater.

m **N**am. nō ter- net p̄tra iudiciū nam r. z.

Quid afit. nō excusauerit legatarius datus tutor a testatore.

o **C**eteri. tuto- res secum dati.

p **N**on potuit set. vt. r. C. de ad- mini. tu. l. r. si scis- set. vnde videbat non esse a legato repellendus.

q **S**ed hoc. scz

mater filii sui pupillū: vel q̄s alius extraneus extraneū eā pu- pillū scripsit heredē: r. ticio le- gatū dedit: eidēq̄ pupillo eū tutorē a scripsit: ticio pfirmat. excusauit se a tutela. q̄ro an le- gatū amittat: et q̄dē si in testō tutor nō sit scriptus: legatū tñ accepit: datusq̄ p̄a p̄toze tutor excuset se: an eque repellendus sit a legato: et an aliqd̄ inter sit si a p̄e vel emācipato pupillo tutor datus sit: vel puberi cura- tor: Rñ. qui nō iure datus sit v̄l curator v̄l tutor a p̄e pfirmatus a p̄toze excusationis bñfici- cio v̄l maluit: repellendus est a legato. idēq̄ sceuole n̄ro placuit. Nam r. p̄tor q̄ eū pfirmat tutorē. defūcti sequit iudiciū. idē in mris testō dicendū est.

Silis est mri quis exneus q̄ pupillū heredē instituit: et q̄ in tutore dādo p̄picere voluit: quales sunt alūni n̄ri. Be- cte ergo placuit eū q̄ recusat id on̄ q̄d testator reliquit: ab eo q̄d petit q̄d idē dedit repelli debere. Nō semp̄ tñ existio est qui on̄ tutelae recusauit repel- lendū a legato: sed ita demū si legatū ei iō ascriptū appareat q̄ eidē tutelā filioz iunxit: nō q̄ alioquin datur eēt etiā sine tutela. idēq̄ apparere potuit si posuerit testō legatū ascriptū: codicillis p̄o postea factis tu- torē datum. in hoc em̄ legato p̄t dici nō iō ei relictū: qz eū tutorē esse voluerit testator.

Sed hec nimis Idem. scrupulosa sunt: nec ad mittēda nisi euidenter pat̄ exp̄s ferit velle se dare etiā si tutelā nō administrauerit. semp̄ em̄ legatum aut antecedit aut se- quitur tutelā. 36. Idem.

His apparet nō esse his similes que p̄toz tu- torē dederit: cū posset v̄l imu- nitate. hic em̄ nichil p̄tra iudi-

q̄ potest conueniri in subsidiū non est querendum. vt scz non admittatur ad legatum: immo perdit vt sub: cit.

r **J**udicio pa- tris. f. legato re- cto sibi in iudicio patris.

s **R**emouen- dus. ita male ge- ritals remotus.

Adicissimos. i. patres so- lent dare fideles amicos tutores filijs suis: et etiam legata eis relin- quunt.

v **S**ubstitutio. in hereditate.

r **S**uscepisset. r. si excuset se a tu- tela q̄ substitutio euanescat.

y **R**epellen- dum. si excusat se a tutela.

z **S**ummonē- dum. eo q̄ excu- sat se a tutela. et dic remouet a le- gato sed nō a sub- stitutiōe. vt. s. eo. l. tutor petit. f. i. Accursius flo.

a **S**imiretur. sic s. de v̄lfruc. l. i. cio. Ac.

b **D**etur. i. da- ri petatur.

c **U**ti possit. id est se excusare. q̄a t̄ros habz liberos t̄ros: vt. insti. eo. in pn. et est arg. l. ista: q̄ licet pat̄ nanciscatur legiti- mam tutelam im- puberis filij emā- cipati. vt. insti. de legi. pa. tu. nō idē sit in cura. ar. 5 in aut. vt. hi qui ob.

f **S**i. col. vi. verum hic loquitur eo ca- su cū excusationē habeat iustā. v̄l de videretur eum aljs vocari ad legi- timā eius curam sicut ad tutelā.

d **T**emptauerit. sic. C. de libe- cau. l. cū affirmes r. f. de here. insti. l. que dam. s. pe.

l **L**ucius ticio ex tribus filijs in columibus vnū hz emācipatū ei etatis vt curatores accipe- debeat. quero si idē ticio pater petere eodem filio emācipato curator a p̄toze detur: an iure publico v̄l possit: r. nichilo- minus triū filioz noie vacatio- nes postulare: Rñ. primū q̄dē p̄ti q̄d p̄p̄ numerū liberoz ei cōpetit denegari nō optere: s̄z cū filio suo curatoz petat: 3 naturales stimulos facit si tali ex- cusatiōe v̄tēdū eēt tēptauerit.

o **C**eteri. tuto- res secum dati.

p **N**on potuit set. vt. r. C. de ad- mini. tu. l. r. si scis- set. vnde videbat non esse a legato repellendus.

q **S**ed hoc. scz

Qui testamento. tres liberos. in ciuitate romana. vt in situ. eo. in prin. et hec erit bona et vera ratio.

b. Habenti. i. pupillo habenti. p.

c. Datum. hec falsa et non bona in hoc casu. na qz tuto rem haberi tutor dari non potest a iudice. qz legitima prece-

Legitima tutela datur. vt. C. qui da. tu. pos. l. si forous. nisi in casu. vt. s. de testa. tu. l. si quis sub conditione: videbat al legatio hec valida: sed hic erat datus in testamento. et die solenni vel etiam non solenni.

b. Datus es. tutor.

e. Excusatio. qz ipso iure nulla sit datio: igitur non habes necesse te excusare. vt. C. qd. tu. pos. l. si forous. et s. eo. l. scire opz. s. hoc de his.

f. Pronunciatio. qz falsum de patruo allegauit: sic non tenet ipso iure. vt. insti. eo. s. n. vel qz sub conditione falsa. si scit esse vera: tunc lata teneat. vt. J. qd. appell. sit. l. i. s. biduum.

g. Itz quero. dixit qz remanet tutor. s. an teneat tutorem si non gestit distinguitur vt subijat errore vel malicia.

h. Nullis. que solet dari in euz q non gestit. vt. s. de admi. tuto. l. tuto res. s. in eum.

Quinquaginta. hi currunt ex quo faunt se tutores: vt. C. eo. l. quinquaginta. et conditione est dar. et adita sit hereditas si in testamento sit datus. vt. J. eo. l. pe. s. procedit. r. facit J. de condi. et demon. l. si in diem.

k. Contestadas. i. ptestadas et pponedas coram iudice. vt. s. e. l. scire. s. opz. nec enim est aduersari forte q resistat.

l. Ex die noiationis. s. si nisi prius currunt ex die noiationis: ponas eu scire post quattuor menses se tutores: ergo prius pferbit cognitioni s. ppositioni. r. sic pponet et no cognoscat. s. sub. hic noiationis et cognitionis tm azo.

Alij dicit vt non minus. l. dieb. arg. s. eo. l. scire. s. aliud.

Alij qz mero iure statim currat: s. postea restitua ex clausula gñali. s. qui. ex cau. ma. l. i. in fi. Jre no. hic spale J. l. pperandū. et J. auf. q. semel. q. est J. C. q. no. et q. iudex.

S. J. cu ipse. p. r. adictionis. vt qz iudex dedit alteri p. dilacione maiore q. sit quattuor mēsum. Accur.

ptinui a die noiationis et scietio ad instantia finienda nisi psequetes contradicant: aut factio aduersarij sunt impediti. h. d. Rico. de neapo. 4. a. aulus.

Quinquaginta. dierum spatium tm modo ad ptestadas excusationum casu p. tinet. peragendo enim negotio ex die noiationis continui quattuor menses p. stituti sunt. J. r. ipho.

S. J. cu ipse institueret vt pferret excusationem: moza p. r. adictionis impedit est quominus decreto liberet excusatione recte p. bari.

Defectus visus auditus et gestas intolerabilis ac perpetua valitudo etia suscepte tutelle excusatione tribuunt impedito. hoc dicit fm ray. Rico. de neapo. 4. z. Paulus.

Est suscepta tutela ceus aut mutus aut furus aut furiosus aut valitudinarius deponere tutelam potest: paup. q. oneri tutelle ipar est: solet tribuere vacationem.

Administratores. Hermo. res principum ex indulgentia eorum s. circa codicillos a tutela: iteq. a cura tempore administrationis delata excusant: iteq. custodit in his q. prefecturam annone vel vigilum gerunt. C. loz. q. reip. ca. absunt comites qui sunt intra statutum numerum: de tutela q. absent-

facto. item facit insti. eo. s. pe. et. C. q. morbo. l. vnica.

r. Valitudinarius. p. p. etua valitudie. als se c. vt. s. eo. f. paup. hic dic vt. s. l. paup. (l. s. i. hoc. in pn.

Administratores. codicillos. i. sine collatoe dignitatis q. p. s. uent dari p. codicillos: vt insti. q. mo. ius pa. po.

v. Tpe administrationis. no. vltra. vt. s. e. l. s. filius. athlete. s. gentium presidatus.

x. Prefectura. vel filia. vt insti. eo. s. item diuus.

y. Statutum numerum. no. aliter: vt J. eo. l. fi. et s. eo. l.

Libere. in: fra quatuor menses. et est sic. s. d. minoribus. l. inter. et. C. de tempo. in integ. resti. pe. l. petede. et arg. C. de inoffi. testa. l. s. maiores o. Recte p. bari. etia post quattuor menses: id est adhuc poterit se excusare vltra tempus statutum suspensio.

Est susceptam. cecus vtroq. lumie. als se c. vt. C. eo. l. frater. Itz dic oia q. no. s. de auct. tu. r. curato. l. etia si tutor: item dic q. hic acciderat. itz no. post susceptam. qz si a principio est cecus vel s. iis no. fuisset dar. vt. s. de tut. l. i. s. pe. et s. fi. et facit. s. de auct. p. l. etia si tutor. et. s. de postu. l. i. s. casum.

Furiosus. h. est s. s. e. l. no. solu. s. si q. ita egrot. et. l. ide. v. p. ian. s. s. furo. vt. i. no. de ponit oino: s. dar. curato. eo. h. p. p. tuo furiosus: ibi no. arg. in ea. l. ide. v. p. ian. i. pn. et. s. e. l. tutor peti. s. fi. et. l. se. vt. s. z. alios h. de p. oit. eo. mo. vt. de h. q. no. s. de mino. l. veru. s. ex

si duas. S. manere.

a ¶ Profecturis. diuinitas se preparauerint ad p[ro]ficie[n]d[u]m. vt. s. quibus ex cau. ma. l. q[ui] mittunt. S. similiter. alioquin c[on]tra. s. eo. l. propter magistratu[m]. in prin. azo.

b ¶ Ad deponit. q[ui] secus est in his q[ui] reipub. ca. abstit.

vt in s[er]u. eo. s. ite q[ui] reipubli. sic hoc ar. q[ui] hic facit sal sificat ibi: r in eo q[ui] dignitate senato[rum] ad ip[s]as. vt s. e. l. spadone. s. si abt[ur] q[ui]. r in alijs nota. s. eo. l. idem vlpianus. s. sunt r alijs. Accur.

c ¶ Excusat. vt s. e. l. no[m]i[n]e s. eos r fact. C. e. l. pe. r s. eo. l. non m[en]s. eos qui.

d ¶ Sp[irit]ualiter. vt p[ro]fou[er]e vbius. vt. s. eo. l. si. s. i.

¶ Lane. milia riu. sic. s. eo. l. p[ro]pter. s. licet.

¶ Libertus. no[n] excusat. nisi solus agat. vt. C. eo. l. nemo senato[rum]. sed no[n] inuenio nisi in ip[s]o senato[rum].

¶ Libertus. no[n] excusat. nisi in ip[s]o senato[rum]. re. v[er]o forte aliud i filijs eor[um] r libertis v[er]o is senato[rum]: vt. s. eo. l. spadone. s. lib[er]t[us]. r. l. p[ro]p[ri]e. in s[er]u. r. fact. s. e. l. lib[er]t[us]. p[ro] totu[m].

¶ Am ex ofo. vt. s. e. l. i. s. lib[er]t[us] nus. r. fact. C. eo. l. excusationis.

¶ Impetrat. vt excuset a tutela lib[er]t[us]. in gen[er]alib[us] autem erit tutor.

i ¶ Rescripsit. habet ergo p[ro]p[ri]e gen[er]alib[us] vt viter tutelam lib[er]t[us]. r sic est p[ro]p[ri]e. s. e. lib[er]t[us] s. s. r si ius. so. quo ad p[ro]p[ri]e et ei filios no[n] habet p[ro]p[ri]e gen[er]alib[us]: q[ui] no[n] vitabit tutela: vt ibi: s. q[ui] ad e[um] eos sic vt excuset a tutela lib[er]t[us]. vt hic. h[ic]. ¶ Suo. q[ui] ip[s]e

bus vel p[ro]fecturis delata est excusantur. nam susceptaz antea non deponunt.

¶ In collegio seu corpe licito constituti excusant ab e[um] r[ati]o[n]e r[ati]o[n]e tutela: filio[rum] non: nec collegar[um] tutores i[st]ra ceteris m[en]s m[en]s liare cogunt e[um] s[er]u[er] viter[er] excusant. vbiq[ue] s[er]u[er] sunt imunes q[ui] speciali p[ro]uilegio sunt muniti h. d. cu. l. se. Nico. de neapo.

¶ Qui corp[or]is itez q[ui] collegij iure excusant a collegar[um] filio[rum] q[ui] tutela no[n] excusantur: exceptis his q[ui] hoc sp[irit]ualiter tributum est. Paulus.

¶ Lane ultra centesimam miliarium ab v[er]be filio[rum] collegar[um] suoru[m] tutelam suscipere non coguntur. Ber.

¶ Libert[us] senatoris filio[rum] r[ati]o[n]e tutela[m] admistrans: ab alijs tutelis no[n] excusat.

¶ Ingenu[us] vel lib[er]t[us] i[n] an. aureo[rum] munit[ur] excusare se p[ro]p[ri]e a tutela seu cura lib[er]t[us] i[n] et eod[em] iure sit tut[us] alius et tutela vel cur[us] p[ro]p[ri]e excusat[ur] suscipere p[ro]p[ri]e. h. d. Nico. de nea.

¶ Am ex ofo. ¶ Tripho. ¶ Am diui marci ingenuus lib[er]t[us] tutor datus excusari debeat: ead[em] excusatione cōpetere et ei q[ui] ius anuloy ipetrasset impator noster cuz diuo severo p[ro]p[ri]e suo rescripsit: q[ui] si pupillo lib[er]t[us]no habet ius anuloy datus sit ingenuus tutor vel curator: sequens est vt excusatio eius ob h[ic] p[ro]p[ri]e ditionum diuersitate no[n] debeat accipi: at si a[n]q[ue] pupillus vel p[ro]p[ri]e bes minor an. xxv. ius anuloy accipet lucius tit[us] et tutor datus vt ingenu[us] excusatus fuerit: post ipetratu[m] beneficii denuo id[em] tutor curator ve dari poterit: ex ep[isto]lo eo quo placuit r rescriptu[m] est euz q[ui] t[em]p[or]e quo intra

post annu[m] loco sui def[un]cti post annu[m] no[n] h[ab]et excusatione[m].

l ¶ Loco. sic. s. eo. l. si is qui tres. m ¶ Impetraverit. r hic q[ui] ad extraneoy tutela[m] habet vt ingenu[us]. r no[n] ob. s. e. lib[er]t[us]. s. s. ius. It[em] p[ro]p[ri]e i[st]o retorque[re] hic in sua lesione. na[m] r als excusaret se: vt hic.

¶ Libertus senatoris ip[s]ius solus p[ro]curator excusare potest se ab alijs tutelis nisi iure an. aureo[rum] a p[ro]p[ri]e sit dotatus. h. d. Nico. de neapo.

¶ Libertus senatoris q[ui] senatori p[ro]p[ri]e procurat excusatione[m] ab alijs tutela[m] habeat: i[st]e t[em]p[or]e q[ui] ius anuloy ipetraverit: q[ui] ad ordinem ingenuoy transiit: tal[is] excusatio[n]e[m] v[er]o no[n] possit.

¶ Tutor testamentarius reipublice ca. absens veter[is] tutelam excusationis p[ro]uilegio circumscrip[ti]o assumere tenet statim post redditum administrationis p[ro]p[ri]e t[em]p[or]e p[ro]p[ri]e cessante: nisi in dispositione testatoris exp[re]sse fuerit ab solutus: tunc a posterioris t[em]p[or]e administratione r absentie p[ro]uilegio se excusat: post hereditatis aditione[m] seu eventum p[ro]p[ri]e aditionis q[ui] in testamento fuerat constitutus. h. d. Nico. de nea.

¶ Titius filijs Idem meis q[ui] ad reipub. causa non aberit tutor esto: gessit tutelam ex test[ame]nto delata. deinde reipu. ca. abesse cepit r d[omi]n[us] an q[ui] noua tutela n[un]c delata excusari debeat etia[m] ob absentiam reipub. ca. an q[ui] p[re]cessit test[ame]ntu[m] absentia[m] ob publicaz cam: r est ab eo i[st]a administrata tutela no[n] oportet e[um] excusari. q[ui] si liberos iterea suscipit: aut alia excusatione parauit: magis est vt hec vna tutela sit: r ideo nec excusationem ei cōpetere nec agi tutelae ob p[ro]p[ri]e t[em]p[or]e posse. ¶ Sed si ita scriptu[m] in test[ame]nto fuerit: titius tutor esto: cu[m] reipub. ca. aut ob alia[m] abierit tutor: ne esto. cu[m] re

¶ C. eo. l. nec senato[rum]. r. i. ad muni. l. lib[er]t[us]. s. eo r[ati]o[n]e r h[ic] admittit. r sic est s. C. de legi. r colli. l. q[ui] fauore. so. h[ic] p[ro]p[ri]e erat fauor vt lib[er]t[us] excusaret ab alijs si sibi lib[er]to. r facit J. d. iur. au. an. l. i.

¶ Titius. cepit. r sic se excusauit. vt in s[er]u. eo. s. ite q[ui] reipublice. r J. statim dicit. o. ¶ Et desijt. ab esse reipublice ca. q[ui] est reuerfus. p. ¶ Ob absentia[m]. p[ro]p[ri]e ad minus vel etia[m] plus s[er]u[er] distinctione[m] t[em]p[or]e quo abfuit. vt. s. eo. l. no[n] sol[us]. i. prin. r. l. s. r milites. s. q[ui]q[ue].

¶ Excusari. s[er]u[er] statim reassumere tenet: vt in veteribus tutelis p[ro]p[ri]e g[er]it. vt. s. eo. l. non sol[us]. s. annus. et s. quas deniq[ue].

¶ Parauit. q[ui] ad noua[m] vocet an s[er]u[er] no[n] q[ui] ad antiq[ua]m redeat. r sol[us] uir magis est r. ¶ Tutela. sic s. tit. i. l. tutor. s. si q[ui] s. J. d. tute. r ra. di. l. si tutor. in pn. r. s. n. i. l. tutor. s. si q[ui] abfuit. vbi dicit agi. Sol. ibi v[er]o p[ro]p[ri]e dicit: hic direct[us] negat. vel s[er]u[er] h[ic] ille intelligunt s[er]u[er] d[omi]n[us] factio[n]e huius. s. r seq. sed si ita r.

¶ Tutor esto. sic est ex die r ad diem dari pot[est] in test[ame]nto: no[n] als. vt in s[er]u. de satisf[act]o. r. circa prin. r. s. d.

testamen. m. l. si tutor datus. §. i.

- a **U**ideamus. solu. erit. §. ibi. sed hic ex ipso.
- b **E**xercere. id est cōtestari. vt. §. eo. l. quinquaginta.
- c **A**dita. vt. §. de testa. ture. l. si nemo.
- d **Q**uia igitur. nunc redit ad principiū legis.
- e **S**ed hic. nūc

solut qd̄ que sunt §. ibi. sed si ita scriptum in testō. r. c.

F **J**ure. i. excusatur ac si habeat liberos tres rome quattuor in italia quinq; in prouincijs. vt subijcit et in alla glo.

G **L**iberorum fm̄ distinctiones in situ. eo. in punci. tres rome: quattuor in italia: quinq; in prouincijs.

H **U**el in continentibus. edificijs scilz. r. sic apparet q; latius patet rome uocabuluz q; uerbis. q; illa muris finit vel clauditur vel terminatur. vt. §. de uerbo. signi. l. ij. r. l. in continentibus.

I **S**uccurrendum. vel succumbendum.

K **O**bit. i. fieri uel exerceri.

L **I**ncōmodo. id est si iungat accedit in cōmodo pupilli r. c. vel nō iungat tutele minus cum incōmodo pupilli r. c.

Q **U**i in collegio pistorū. hoc est licitum collegiū. vt. §. qd̄ eiusq; vniuer. l. i. §. i. r. sic habere pōt puuilegiū. vt no. §. eo. l. nō tm̄. §. nō omnia.

N **T**utela. als tutelis.

O **P**er semet. nō q; p̄ semetipm̄ nō vt̄ facere q; per aliū facit. arg. cōtra. §. de admini. tuto. l. ita autē. §. gessisse. et. l. tres tutores. §. nō solū.

dierit tutor esto: qd̄ de excusatione aut ob abstinētia respub. causa aut ob aliaz q̄ post obuenerit dici oporteat uideamus. Procedit autē alia qd̄. testō ex die vel sub p̄ditiōe tutores dati an se excusare ante diē cōditionē ue necesse hēant. r. in primis an iā dies. l. eis cedāt: intra quos necesse est cās excusationis exercere. sed uer̄ est nō an esse tutorē q̄ dies uenerit. nā nec añq; adita sit h̄rditas. q; igit̄ ex eodē testō iā gesta fuit tutela: r. q; excusatur est als abfuturus reipū. cā reuersus p̄tinuo: coheret tutelis an suscept̄ et̄ itra annū: s; hic̄ ex ip̄o testō d̄sist̄ eē tutor: r. iō ex scōda tutela excusare se pōt.

Curator dat̄ a iudice mēte capto muto seu vētri se excusare pōt. p̄pter legitimū numerū liberorū. h. d. Ric. §. nea.

Si a p̄tore def̄ curator mēte capto aut muto siue vētri: excusatur iure liberorū. §.

Rome datos tutores eos tm̄ accipe debem̄: q; uel a p̄fecto uerbis uel a p̄tore: uel i testō rome p̄fecto: uel in p̄tinentibus edificijs dati sunt.

Liberrus aduersa ualitudine corporis seu mētis super proprijs negocijs legitime ipeditus: a tutela p̄tōni eiusq; liberorū de iure cōi se poterit excusare. h. d. Ric. de neapo.

Si tanta corporis aut mētis ualitudine ab agēdis rebus libertus p̄hibeat vt nec suis q̄dem negocijs sufficiat: ne cessitati erit succurrēdū: ne possibile ei in iungat tutele munus. qd̄ obiri a liberto non pōt nisi cum incōmodo pupilli r. aduersus utilitates eius.

Putores in collegio in legitimo numero p̄stituti pistoriaz p̄

- p **N**umerum. non aliter. vt hic. r. §. eo. l. si duas. §. minuire.
- q **A**rbici. §. eo. l. administrantes.
- r **E**xcusatur. cum determinatione que subijcitur. sed hoc genus r. c.

seipos exercentes a tutelis r. curis et collegaz excusanr. vbi dicit excusari pōt si in loco ubi dati sūt domiciliū n̄ h̄sit. h. d. Ric. de neapo. §. p̄tina.

Q **U**i in collegio pistorū sunt a tutela excusantur: si modo per semet ip̄o p̄stri num̄ exercent: sed nō alios puo excusandos: q; q̄ itra numerū sunt. vbi dicit̄ autes pistorum collegariū quoc; filiorū tutelis excusanr. Sed r. hoc genus excusationis est si quis se dicat ibi domiciliū nō habere: vbi ad tutelā dat̄ est: id q; impator noster antoninus cum diuo patre significauit.

Tibi pupillus educari uel morari debeat. Titu. l. j.

Pupillus educari ac morari d̄ apud uirū idoneū et̄ p̄optiq; p̄sentibus ex p̄sona p̄ditiōe r. tpe p̄tōnis arbitrio eligendum excluso ip̄sius substituto l̄ in testamento paterno expresse cōtrariū cauērit. hoc dicit Ray. fm̄ Ric. de neapo.

Ipsian? **O**let p̄tor frequētissimē adiri: vt p̄stituat ubi filij uel alantur uel morant: non tm̄ in posthumis uer̄ oino in pueris: r. solet ex p̄sona r. ex p̄ditiōe: r. ex tpe statuere ubi potius alēdus sit r. nōmūq; a uolūtate p̄ris rece dit̄ p̄tor. Deniq; cuz quidam testō suo cauisset: vt filiū apud substitutū educaret: Imperator: seuerus rescripsit p̄torez existimare debere p̄ntib; ceteris p̄pinq; liberorū: id enim agere p̄torei oportet: vt sine ulla maligna suspitiōe alatur partus: r. educetur.

Nō habere. facit. §. eo. l. illud uisitatū. r. l. sed in hoc. §. sunt r. alij. r. l. non tm̄. §. si. s; argu. contra. §. de iudi. l. heres absentis. §. i. ubi l. alia terra gessit qd̄ tm̄ telā. sed dic q; nō uult se excusare ibi hic sic.

Tibi pupillus educari r. c.

S **O**let p̄tor. adiri. a matre uel agnatis pupilli uel substituti uel a q̄cūq;. **I**n puenis. scilicet generali ter.

Ex persona. vt nō apud eum qui insidiaret pudicitie eius. vt. §. eo. l. penul.

Ex conditio ne. cum distinctio ne sit agnatus uel cognatus uel non. uel uilis persona r. male moei gerata.

Et ex tempore. vt cōsideretur si sit minor triennio: r. tūc sit apud matrem: vt. C. de pat. potesta. l. penultima. **I**tem an eo tempore ille esset pupillo successur: vt. §. l. prox. r. C. eodem. l. i. in fine.

Recedit. hoc dicit vt. §. l. prox. in fi. no.

Suspitiōe. quia eum occideret propter substantiam. sic. C. eodem. l. i. in fine. r. de nup. l. ydue.

Infans minor trienio apud matrem educetur.

Pistor collegiū licitū ē.

a Coacturum. i. licet pretor non promittat se coacturum denegantem alimentare: interdum tamen hoc facit vt subijcit. attamen rē.

b Ad facere. vt. C. eo. l. i. §. i. c. Actiones. f. relictōz exēplo tutor vt subijcit. vel ex tutela vt subijcit.

c Relictum. vt alimēta p̄stet. r. §. ii. l. i. tutor p̄stitus. §. que remunerandi.

d Ad denegabit. vt. §. ii. l. i. nesennius. in fi. r. l. seq. r. §. §. test. tu. l. tutelam.

e Officio iudicis superior. l. di. p̄t. vbi nunc ex cuius bonis.

f Tutela. i. super act. tutela.

g Admittere. hīs modis qui se quantur.

h Pro mō facultatū. no. p mō facultatū sunt faciēdi sumpt⁹: vt h. et. §. l. p̄t. r. §. de adm. tu. l. cū plures. §. cū tutor. et §. de relig. l. si q̄s sepulchri. §. sumptus. et in aut. vt defm̄nar⁹ sit nōe ras clericorum. l. pun. colla. i.

i Statuit. vt C. de alt. pu. p̄f. l. fi. r. §. §. neg. gef. l. nesennius. §. i.

k Decretū. i. factū a p̄tore siue ordinatum.

l Suggestit. f. tutor vel pupill⁹.

m Omniū. subaudi eius q̄s decretum est rē.

n Ultra vires. voluntas p̄ris testātis nō semp̄er uāda est: vt q̄n ultra vires in testō decreuit alimentā p̄standa: vt h. r. §. l. p̄t. §. i. r. §. de an. leg. l. quitus. r. §. de adm. tu. l. q̄dā decedēs. §. papinian⁹. r. §. §. reli gō. l. at si quis. §. equū. r. §. §. testa.

o Supt⁹ p mō facultatū et. §. l. p̄t. r. §. de faciēdi sunt.

p Statuit. vt C. de alt. pu. p̄f. l. fi. r. §. §. neg. gef. l. nesennius. §. i.

q Decretū. i. factū a p̄tore siue ordinatum.

r Suggestit. f. tutor vel pupill⁹.

s Omniū. subaudi eius q̄s decretum est rē.

t Ultra vires. voluntas p̄ris testātis nō semp̄er uāda est: vt q̄n ultra vires in testō decreuit alimentā p̄standa: vt h. r. §. l. p̄t. §. i. r. §. de an. leg. l. quitus. r. §. de adm. tu. l. q̄dā decedēs. §. papinian⁹. r. §. §. reli gō. l. at si quis. §. equū. r. §. §. testa.

u Supt⁹ p mō facultatū et. §. l. p̄t. r. §. de faciēdi sunt.

v Statuit. vt C. de alt. pu. p̄f. l. fi. r. §. §. neg. gef. l. nesennius. §. i.

w Decretū. i. factū a p̄tore siue ordinatum.

x Suggestit. f. tutor vel pupill⁹.

y Omniū. subaudi eius q̄s decretum est rē.

z Ultra vires. voluntas p̄ris testātis nō semp̄er uāda est: vt q̄n ultra vires in testō decreuit alimentā p̄standa: vt h. r. §. l. p̄t. §. i. r. §. de an. leg. l. quitus. r. §. de adm. tu. l. q̄dā decedēs. §. papinian⁹. r. §. §. reli gō. l. at si quis. §. equū. r. §. §. testa.

tu. l. pater. r. de cōfir. tuto. l. vilitatē. r. §. de ope. lib. cerdoe nē. r. C. ad trebel. l. iubem⁹. circa pun. r. C. arbi. tuto. l. i. sed argu. contra. C. de inter. ma. l. si patri.

p §. l. tutori. Us alimentor. §. l. i. in pun. r. C. de alimē. pu. p̄f. l. fi. r. §. tu. l. i. §. sed r. si seruis.

r Debet. scilicet pretor etiā mācipia: quod est. r. hoc dico in decernēdo scilicet alimēta pupillo: et p̄illis mācipiis qui pupillo deseruūt: et etiā mercedes: illoz seruorū r. etiā pupilloz vestem r. tectum.

s Aliter etiā mercedes pupilloz scilicet pro magistris illoz pupilloz: etiā vestem et tectum.

t Redditū. no. §. bonū q̄ non d̄ quis oēs fructus quos ex suis possessionib⁹ vel aliū de h̄z exp̄dere s̄z semp̄ ita facere vt ex redditu aliqd sup̄sit. vt. §. l. i. in pn. r. C. de alimē. pu. p̄f. l. fi. r. §. tu. l. i. §. sed et si seruis.

u Mercedēs. dandas. nō q̄nimas p̄t. vt. §. de adm. tuto. l. cū plures. §. cum tutor. Accur.

v Et eum qui quicūq̄ ille sit. vt §. l. i. in pun.

w Cognitiō. inquirēdo q̄ntuz habet l. bonis pupillus vel adult⁹.

x Accursum flo. y Auctor. id est tutor.

z Viras eius. sic. §. de adm. tu. l. tutor qui. §. idē solent. vbi si negat tutor se habere pecuniā ad alēdū pupillū cū in p̄tate habeat: tenetur ad censuram vsuras.

aa Metis statuit⁹: verūtamen ultra vires facultatū est q̄s decretū est: nec suggestit⁹ p̄tore de statu facultatū: nō d̄z rō haberi alimētoz oim⁹: q̄ si suggestisset aut diminuerentur iā decreta: aut non tāta decerneretur. Sed si p̄f. statuit alimēta liber⁹ quos heredes scripserit: ea p̄stādo tutor reputare poterit: nisi forte ultra vires facultatū statuerit. tūc em̄ imputabit e⁹ cur nō adito p̄tore desiderauit alimenta m̄tui.

bb Us alimētoz. Idem. decernēdoz pupillis p̄tore cōpetit: vt ipse moderet quā summā tutores vel curatores ad alimēta pupillis vel adolefcētib⁹ p̄stare debeāt. Modū aut̄ p̄imonij spectare d̄z cū alimēta decernit: r. debet statuere tam moderate: vt nō vniuersum redditū p̄imonij in alimēta decernat: s̄z semper ita sit vt aliqd ex redditu sup̄sit. Ante oculos habere d̄z in decernēdo etiā mancipia q̄ pupillis deseruunt: et mercedes⁹ pupilloz/et vestē r. tectū pupillū: etatē et cōtēplari in q̄ cōstitut⁹ est is cui alimēta decernūtur. In amplis tñ posit⁹ patrimonijs nō cumul⁹ p̄imonij: s̄z q̄s exhibitiōi frugalitē sufficit modum alimentis dabit.

cc Sed si nō p̄stat q̄s mod⁹ facultatū sit inter tutorē r. eū q̄ alimēta decerni desiderat: suscipere d̄z cognitiōnē nec temere alimēta decernere: ne in alterutrā partē deliquat: p̄t⁹ tñ exigere d̄z vt p̄stet auctor⁹ que sit penes se summa: r. cōminari grauiorē se ei vsuras⁹ in fligere ei⁹ q̄s supra p̄fessionē apud eū fuerit cōprehensum. Idem ad instructionē quoq̄ pupilloz vel adolefcēntum

Supt⁹ ita faciēdi sunt: vt aliqd sup̄sit.

Voluntas p̄ris nō semp̄er uāda est: vt q̄n ultra vires in testō decreuit alimentā p̄standa: vt h. r. §. l. p̄t. §. i. r. §. de an. leg. l. quitus. r. §. de adm. tu. l. q̄dā decedēs. §. papinian⁹. r. §. §. reli gō. l. at si quis. §. equū. r. §. §. testa.

Nō cōpellit. sic. §. de adm. tu. l. a tutoribus. in fl.

Decreta. id est ordinata.

Augeri. sic. §. de lega. iij. l. si. §. fina.

U filiū. legauit. et exhere daut eā vñ instituit sal

U in aliquo. alio nō valeret testis. vt l. si. de exhere.

liberorū. in pun.

Proter ea. l. plus ei legauit.

Instrueret. sic forte erat olim

more mulieres le-

gere grāmaticā.

Possit. pu-

pillus a tutore suo

dicendo. reddas

mihi qd expendi

sti de meo in ali-

mēta sororis mee

id instruerit.

id est instrui fecer-

it. et no. q iustus

iudici facit q iste

expēse nō repetā-

tur: vt expēse par-

uitas facit vel an-

ti quitas. Item q

mulieres possint

addiscere grāma-

ticā defendit hac

lege: vt isti sum-

ptus nō repetātur.

hoc aliter. i.

aliūde nō poterat

ali. vel hoc. i. scien-

tia istis nō pote-

rat sine magistris

addisci. vt. C. de

ali. pu. p. l. si. et

no. h. arg. q frater

fratrem tenet alere fratrem

frat alere inopē. vt no. C. de

re tenet alē. l. i. l. pe. et fact

Iti. l. i. l. §. sed nō-

mullos. r. §. de ad-

mi. tuto. l. cū plu-

res §. tutor.

S disceptet. p.

presidem. §. l. i. i. p. n. r. C. e. l. i.

In puberis. maris vel femie.

qd esset si ad im-

pudicam vitā eos

induceret.

Absens. a-

miciis. No.

vocādos amicos

absentis cū aliqd

dz fieri in ei' pū-

cū d ei' dicit. sic. §. ex qui.

preiudi cau. ma. l. ergo.

co tra-

n. C. constituet.

Absent. dicitur. r. est arg. ad. l. istā. §. de susp. m. l. i. §. tutor. d.

caū sū. r. l. im puberibus. §. si. Itē no. q puma lex hui' n. r. l. pe.

respiciunt primam partē rubricę. s. vbi morari r educari
debeat pupillus. alie leges respiciūt vltimā scilz de ali-
mētis pupillo pñctis. istud semp teneas q si est mince
triēnio apud matrē si viuit est nutriēdus r ab ea alēdus.
vt. C. d. ps. po. l. pe. Itē no. q titul' iste loquit cū mortuo

r simile eis facere p̄iudiciū.
hoc dicit fm Bay. Apianus

S disceptetur vbi mo-
rari vel educari pupillū
opteat: cā cognita id p̄sidē
statuere optebit. In cause co-
gnitiōe vitādi sunt qui pudici-
tie ipuberis possunt insidiari.

Tutor absens volūtariē cō-
tumar in alendo pupillū hoc i
iudicio requirentibus amicis
vel cognatis eius velut suspe-
ctus causa cognita remouebit
a p̄torē: vel eidē tutor genera-
lis r p̄petus ab ipō adiunges.
necessario p̄o absens idoneus
in officio retinet spālī curato-
re ad p̄stationē alimētōr dūta
rat sibi adiucto. Bay. Triph.

S absens sit tutor r ali-
mēta pupill' desideret:
si qdē negligētia r nimia cessa-
tio i administratiōe tutoris obij-
ctas: que etiā ex hoc arguat q
p absentia eius deserta dereli-
ctas sunt pupilli negotia: reuo-
catis affinis atq amicus m tu-
toris p̄tor edicto p̄posito cā
cognita etiā absente tutore vñ
remouendū eū q dign' tali no-
ta videbit decernet: vel adiun-
gendū curatorē: r ita q datus
erit expedit alimēta pupillo.
si p̄o necessaria absentia tuto-
ris r iprouisa acciderit: forte q
subito ad cognitiōne p̄cipalē
p̄fect: nec rei sue p̄uidere: nec
p̄sulere pupillo poterit: r spe-
rat redire idone' sit tutor: nec
expediat aliū adiūgi: r pupill'
alimēta de re sua postulet: re-
cre p̄stuet' ad hoc solū vt ex-
re pupill' alimēta expediat.

De tutelis r rōnib' di-
strahēdis: r vtili curatiōis
causa actione. Titu. l. ij.

De tutelis r rōnib' di-
strahēdis: r vtili curatiōis
causa actione. Titu. l. ij.

De tutelis r rōnib' di-
strahēdis: r vtili curatiōis
causa actione. Titu. l. ij.

De tutelis r rōnib' di-
strahēdis: r vtili curatiōis
causa actione. Titu. l. ij.

De tutelis r rōnib' di-
strahēdis: r vtili curatiōis
causa actione. Titu. l. ij.

De tutelis r rōnib' di-
strahēdis: r vtili curatiōis
causa actione. Titu. l. ij.

De tutelis r rōnib' di-
strahēdis: r vtili curatiōis
causa actione. Titu. l. ij.

De tutelis r rōnib' di-
strahēdis: r vtili curatiōis
causa actione. Titu. l. ij.

Mulie-
res oli-
grāma-
ticā le-
gebant.

Inopē
no. h. arg. q frater
fratrem tenet alere fratrem
frat alere inopē. vt no. C. de
re tenet alē. l. i. l. pe. et fact
Iti. l. i. l. §. sed nō-
mullos. r. §. de ad-
mi. tuto. l. cū plu-
res §. tutor.

S disceptet.
presidem. §. l. i. i. p. n. r. C. e. l. i.

In puberis.
maris vel femie.
qd esset si ad im-
pudicam vitā eos
induceret.

Absens.
a-
miciis. No.
vocādos amicos
absentis cū aliqd
dz fieri in ei' pū-
cū d ei' dicit. sic. §. ex qui.
preiudi cau. ma. l. ergo.
co tra-
n. C. constituet.

Absent.
dicitur. r. est arg. ad. l. istā. §. de susp. m. l. i. §. tutor. d.
caū sū. r. l. im puberibus. §. si. Itē no. q puma lex hui' n. r. l. pe.

pupile-
lus ds
dicatur.

Noibus non fecit. subaudi cū facere deberet. sic est in pcuratore. vt. C. māda. l. i. re mādata. et no. quod hic dicit q nō p̄mittit de facien- dis q̄ hodie iurare cogitur. vt l. aut. vt hi qui

a ob s. fina. colla. vi. b. **D**iligentiā. scilz dz adhibere. vt. s. de adm. tu. l. a. tutor. l. i. p̄n. et. C. arbi. tute. l. quicquid.

c **D**onationē. faciendā. vt appa- ret ex sequētibz

d **N**ō est. vt in situ. q̄b nō est p. fa. test. s. p̄reca.

e **P**ermitte de sunt. qz nec testa- ri nec aliā vltimā voluntatē cōdere p̄t. vt. s. d. codicil. l. diu. s. p̄. s. cū donat ad qd tene- tur substituto vel legitimo vel etiaz ipsi pupillo dato q non deceaserit

f **R**h. traditio facta fuit: sic ē electio: vel cōtra eū q̄ hz vel cōtra tutorem vel curatorem. vt C. si tu. vel cura. l. fina. Accur.

g **I**ta est. q nō valet etiam cū de creto. vt. C. si ma. fac. l. si. s. cū autē. et dic vt. s. de ad- mini. tuto. l. tutor ad vtilitatē. et facit J. de cura. su. l. si.

h **P**reterea. Nota in necessari- as psonas non di- ci liberalitatē: sed debitū sic. vt. s. ti. tu. i. l. antepenul. et s. solu. ma. l. sed si ideo. et s. de ad- mini. tu. l. tutor se- cundū. s. fi. et J. eo. s. p̄reca.

i **B**one fidei. scz actio tutele. vt in situ. de acno. s. actionum.

k **A**gi tutele. i. tutele iudicio con- uenit: et nā in litē iurā. vt. C. de in- lit. iuran. l. i.

l **O**fficio. s. iuste

Tutor pupillo actio tute- le directa de gestis ac neglectis per doliū seu culpā leuē: ac de auctoritate sibi prestata in do- nādo cā mortis seu inter viuos tenet reddere rōnē: s. talis do- natio sit eidē tanq̄ testamenti factio interdicta. h. d. Alco. de neapo.

Alpianus. **N**oibus q̄ tutor fecit cum facere nō deberet itē in his q̄ nō fecit: rati- onem red- det hoc iudicio prestādo doliū et culpā: et quantā in suis rebz diligentia. vñ q̄rit apud iulia- nū lib. xj. ff. p̄. si tutor pupillo auctoritatē ad mortis cā dona- tionē accōmodauerit: an tute- le iudicio teneatur: et ait teneri eū. nā sicut testamēti factio in- quit pupillis p̄cessa nō est: ita nec mortis qdē cā donatiōes p̄mittēde sunt.

Sed si nō mortis cā donauit tutore aucto- rendē iul. scripsit plerosq̄ qui dē putare nō valere donatio- nē: et plerūq̄ ita est.

Tutor alimēta p̄stita de fa- cultatibz pupilli valde amplis dūtaxat eius matri vel sorori egētibus p̄t imputare decre- to iudicis sibi vel ipsius substi- tuta: et negligētia nō omittēs et tutele actione tenet. se- cus si munus eidē miserit nu- ptiale. Alco. de nea.

Sed nōnullos casus posse existere: q̄bus sine reprehēsi- one tutor auctor sit pupillo ad diminuendū decreto scz inter ueniētē: veluti si mīsi aut sorori que aliter se tueri nō p̄t: tutor alimenta p̄stiterit: nā cū bone fidei iudiciū sit: nemo feret mī- que aut pupillum: aut substitui

et. l. quedam. s. de edē. vidētur destruerē illū tractatum de edē. vbi cūq̄ no. doctores dari officiū iudicis vel actio- nem in factū. nā hic dicit q̄ si tutor nō faciat rationes vel factas nō exhibet vel nō edit hz locū actio tutele: et in l. quedā. dicit p̄ra pcuratorē nō edentē dari mādatū: s. focū p̄ socio. sic q̄ cū spargētari⁹ faci- at seu scribat rō- nes mādato scho- laris: vel et⁹ pcurator locū habcat mādati nō offi. iu- di. vel actio in fa- ctū ex illo edicto. Rh. quonēcumq̄ ad iūto p̄ralo cū aliquo vt gerat ne- gocia mea vt sunt me⁹ soci⁹ vt sunt in illo casu: vt sit tu- tor et gerat ne go- cia mea et faciat li- brū rōnū. vt sunt l. qdā. in p̄cura. et socio: locū hz tu- tele vt h. vel man- dati vel pro socio. vt. l. qdā. aut nec fuit ab iūto p̄tra- ctum: sed dicitū tū scholaris argētari- orū scriberet rō- nes: et tūc hz locū offiū iudicis vel a- ctio i factū ex illo edicto. vt in l. si q̄ ex argentarijs. s. ex hoc. s. de eden. l. i.

Tutor librū rōnū p̄ficere ac reddere pupillo tenet: a s. tutele iudicio obligatur. hoc dicit fm Ray.

Officio tutoris incumbit et rōnes actus sui cōficere: et pu- pillo reddere. ceterū si nō fecit aut si factas non exhibet: hoc noie iudicio tutele tenebitur.

Inuētariū ac librū rationū pupillo exhiberi tutore cessan- te serui negocia gerētis p̄t i- terrogari simpliciter et cū tormē- tis et sine. idem si fraus in scri- bēdis rationibus per tutores ipsis imputet. h. d. fm Ray.

De seruis q̄z interrogatio- nes sedz q̄stiones habēdas: et hoc officio iudicis conuenire placuit. nā diuus seuer⁹ decre- uit: cū neq̄ inuētaria neq̄ rati- onalia p̄ferūt: remediū eo- rum debere vt rōnes a seruis q̄ rē gesserūt p̄ferant. has ratio- nes si esse mala fide p̄scriptas a seruis dicunt tutores: etiā in q̄stione sui interrogari poterūt.

Preterea si matrē aluit pu- pilli tutor: putat labeo iputare eū posse: sed est veni⁹ nō nisi p̄ q̄ egētī. dedit iputare eū op- tere de largis facultatibz pu- pilli. vtrūq̄ igit cōcurrere opz vt et mater egēs sit: et fili⁹ in fa- cultatibus posit⁹. s. si munus nuptiale matri pupilli miserit non cum pupillo imputaturū labeo scribit. nec per q̄z neces- saria est muneratio ista.

Si plures tutores aut ipse testator vnu ex pluribz mrou- b⁹ ordinauerit scilz liberū suū q̄ administrer tutele: ceteri tu- tores p̄t illi administranti ali- mēta p̄stiuere. et ille admini-

strare. et si plures tutores aut ipse testator vnu ex pluribz mrou- b⁹ ordinauerit scilz liberū suū q̄ administrer tutele: ceteri tutores p̄t illi administranti ali- mēta p̄stiuere. et ille admini-

strare. et si plures tutores aut ipse testator vnu ex pluribz mrou- b⁹ ordinauerit scilz liberū suū q̄ administrer tutele: ceteri tutores p̄t illi administranti ali- mēta p̄stiuere. et ille admini-

strare. et si plures tutores aut ipse testator vnu ex pluribz mrou- b⁹ ordinauerit scilz liberū suū q̄ administrer tutele: ceteri tutores p̄t illi administranti ali- mēta p̄stiuere. et ille admini-

strare. et si plures tutores aut ipse testator vnu ex pluribz mrou- b⁹ ordinauerit scilz liberū suū q̄ administrer tutele: ceteri tutores p̄t illi administranti ali- mēta p̄stiuere. et ille admini-

strare. et si plures tutores aut ipse testator vnu ex pluribz mrou- b⁹ ordinauerit scilz liberū suū q̄ administrer tutele: ceteri tutores p̄t illi administranti ali- mēta p̄stiuere. et ille admini-

strare. et si plures tutores aut ipse testator vnu ex pluribz mrou- b⁹ ordinauerit scilz liberū suū q̄ administrer tutele: ceteri tutores p̄t illi administranti ali- mēta p̄stiuere. et ille admini-

strare. et si plures tutores aut ipse testator vnu ex pluribz mrou- b⁹ ordinauerit scilz liberū suū q̄ administrer tutele: ceteri tutores p̄t illi administranti ali- mēta p̄stiuere. et ille admini-

strare. et si plures tutores aut ipse testator vnu ex pluribz mrou- b⁹ ordinauerit scilz liberū suū q̄ administrer tutele: ceteri tutores p̄t illi administranti ali- mēta p̄stiuere. et ille admini-

strare. et si plures tutores aut ipse testator vnu ex pluribz mrou- b⁹ ordinauerit scilz liberū suū q̄ administrer tutele: ceteri tutores p̄t illi administranti ali- mēta p̄stiuere. et ille admini-

strare. et si plures tutores aut ipse testator vnu ex pluribz mrou- b⁹ ordinauerit scilz liberū suū q̄ administrer tutele: ceteri tutores p̄t illi administranti ali- mēta p̄stiuere. et ille admini-

strare. et si plures tutores aut ipse testator vnu ex pluribz mrou- b⁹ ordinauerit scilz liberū suū q̄ administrer tutele: ceteri tutores p̄t illi administranti ali- mēta p̄stiuere. et ille admini-

strare. et si plures tutores aut ipse testator vnu ex pluribz mrou- b⁹ ordinauerit scilz liberū suū q̄ administrer tutele: ceteri tutores p̄t illi administranti ali- mēta p̄stiuere. et ille admini-

strare. et si plures tutores aut ipse testator vnu ex pluribz mrou- b⁹ ordinauerit scilz liberū suū q̄ administrer tutele: ceteri tutores p̄t illi administranti ali- mēta p̄stiuere. et ille admini-

strare. et si plures tutores aut ipse testator vnu ex pluribz mrou- b⁹ ordinauerit scilz liberū suū q̄ administrer tutele: ceteri tutores p̄t illi administranti ali- mēta p̄stiuere. et ille admini-

strare. et si plures tutores aut ipse testator vnu ex pluribz mrou- b⁹ ordinauerit scilz liberū suū q̄ administrer tutele: ceteri tutores p̄t illi administranti ali- mēta p̄stiuere. et ille admini-

strare. et si plures tutores aut ipse testator vnu ex pluribz mrou- b⁹ ordinauerit scilz liberū suū q̄ administrer tutele: ceteri tutores p̄t illi administranti ali- mēta p̄stiuere. et ille admini-

a Quia aliter. **igitur** a pupillo eodēq; patrono erit alien-
 dus etiā si tutor nō esset. vt. s. de libe. agno. l. alimēta. et
 i. de iure patro. l. diuus. s. imperatores.
 b Statutu est. a tutorib⁹. c Tutor. s. libertus.
 d Sed: si suis cibaria. vt. s. i. l. i. ius. s. ante oculos.
 e Itē sumpt⁹
 litis. vt. s. d. admi-
 tuto. l. a tutorib⁹.
 f. h. i. s. māda. l.
 itēq; s. ut labeo.
 f Soluēdo sūt.
 tēpore depositi of-
 ficij. vt. C. de diuit.
 tu. l. i. r. C. de pro-
 batio. l. ex psona.
 r. C. de cadu. tol.
 l. s. vbi autem.
 g Pro portio-
 nib⁹ virilibus. i. p
 numero psonarū.
 vt. C. de cadu. tol.
 s. vbi autem.
 h Fideiussoz.
 q̄ habēt hoc bñfi-
 cium ex eplā diui
 adriani. vt. insti. d.
 fideiuf. s. si ples.
 r. C. d. p. h. pe. l. fi.
 i Alter⁹ tutor-
 r. q̄ administrat-
 uerit sol⁹. sed hic
 nō opposuit q̄ il-
 le p̄us cōueniret
 qd̄ potuisset. vt. s.
 de admi. tu. l. tu-
 tores. q̄. s. in eum.
 vt̄ opposuit s̄ ille
 erat nō soluendo.
 vt̄ dic q̄ ambo ge-
 rebant: s̄ alter tñ
 cōmisit culpā. idē
 si ambo: vt̄ subis-
 cit ex cōi gestu rē.
 et tñ poterat im-
 petrare beneficiū
 diuisionis: qd̄ nō
 fecit. sicut nec op-
 posuit: licet possit
 opponere. vt. C. de diuit. tu. l. i. in prin. vel si opposuit al-
 ter non erat soluendo.
 k Utilem actionē. scilz nego. gesto. vt. s. de nego. gest.
 l. ex facto. in fi. qd̄ secus contingit in pluribus cōfideiuf-
 soub⁹. vt. s. de fideiuf. l. vt̄ fideiuf. et facit ad hoc. C.
 de contra. iudi. tu. l. i. r. s. de sol. l. modestinus.
 l Cōmuni. multomagis si propuor: sic est de culpa.
 vt. C. de contra. iudi. l. i. Accur.
 m Propriū delictū. bona ratio. sic. s. de noxa. l. si cōis fa-
 milia. et de nego. gest. l. sine hereditaria. et de pcura. l. q̄
 propuor. s. procurator vt̄ in ceteris. r. i. eo. l. si ex duobus
 r. s. de neg. gest. l. ex factō. in fi. r. s. de fideiuf. l. si a reo. s. fi.
 n Nulla societas. vt. s. pro socio. l. nec p̄termutendū.
 sed quid si nullus gessit: Respon. s. idem quod hic. s.
 q̄ nisi cedatur nec vitis datur. vt. s. de administra. tuto.
 l. si plures. in fi. Item an diuisio fiat inter dolosos: s̄ n̄.

**strans poterit certis personis
 cōstitueri victualia: q̄ persone
 hic enumerant: dicit etiā l. quā
 rē sumpt⁹ sunt p̄standi. h. d.**

**Si pupillis tutores pater
 dederit: iter quos r̄ libertū su-
 um p̄ quē voluerit tutelā suaz
 administrat: r̄ tutores certam
 summā ei statuerūt: q̄ alit⁹ se
 exhibere non poterat: habendā
 ei⁹ rōnē qd̄ statutū est me-
 la existimat. ergo r̄ si ex inq̄si-
 tione p̄pter rei noticiā fuerit
 dat⁹ tutor: r̄ itaq; alimēta statue-
 rint cōtutores: debebit eoz rō-
 h̄ri: q̄ iusta cā est p̄stādi. Sed
 et si feris cibaria p̄stiterit: vt̄
 libertis scz rei pupilli necessa-
 rijs: dicēdū est reputaturum.
 idēq; est etiā si libertis hoib⁹:
 si tñ ratio p̄stādi iusta iterce-
 dat. Itē sumpt⁹ litis tutor re-
 putabit: et viatica si ex officio
 necesse habuit aliquo excu-
 rere vel proficisci. **Hūc tra-
 ctemus si plures tutelā pupil-
 li administrauerit: p̄ qua q̄sq;
 eoz p̄re cōueniēdas sit. Et si q̄
 dē oēs simul gesserūt tutelā: r̄
 oēs soluēdo sunt: eq̄simū erit
 diuidi actionē int̄ eos p̄ portio-
 nib⁹ virilibus⁹ ex p̄lo fideiuf-
 soub⁹. S; r̄ si nō oēs soluēdo
 sint: iter eos q̄ soluēdo sunt di-****

si non administrant sic: vt dicta. l. si plures. si vero admi-
 nistrant hic non vetat: vnde videtur idem. licet s. 30 in
 summa de diu. tute. dicat nullum beneficium dari dolo-
 se gerentibus vel contumaciter non gerentibus. et facit
 ad predicta. C. de cōtra. iudi. tu. l. i. r. C. arbi. tute. l. cum
 interdite. s. fina.
 r. Item pupil. sal.
 fo. l. fi. r. C. de fi-
 deiusso. l. i. r. s. de
 fo. l. modestinus.
 r. s. cōmo. l. rē mi-
 chi. s. in exercitu.
 o Usq; adeo.
 mutat casum. nā
 supra omnes gē-
 serunt cōmuniter
 vel inter se diuise-
 rūt. nunc q̄n alter
 tñ: vel si inter om-
 nes diuisa fuerat
 administratio p̄ tu-
 dicem vel testato-
 rē: sic supra om-
 nes cōueniunt an-
 te magistratū. vt̄
 ex precedenti liti-
 tēra patet: h̄c ent
 secus. quia primo
 magistratus q̄ tu-
 tor non gerens cō-
 uentur: nisi in ca-
 sib⁹. s. duob⁹ mar-
 celli.
 p Ad contuto-
 res. si non gerent-
 tes. Accur.
 q Soluēdo cō-
 tutores. scz geren-
 tes. Accur. s. ius.
 r Ad fideiufso-
 res. tutor gerent-
 iū. non dico fidei-
 uisores magistra-
 tus. nā illi non re-
 uentur ob hoc. vt̄
 s. de magi. cō. l. i.
 in prin.
 s Qd̄ em̄ h̄ ha-
 bes s̄ sum: et lege que sequunt̄ duob⁹
 modis. primo s̄m
 Jo. q̄ pro sed. enim pro qz. q. d. sed qz marcell⁹ dicit r̄ alij
 quiddā contrariū predictis a nostro impatore: sic erit ac-
 cipiendū. s. dictū impatoris n̄i. s. vt̄ primo veniat ad ma-
 gistratus q̄ ad non gerentē: si nō cōtutor rē. qz tunc ha-
 beat locū dictū marcelli: r̄ sic nō ab̄dat dictio. nō. Secdo
 s̄m Hug. qd̄ em̄. i. certe. qd̄ marcel. r̄ alij dicit̄ p̄mo cōue-
 niri etiā non gerentem q̄ magistratū: qd̄ videt̄ contrariū
 dicto impatoris. sic est intelligendū dictū marcelli si non
 cōtutor rē. et s̄m hoc dic abundare non: vel dices q̄ in-
 cludit̄ in verbo noluit: qz bis sumat. s. non voluit facere
 suspectum vel nō voluit satis exigere. sic r̄ s. de car. edic.
 l. cum sine. s. at similit̄er.
 t Unus ex contutoribus etiam non gerentibus.
 v Accipiendū. dictū impatoris s̄ Jo. vt̄ dictū marcel-
 li s̄m Hug. r̄ ad de h̄ r̄ iustitōnē s̄m s. 30. si dati sunt p̄s

uiditur actio: s; put q̄sq; soluē-
 do est poterunt cōueniri. Et si
 forte qd̄ ex factō alter⁹ tutoris
 cōdēnat⁹ p̄stiterit: vt̄ ex cōi ge-
 stu: nec ei mandate sunt actio-
 nes: cōstitutū est a diuo pio et
 ab imperatore nostro r̄ a diuo
 patre et⁹: vt̄ ilē actionē⁹ tutori
 aduersus cōtutorē dandā.
**Ex dolo suo cōuentus nō h̄y
 regressum p̄tra socios suos: ex
 dolo em̄ suo penā patit. h. d.**
**Plane si ex dolo cōi cōuen-
 tus p̄stiterit tutor: neq; māda
 de sunt actioes: neq; vt̄ actio
 cōpetit: qz p̄prij delictū penā
 subiit: que res indignū eum fe-
 cit vt̄ a ceteris qd̄ p̄sequat̄ do-
 li p̄cipib⁹. nec em̄ vlla socie-
 tas⁹ est maleficioz: vel cōlca-
 tio iusta dānt ex maleficio est.
 Usq; deo⁹ aut̄ ad contuto-
 res⁹ nō venitur: si sint soluēdo
 p̄tutores: vt̄ primo ad magi-
 stratus q̄ eos dederūt vel ad fidei-
 uisores⁹ veniat: r̄ ita impator
 n̄i v̄l pio p̄culo rescripsit. s̄m
 enim⁹ marcel. lib. viij. digesto-
 rum scripsit: quodq; sepissi-
 me scriptum est: quādiu duō
 vel vnus ex contutoribus idō
 neus est: non posse ad magi-
 stratus qui dederūt venire: sic
 erit accipiendū: si nō cōtutor**

7. Item pupil. sal.
 fo. l. fi. r. C. de fi-
 deiusso. l. i. r. s. de
 fo. l. modestinus.
 r. s. cōmo. l. rē mi-
 chi. s. in exercitu.
 o Usq; adeo.
 mutat casum. nā
 supra omnes gē-
 serunt cōmuniter
 vel inter se diuise-
 rūt. nunc q̄n alter
 tñ: vel si inter om-
 nes diuisa fuerat
 administratio p̄ tu-
 dicem vel testato-
 rē: sic supra om-
 nes cōueniunt an-
 te magistratū. vt̄
 ex precedenti liti-
 tēra patet: h̄c ent
 secus. quia primo
 magistratus q̄ tu-
 tor non gerens cō-
 uentur: nisi in ca-
 sib⁹. s. duob⁹ mar-
 celli.
 p Ad contuto-
 res. si non gerent-
 tes. Accur.
 q Soluēdo cō-
 tutores. scz geren-
 tes. Accur. s. ius.
 r Ad fideiufso-
 res. tutor gerent-
 iū. non dico fidei-
 uisores magistra-
 tus. nā illi non re-
 uentur ob hoc. vt̄
 s. de magi. cō. l. i.
 in prin.
 s Qd̄ em̄ h̄ ha-
 bes s̄ sum: et lege que sequunt̄ duob⁹
 modis. primo s̄m
 Jo. q̄ pro sed. enim pro qz. q. d. sed qz marcell⁹ dicit r̄ alij
 quiddā contrariū predictis a nostro impatore: sic erit ac-
 cipiendū. s. dictū impatoris n̄i. s. vt̄ primo veniat ad ma-
 gistratus q̄ ad non gerentē: si nō cōtutor rē. qz tunc ha-
 beat locū dictū marcelli: r̄ sic nō ab̄dat dictio. nō. Secdo
 s̄m Hug. qd̄ em̄. i. certe. qd̄ marcel. r̄ alij dicit̄ p̄mo cōue-
 niri etiā non gerentem q̄ magistratū: qd̄ videt̄ contrariū
 dicto impatoris. sic est intelligendū dictū marcelli si non
 cōtutor rē. et s̄m hoc dic abundare non: vel dices q̄ in-
 cludit̄ in verbo noluit: qz bis sumat. s. non voluit facere
 suspectum vel nō voluit satis exigere. sic r̄ s. de car. edic.
 l. cum sine. s. at similit̄er.
 t Unus ex contutoribus etiam non gerentibus.
 v Accipiendū. dictū impatoris s̄ Jo. vt̄ dictū marcel-
 li s̄m Hug. r̄ ad de h̄ r̄ iustitōnē s̄m s. 30. si dati sunt p̄s

tutores et nichil gesserit pueniunt pmo qm gstat. vt. 3. de adm. tu. l. i. ples. et ita est idē ac si gessisset oēs. si vn⁹ eorū gesserit: alii nichil gesserit: si qdē nō ē diuisa administratio: vel est diuisa s; a seipso inter se: puenit pmo gers. scōo magistratus. tertio nō gerēs: nisi obiciat nō gerēt q̄ cōtutorē nō remouit vt suspectū: vel tarde remouit: vel cito quidē sed in eo in ra pupilli. pdidit: vel non exegit ab eo satisfactio nē rē pu. sal. fo. cum videret eum desinere esse solucendo. et finita tutela inuenit nō soluēdo. vt 3. de adm. tu. l. etiā. et l. emilius. in fi. et l. tres tu. s. fi. in his emi quat tuor casibus puenit post illū q̄ gessit nō tutor qui nō gessit: vt hic. et l. de dui. tut. l. ij. si vnus gessit et alii aliqua gessit cōuenit vterq; p omnibus an magistratum. vt. 3. de mag. conuc. l. duo. et de adm. tu. l. lucius. s. pe. si vnus gessit alius non. et est administratio diuisa a iudice vel a testatore: cōuenit quilibet. p sua gestione anteq; magistrat⁹ et post magistratū puenitur putoz in predictis quattuor casibus vt. 3. de adm. tu. l. lucius. s. pe. et hec oia cū magistratū obiciat culpa. vt in sti. de satisfact. tu. s. pe. appellat⁹ ergo subsidiaria actio que dat in magistratum: nō q̄ semp vltimo cōueniat magistratus. s; q; pletrūq; vel q; aptitudine respicit. vt et actio. l. aq̄. et penal actū ad hec. C. de que. sis. debi. l. iij. et ad muni. l. i. pates l. i. s. p. hanc actionē. tutele. vt. C. e. l. tutele.

a In herede. alit q̄ in tutorē. vt. C. de here. tu. p totū l. ex pluribus.

b Pupilli. aliter q̄ pupillo. vt. 3. de adm. tu. l. tuto. l. ex pluribus.

c Post p̄dēnationē. spāle est vt post finiam opponatur pemptoria. vt. 3. de fideiuf. l. si fideiussores. s. idē rñ. regularit⁹. C. sen. rescin. nō pos. l. p̄ptouas. s. l. i. q̄re ibi.

d De rationibus. nūc de secunda parte rubuce.

e Tantū estimatiōē. scz duplandā: nō in interesse duplandū. et facit. 3. l. p̄tina. in fine.

f Nō p̄t. etiā ad penā. vt. 3. l. p̄t. in prin.]

Actio legis acq̄ apitudine. vt in sti. ad. l. aq̄. s. his aut vobis. vltimo factū ad hec. C. de que. sis. debi. l. iij. et ad muni. l. i. pates l. i. s. p.

ob hoc cōueniat: q; suspectū facere vel satis exigere noluit.

Hanc actionē etiā in herede tutoris competere pstat: s; et heredi pupilli eque cōpetit: similibusq; personis.

Tutor p̄dēnato pro p̄tore debēt cedi actiones a pupillo p̄tra cōtutorē. h. d.

Nō tm aut ante p̄dēnationē: s; etiā p̄t p̄dēnationē desiderare p̄t tutor mādari sibi actiones aduersus p̄tore p̄ quo p̄dēnatus est.

De rationibus distrahendis actio nō solū hi tenent tutores qui legitimi fuerūt: s; oēs qui iure tutores sunt et gerunt tutelā.

Considerandum est in hac actione vtrū precū rei tm duplice: an etiā qd pupilli interlit: et magis esse arbiroz i hac actione qd interest nō venire: sed rei tm estimationē.

In tutela ex vna obligatiōe duas actiones esse pstat: et ideo siue tutele fuerit actū: de rōnibus distrahēdis agi non p̄t: siue p̄tra tutele actio quo ad sp̄z istā perēpta est: hūc tutorē tm qui interceptit pecuniā pupillare etiāz furti teneri p̄p̄tia. aut. Qui et si furti teneat: hac

Hic contra. i. si actū fuerit actione de rationibus distrahendis tutele actione et c.

Papina. aut. vt. 3. l. p̄t. s. q; si furā dī. et 3. de fur. l. tutor. et 3. de adm. tu. l. tres tutores. s. i.

Liusdē facti. vt sic vna p̄ alterā collat. vt. 3. de actio. et ob. l. plura. s; nō est ita. nā hec interceptioe sola: illa ex dolosa interceptioe dat. nā ex dolo nō commissio h; locū hec. vt. 3. l. p̄t. s. i. qd in furti to sec. sic als sst duo p̄cepta arbitri. vnus pecuniā dari: alterū infra hālē. dari. s. de arbi. l. celsus. itē hec qd p̄dē agit: illa qm inuito dño. vt 3. de adm. tu. l. tres tutores. s; i. tutores. et sic non ob. 3. de act. et obli. l. qui seruū. in fi. et 3. vi bo. rap. l. ij. et 3. cōmo. l. vnde q̄ritur. l. fi. et facit. i. de p̄tina. de l. i. nūm. et hec est ratio quare tollitur per cōdi. fur. vt. 3. l. p̄t. s. fi.

Nam et tutele. arg. a simili.

Hanc actionē. scz de ra. distr. naz sec. in act. tu. vt. 3. e. l. hac. q; penalis ē in vno sim plo. vt. 3. l. p̄t. s. fi. igit nō datur in heredem: nisi sit cōtestata. vt in sti. de p̄t. et tempo. act. s. nō autem. s; in eo q̄ est rei persecutoria: videt dari posse. vt. C. ex de lict. defunct. l. i.

Hec actio. s. de rationibus distra.

Finita. vt. 3. eo. l. nisi.

Actione. abstulerit. dolo vel nō dolo. vt q; credebatur sibi licere vel pupillum cōce surum.

Quod si furandi. et ita dolo. nā furtū nō est sine dolo. vt in sti. de ob. que ex delict. s. i.

Teneat. vt. 3. l. p̄t. s. i. s. considerādū. ibi hunc tamē et c.

Altera. i. actio de ra. di. nō tollit actionē furti vel e. sic in sti. si qdru. pa. fe. di. s. fi. et est rō vt no. 3. l. p̄t. s. pe. et tollit hoc iudiciū. ergo et in penā. et sic est ar. 3. de act. et ob. l. q̄ seruū. in fi. sm vnā l. 3. et 3. vi bo. rap. l. i. s; h; spāle q; ambe oriunt ex eadē cā: q; perfide agit. vt. 3. de adm. tu. l. tres tu. s. sed tutores. qd secus est in actione furti. vt no. 3. l. p̄t. s. penul.

Hec actio. scz de rationibus distra.

furti sine dolo nō ē.

S Tutela pone in contraria: quia agit quondam tutor vel curator vel procurator cum mandato vel sine contra pupillum vel novum tutorem vel adultum seu curatorem novum: vel dominum pro eo quod durante officio vel pro pupillo vel adulto: vel domino se obligat transferens in se obligatio-

S Tutela aut negotiorum gestorum agatur incerto hoc quantum ab aduersariis debetur tutorei procuratori: arbitratu iudicis cauendum est quod eo nomine eis absit. Paul.

Nisi finita tutela sit tutore agi non potest. finitur autem non solum pubertate: sed etiam morte tutoris vel pupilli. **F**iliumfamilis emancipatum si tutela admittitur: et directo teneri Iulianus putat.

Si adhuc impubes tutela agatur: nil presumitur. **C**um furio si curatore non tutela sed negotiorum gestorum actio est: que propter eum negotia gerit: quod non idem in hac actione quod in tutela agitur: constitutum est. **A**lpia.

Si tutori res sibi deposita a patre pupilli vel commodatam non reddat: non tamen commodati vel depositi: verum tutelam tenet. sed si accepit pecuniam vel reddat: plerisque placuit eam pecuniam depositi vel commodati actione repetere: vel condici posse: quod habet rationem: quia turpiter accepta sit.

Pater non tenetur de dolo filii tutoris quem admisit postquam emancipatus est. **h. d. I dem.**

Si filiusfamilis tutela admittatur: et liberatus patria potestate dolo aliquid fecerit: an actio tutelae patrem quoque hoc nomine teneat queritur. et

expectare. vt. C. de usufructu. l. ambigui. si ibi certum est quod

Constitutum est. vt. §. in principio. huius. l. (poterat agi.) **S**i tutor. teneat. non ergo extinguitur sed ex seba teneat. vt. §. de negotio. gest. l. diuortio. in principio. in fi. et facit. §. man. l. qui negotia. Accursius.

equum est vt eum duxerat dolum pater presertim: qui commissus est ante emancipationem filii. **I dem.**

Si pupillus heres extiterit ei cuius tutela tutor suus gesserat: ex hereditaria causa cum tutore suo habebit actionem.

Tutela finita per captiuitatem tutoris potest conueniri fideiussores eius vel defensor vel curator dat bonis captiui tutoris. si tamen tutor postluminio reuersus fuerit recipiet pristina tutelam. **h. d. cum. l. seq.**

Si tutor in hostium potestatem peruenerit: quia finita tutela inteligitur fideiussores qui pro eo rem saluam fore spero derunt: et si quis existat defensor eius qui paratus est suscipere iudicium tutelae: vel si quis curator bonis eius sit constitutus: recte conuenientur. **P**apina.

Quius iure postluminii tutelam pristina possit integrare.

Reuerfo tutorie que reipso. causa aberat: potest conueniri is qui i loco eius datus fuerat: quod desinit tutor esse. **h. d. Apianus**

Si tutor reipso. causa abesse cepit: ac pro hoc fuerit excusatus: pro reipublice causa aberit: tutela iudicio loco est. sed si desierit reipso. causa abesse: potest desinit is qui in locum eius datus est: et tutela conueniri poterit.

Si duobus impuberibus fideiussoribus tutor datus sit: et alii eorum in

Acciperit. scilicet tutor.

Cpecunia. scilicet decem solidos.

Cur reddat. scilicet pecuniam pupilli pupillo quam habebat apud se tutor vel ex causa depositi vel mutui: quam reddere noluit nisi si pupillus daret sibi decem solidos.

Reperi. vt et §. de cond. ob tur. cau. l. ij. et l. fi. et §. de positi. l. fi.

Si filiusfamilis. factus. §. pro soc. l. si id quod §. si filii. et §. de adm. tu. l. tutorem. et §. eo. l. si filiusfamilis.

Si pupillus actionem. scilicet tutelae. sed hodie repellitur. vt in aut. vt hi qui §. l. col. vi. et §. de adm. tu. l. tutorem. et §. eo. l. si filiusfamilis.

Quius. post sit. tutor reuersus. et facit. §. l. proxi. et l. de at. tu. §. ij.

Si tutor. excusatus. ad tempus. vt in l. de excusa. tu. §. itez qui reipublice.

Tutela iudicio. vt in l. non directo. vt §. de excu. tu. l. i. ius. vel dic

vt ibi. et facit. §. de susp. tu. l. iij. §. queri. in fi. et §. seq. **D**atus est. tutor vel curator: si non habes in te. curator. Accursius flo.

Tutela. si fuit tutor: vel nego. gest. si curator. ad quod §. de tue. l. questum.

Datus sit. quorum annulus vel circa: alter parum distans a pubertate. et sic citius habebit. xv. annos quam alter habebit. xij. vel die quod olim etiam adultus poterat esse tutor: nisi se excusaret: quod hodie est secus. vt in l. de excusa. tuto. §. item maior.

a **D**atus a iudice.

b **E**x persona. vt r. s. de admi. tu. l. tutores. §. tutele.

c **I**mpuberis. sic ergo datua credit legitime. sed qd si proximior agnatus sit minor: sequens qz maior admittitur. si proximior incipiat esse maior: nunquid posterior desit esse tutor?

Rñ. vt no. s. de excusa. tu. l. non solū. §. si libertus. Itē quid si duo tutores fuerūt dari in testō: in locū vni us excusati ad tēpus datur tutor: vel datur tutor in locum defuncti: r postea deccdar testamentari⁹ tutor: nunquid datiuus desinit esse tutor: r legitimus admittitur. arg. q no. s. de tute. l. que sitū. s; hec lex est arg. q desinat fm. h. d. **C**edit. vt et s. de testa. tu. l. si qz sub cōditiōe. r. C. d. test. tu. l. iij. e. **S**ub cōditiōe. qd non possit a iudice fieri. vt i. de regu. iu. l. act⁹. f. **D**efinit. fa. cit. s. de test. tute. l. si qz sub cōditiōe. r. in li. de atul. tu. §. i. g. **E**rit. scilz qz finito tempore sit locus tutele iudicio. Accur. h. **P**erfeueraret. vt r. s. e. l. m. in puin. r. s. de excusa. tu. l. i. c. i. i. **A**ccipisset. sic ergo pōt cōueniri. vt s. d. suspe. tu. l. iij. §. queri. et l. sequen. et adde qd no. C. d. adm. tu. l. iij. Item cōcor. s. de admi. tu. l. cum plures. r. l. act⁹. et. l. cum curatore.

k **P**er specialē. n. sic rñ. r bene. vt in li. de au. tu. §. si.

l **A**ccipe. hoc casu nō pōt curator. vt. s. de testa. tu. l. m.

m **T**utor manet. si erat agnat⁹ vel patro: (si plures. nus. s. de suspec. tu. l. si tutor. vel dic q loquit qñ pēdēte causa suspecti adiungat curator. vt. C. de suspec. tu. l. eū.

n **C**ōfiscatus. qz fuit propter delictū deponat⁹. et sic bona confiscata. vt. C. de penis. l. deponatorū. et tutele finita. vt in li. qui. mo. tu. finit. §. sed et capitis. igitur tutele agi pōt: vt hic. r. C. de bo. prosc. l. i. vt proponis.

o **C**ōperunt. i. nate sunt: sed nō intencatur. vt i. l. p. n.

legitimā tutelā fratris sui pfecte etatis constituit recidit: eū qui dat⁹ esset tutorē esse desit se nerat⁹ ait. qz igit desinit eē tutor: tutele actio erit et ex psona^b ipuberis: qz si ex testō datus fuisset: nō desinit esse tutor: et q adhuc erat ipubes: qz semp legitia tutela testarie cedit. **S**i testō sub cōditiōe tutor dat⁹ sit: deinde ali⁹ tutor medio tpe ex inq̄sitione: dīcendū est locū esse tutele iudicio existēte cōditiōe: qz tutor esse desinit. **S**z si qz testamēto vsqz ad tps fuerit dat⁹: idē erit^a dicēdum. et generalit qd traditū est pupillū cum tutore suo agere tutele nō posse: hactenus verū est si eadē tutela sit. absurdū enim erat a tutore administratiōis rōne negociorū pupilli expositi: in q adhuc pfeueraret. in qua autē desijt tutor: et iterū cepit esse: sic ex pristina administratiōe tutele debitor est pupillo quō si pecuniā creditā a patre er^a accepisset. **Q**uē igitur effectū hec sentētia habeat videamus. nā si solus tutor est: utiqz ipse seculū nō ager: sed vel p specialē^b curatore^c ueniēdus est: vt^c pone eum cōtutorē habere q possit aduersus eū iudicē accipe: ex qua cā cū eo tutele iudicio agi pōt: qnimo et si medio tpe

ergo actio tutele necetiā nata est durante tutela cū ipsa ceterarū regula nō p̄neat vt hic dicit. r patet. s. e. l. m. in p̄n. idē dicas in act. de ra. dista. vt. s. eo. nu. l. i. §. i.

Sp **C**ōditiō. furta. r dic scō furto durate tutela **E**d nō dant pupillo. vt ipemet eas intēret: sed p curatore datum liti fm quosdā: quod non placet. vt. C. de admi. tu. l. iij. r. **Q**uāuis cñ. rñder tacite obiectiōni. quia si non dantur statim he actiōes p̄ra tutorē: contingere possēt eū mouē sic p̄dictas actiōes excipiar. r ita patere rētur damni. ad quod rñder. qz enum rē. Accur. s. **I**nterēt. qz penales sunt scilz furū et damni iniurie: in eo quod crescit ex re p̄tione. r. r. dierū. et ideo ad heredem nō transeūt. vt. C. ex delict. de. l. i. r l. s. de ppe. r tēpo. act. §. non tñ. r. s. ad le. ad. l. idē ne rati. §. hanc. r. C. d. fur. l. furū actio. cōditiō sō furti: uia est rei p̄secutoria: tō in heredē cōpetit. vt. s. de cōdi. fur. l. si pro fur. re. §. fina.

Soluēdo esse desierit: imputabitur cōtutoribus cur nō egerūt cū eo. **S**i tutori curator sit adiunct⁹ qz suspecto postulato: nō tñ cogēt tutele iudiciū tutor suscipere: qz tutor manet^m. sed r si fuerit tutor cōfiscatusⁿ: aduersus fiscū dandā esse actionē p̄stat ei q loco eius curator dat⁹ sit: vel cōtutoribus er^a. **L**etere actiōes p̄ter tutele aduersus tutore p̄petūt^r rñ adhuc tutelā administrat: veluti furū dāni iniurie/condictio^s. **P**aulus.

Sed non datur pupillo^o dum tutor tutela gerit. qz nō em^a morte tutoris intereant^r: tñ pupillus cum herede eius^a actionē hz^r: qz sibi soluere debuit^r. **I**ulianus.

Si filius. tutela admistraverit: deinde fuerit emancipatus: remanere eū tutore^c Iul. ait. et cū pupill^o adoleuerit/ agendū ē cū eo: et qdē tps qd est ante emancipatiōne inquantū facere pōt. er^a vero qd est post emancipatiōne insoludum^r: cum patre vero dum taxat de peculio actio datur. manere enim aduersus eum etiam post pubertatem^r de peculio actionem. neqz enim ante annus cedit: intra quem de peculio actio datur/ qz tutela fuerit finita^r. **P**aulus.

Ad de fideiusso. l. tutor. Accur. s. **S**i filius. infolidū. immo pro vtroqz inquantū facere potest. vt. s. de nego. gest. l. pōponus in negocijs. que est p̄ra. Solu. ibi domini negociorū: hic generis fuit mutata conditiō. vt r. s. de admi. tu. l. tutorem. §. proinde. r. s. pro soc. l. si id quod. §. filius.

Post pubertatē. de eo qd ante emancipatiōne gessit nō qd post. vt. s. eo. l. si filius. Itē hōc etiā si multi anni trāseāt post emancipatiōne anteqz sit pubes. neqz enim rē. **S**i finita. nā prius agi nō pōt tutele de peculio. vt. s. l. m. ergo nō currit ann^o q datur post emancipatiōne: qz vtilis est. vt. s. qñ act. de pecul. est an. l. i. §. annus.

Conditio fur-
tius in
herede
cōpetit.

herede ei⁹.
scilz tutoris.
v **A**ctionē hz.
scilz tutele. vt r. s.
de nego. gest. l. fin.
autē §. idē erit.
r **D**ebuit. tu-
tor qd ex quacūqz
cā pupillo debuit
vt r. s. d. neg. gest.
l. diuortio. in fi. et

Filius autē cōtinuatur pcedēti. r die casum q' filius gessit tutelā r male. r sic pater tenet pupillo de pecculio nō pōt fili' idēq' tutor agere p' patrē noie pupilli: qz nō est nata actio tutelē de peculio nō impurat filio si nō b

Egere. nā qz fili' tutor male gerit pater tenet: r si velit ex hac obligatione patrē fili' cōuenire non pōt: qz r ipse tutelē tenet: lz de peculio tū q' nō dat tutelā durate. vt. s. e. l. si tutor. s. cetera re. Accur.

Si tutor post pubertatem gerit negocia q' connexa sunt negocijs inceptis ante pubertate: poterit cōueniri actioe tutelē etiā de his q' tutela finita gessit. sec⁹ autē si nō est negociū cōnexū: qz nego. ges. cōuenietur. si autē tutor finita tutela iterū cepit: pro eo qd' gessit i tutela actio tutelē. p eo qd' gessit post nego. ges. actio qritur. h. d. cū. l. seq. Ulpianus.

Si tutor post pubertate pupilli negocia administrauerit: in iudicium tutelē veniet id tū sine quo administratio tutelē expediti non pōt. si vero post pubertate pupilli is qui tutor ei⁹ fuerat fundos ei⁹ vēdiderit: mancipia r pda cōparauerit: neq' vēditiois ei⁹ neq' emptiois rō iudicis tutelē cōputabitur. et est verū ea que cōnexa sunt venire i tutelē actionē. sed r illud est verū si ceperit negocia administrare post tutelā finitā deuolutu iudicium tutelē in negocior⁹ gestor⁹ actionē. oportuit em euz a semetipso tutelā exigere. Sz r si quis cū tutelā administrasset idē curator adolescēti fuerit datus: dicendū est negotiorum gestorū cum cōueniri posse.

Si post pubertate tēpo re aliquo licet breuissimō intermiserit administratio nē tutor: deinde ceperit gerere: sine vlla dubitatioe tā tutelē q' negociorū gestorū iudicio cum eo agendum est.

Duobus tutoribus doli in

Teniam. vt. s. l. s. nō tractemus. ibi plane rē. nō si p'fessisset. ex snta nō ex trāsfactione vt differat a supiori casu. vel die ex trāsfactione. r facit. s. de eo q' que fac. erit. l. i. s. si p'fes. r. s. si men. fal. mo. dir. l. iij. i. p'n. o

Tutela cōmittētib⁹: vni⁹ trāsfactio facta cū pupillo nō prodest alteri. secus si vn⁹ eoz totum interesse p'fessiterit pupillo. hoc dicit. Ulpianus.

Sex duob⁹ tutorib⁹ cū altero q's trāsegit: q's uis ob doli cōem: trāsfactio nichil pderit alteri: nec imerito cū vnusquisq' doli sui penā sufferat. q' si cōuet⁹ alter p'fessisset: p'ficiet id qd' p'fessiterit ei q' cōuet⁹ nō est. licet em doli mali ambo rei sint: tñ sufficit vnū satisfacere: vt in duobus qd' res cōmodata est: v' deposita est: quibusq' mandatum est.

Sicut durate tutela tutor nō p' pueniri actioe tutelē nec fideiusso: ei⁹ ex stipulone rē pupil. fal. fo. ita nec tutor nec fideiusso: ei⁹ pnt cōueniri durate tutela ex tali stipulone rē pupil. fal. fo. secus in curatore. h. d.

Si cū adhuc tutor ex stipulatu agatur: vel cū his qui p eo iteruenit: erit dubitatio an qz tutelē agi non pōt: nec ex stipulatu agi possit: et pleriq' putant etiā hanc actionē propter eandem utilitatem differendam.

Cū curatore pupilli siue adolescētis agi poterit: r si ad huc cura perseveret.

Tutor finita tutela vel non nō tenetur ministrare sumpt⁹ pupillo causa litis exercende contra se. h. d. Idem.

Imperatores seuerus r antoninus rescripserūt in hec verba: cū hoc ipsum q' ratur an aliqd tibi a tutoribus vel curatorib⁹ debeaf: non hz rationem postulatio tua volētis in sumptum litis ab his tibi pecuniam subministrat.

Ulpianus.

Uel deposita. vt. s. depo. l. i. s. si apud. et. l. si duo. Accur.

Si cū adhuc als si cū adhuc. et als si cum vno rē.

Ex stipulatu. ex stipul. rē pu. fal. foze.

Nō pōt. vt. s. eo. l. nisi. in p'n.

Utilitatem. ppter quā differunt tutelē. qz absurdū est: vt. s. e. ni. l. si tutor. s. si rēstō v

Differendā. vt hic. et. i. rē pu. fal. fo. l. nō quasi. r. hanc stipulationē. r. s. si tutor. r. s. g'naliter. sec⁹ aut in curatore ēe ipuberis vbi agit etiā ante finitā curā: vt subicit. r. i. rē pu. fal. fo. l. non q'n. fallud sciēdū.

Agi poterit. ex dicta stipulone vt. i. rēz pupil. fal. fo. l. nō quasi. s. illud sciēdū. sec⁹ g'nal. ac. neg. ges. vt. C. de adm. tu. l. ij. vbi de hoc no. r. s. de adm. tu. l. actus. alij dicit h datū ad litē v' ad aliquam aliā speciem: ibi de g'nali. v' tertio posset intelligi. vt. s. de adm. tu. l. cum curatore.

Imperatores. tua. i. tu.

Litis. q' veritur inter te r eoz siue finita sit administratio siue nō: dūmodo agi possit. sed argu. cōtra s. de inoff. ref. l. si instituta. s. de iof. ficio. r. C. de or. co. l. fina.

Imperatores seuerus r antoninus rescripserūt in hec verba: cū hoc ipsum q' ratur an aliqd tibi a tutoribus vel curatorib⁹ debeaf: non hz rationem postulatio tua volētis in sumptum litis ab his tibi pecuniam subministrat.

Imperatores seuerus r antoninus rescripserūt in hec verba: cū hoc ipsum q' ratur an aliqd tibi a tutoribus vel curatorib⁹ debeaf: non hz rationem postulatio tua volētis in sumptum litis ab his tibi pecuniam subministrat.

Ulpianus.

Quam tutor administratis adiuuit et administravit. et postea pro integritate restituit. et postea vendidit vel dicit quod administravit non ad eundem: puta cum prestatioe et tandem abstulit et vendidit postea: male fecit utraque scilicet abstentione et reprobatione utroque casu. pro primo male gesto / pupillo: pro secundo / creditibus tenetur.

b **U**editis. a tutore nomine creditorum vel pro solvendo eis.
c **A**ctione. i. communi modo agendi. nam alia pupillo datur scilicet utilis. i. efficax tutelae. alia creditoribus scilicet negotiorum gestis. scilicet diuisio. scilicet de furtis. l. inter omnes. si seruo. alii dicunt quod actio tutelae diuiditur et dicitur cessare a pupillo eius. et sic apparet quod aduenit. prima pars.
d **P**er tutorem male vendente.
e **R**eddat. per act. nego. gest.
f **C**ontractus est ut qui hereditas erat bona in. c. of. ere alieno deducto.
g **P**uero relinquitur. pro act. tutelae. nec hoc quod habebat pupillus a tutore obligat eum creditoribus. ut. C. arbi. tutelae. l. euz. et facit. de p. ad. m. de. l. tutores. et. j. de bon. aut. iudi. post. l. si non expeditur. si. h.
h **Q**ue actio. scilicet tutelae que datur pupillo.
i **P**eruenit. ut. s. eo. l. nisi. scilicet la. scilicet que datur creditoribus quecumque sit prestatio datur: ut hic subiicit.

Soluitur est nomen debitoris a curatore nominissimo: frustra tutorem de eo conueniri.
Minoribus in integritate restituit pro maiore sibi restituit actio pro tertio minoris beneficio liberati. h. d. p. ap. m. l. a.
Aliis curatores herede minoris tutore pecunia condemnati in integritate restitui placuit: ea res materialis aduersus alterum curatorem instaurare non dabitur quasi in minore pecunia condemnati: si non sit eius etatis actor cui subueniri debeat. sed equitatis suadente ratione pro utilis actione eius subue-

Soluitur. i. approbatus uti donec: quod facere non habet necesse: ut si non erat bonus. ut. s. de adm. tu. l. tutor fuit. et fuit factus nomen a tutore de pecunia pupilli.
Tutorem. qui contractum nomen.
Conueniri. a minore vel ab alio eius nomine. bonum esse fecit. ut. s. m. a. inter causas. si abesse. nisi per in integ. resti. ut. arg. s. de adm. tu. l. si minoris.

Aliis curatores habuit duos curatores quod ex mala gestione tenebant in. xx. decessit unus scio relicto herede qui seius erat minor: nunc tunc factus maior et sic finita cura egit pro seum et habuit. xv. Item egit contra curatorem viuum et habuit. v. et de reliquo fuit absolutus viuis: nunc restituit seius pro iudicio in. v. quod in statu fuit seius

Quam tutor negotijs impuberis administratis pupillum paterna hereditate abstineat bonis patris redditibus tractari solent utilis actio pupillo relinquitur an creditoribus coeundi debeat: et probat actionem in ter pupillum et creditores prius esse diuidendam. scilicet ut quod ratione bonorum pro tutore deest / creditoribus reddat. quod autem dolo vel culpa tutoris in officio pupilli perperam absentem tractum est: puero relinquitur: que actio si ne dubio non propter petet: sed pupillus ad pubertatem peruenit: sed illa coestimam creditoribus datur.

Iulianus. **S**oluitur est nomen debitoris a curatore nominissimo: frustra tutorem de eo conueniri.

Minoribus in integritate restituit pro maiore sibi restituit actio pro tertio minoris beneficio liberati. h. d. p. ap. m. l. a.

Aliis curatores herede minoris tutore pecunia condemnati in integritate restitui placuit: ea res materialis aduersus alterum curatorem instaurare non dabitur quasi in minore pecunia condemnati: si non sit eius etatis actor cui subueniri debeat. sed equitatis suadente ratione pro utilis actione eius subue-

Soluitur. i. approbatus uti donec: quod facere non habet necesse: ut si non erat bonus. ut. s. de adm. tu. l. tutor fuit. et fuit factus nomen a tutore de pecunia pupilli.
Tutorem. qui contractum nomen.
Conueniri. a minore vel ab alio eius nomine. bonum esse fecit. ut. s. m. a. inter causas. si abesse. nisi per in integ. resti. ut. arg. s. de adm. tu. l. si minoris.

Aliis curatores habuit duos curatores quod ex mala gestione tenebant in. xx. decessit unus scio relicto herede qui seius erat minor: nunc tunc factus maior et sic finita cura egit pro seum et habuit. xv. Item egit contra curatorem viuum et habuit. v. et de reliquo fuit absolutus viuis: nunc restituit seius pro iudicio in. v. quod in statu fuit seius

per sententiam: certe restituet tunc de equitate Curatorem viuum absolutum. pro illis. v. vel die scdo quod seius seius restituit pro curatore viuum cui proficit seius lesio. et fm vtriusque die de equitate: non de rigore.
o **M**aiore. quam deberet.

niri in quantum alter releuatus est / oportet.
Conuenio minore nomine illi pro qua potest integrum restitui pro soluari illi iuris beneficio de coeundi. hoc dicit fm Bay.

Non idcirco actio que post xxv. annos inter restitutionis tempus aduersus tutorem in minore pecunia tutelae iudicio condemnatum reddit inutilis erit / quod adolesecenti curatores ob eam culpam condemnati sunt. Ita quod si non iudicatum a curatoribus factum est: pro doli exceptionem curatores consequi poterunt: eam actionem prestari sibi.
Cessio actio tutelae a pupillo facta pro collega tutori insoluitum condemnatum secuta solutione debiti non excusat. h. d. fm Bay.

Am pupillus tutelae actionem contra tutorem alterum tutorem quem iudex insoluitum condemnauit cessit: quibus postea iudicatum fiat: tamen actio data non intercidit: quod pro parte condemnati tutoris non tutelae reddita: sed nominis pecuniam solum videtur.

Propter legem tutelae pupillo competens non perimitur nouatione necessaria per sententiam condemnatoriam lata in tutoris iudicio contingere. Paulus.

Cessat pro parte. quod non pro hoc soluit ut extingueret: sed pro parte cessionis. ut. h. et. de fideius. l. cum his. et. j. de so. l. modelin.
Judicatum. i. solutio condemnationis pro condemnato.
Pro parte. hic proficit. et dicitur tutelae condemnati tutoris. scilicet insoluitum non vel reddita pro una parte. scilicet pro parte non condemnati quod sic actio esset extincta: et non valeret cessio facta vel quod fieret sed nominis. et. scilicet arg. quod pro parte non insoluitum sit cessio vni de duobus rebus conuenio insoluitum. ut. s. de adm. tuto. l. si plures. et de pec. l. questum. sed si velit. si autem diceret. pro parte condemnati non videri satisfactum: sed nec pro parte non condemnati ut constat. ergo solida actio remaneat et ita insoluitum cederet. quod quidam dixerunt pro hanc legem. quod non placet.

Non tutela reddita. et ita actio cessat non est extincta.

Non dabitur de iudicio stricto. sed de equitate seius ut subiicit.
Li. scilicet actio factio maior. et. no. quod hic tunc maior non tamen pro minore potest restitui. ut. C. si aduersus tractat. l. i. et. q. sed ena in alium restituitur ante quod actio: ut hic. et. C. de reputa. q. si in tu. l. i. v. sic fm alii casus ei. i. scio in maiori pecunia condemnato: quod non repent. vel non potest propter inopia repetere a tunc. certe restituitur pro curatore viuum.
Non idcirco. pone casum ut. s. de adm. tuto. l. si minoris. et inape constructione: actio que potest.
Consequi poterit. et sine cessio ne habet vtilitatem. ut. C. de pra. tu. l. i. et. arg. s. pri.
Am pupillus tutelae actionem contra tutorem alterum tutorem quem iudex insoluitum condemnauit cessit: quibus postea iudicatum fiat: tamen actio data non intercidit: quod pro parte condemnati tutoris non tutelae reddita: sed nominis pecuniam solum videtur.

Quam tutor administratis adiuuit et administravit. et postea pro integritate restituit. et postea vendidit vel dicit quod administravit non ad eundem: puta cum prestatioe et tandem abstulit et vendidit postea: male fecit utraque scilicet abstentione et reprobatione utroque casu. pro primo male gesto / pupillo: pro secundo / creditibus tenetur.
Ueditis. a tutore nomine creditorum vel pro solvendo eis.
Actione. i. communi modo agendi. nam alia pupillo datur scilicet utilis. i. efficax tutelae. alia creditoribus scilicet negotiorum gestis. scilicet diuisio. scilicet de furtis. l. inter omnes. si seruo. alii dicunt quod actio tutelae diuiditur et dicitur cessare a pupillo eius. et sic apparet quod aduenit. prima pars.
Per tutorem male vendente.
Reddat. per act. nego. gest.
Contractus est ut qui hereditas erat bona in. c. of. ere alieno deducto.
Puero relinquitur. pro act. tutelae. nec hoc quod habebat pupillus a tutore obligat eum creditoribus. ut. C. arbi. tutelae. l. euz. et facit. de p. ad. m. de. l. tutores. et. j. de bon. aut. iudi. post. l. si non expeditur. si. h.
Que actio. scilicet tutelae que datur pupillo.
Peruenit. ut. s. eo. l. nisi. scilicet la. scilicet que datur creditoribus quecumque sit prestatio datur: ut hic subiicit.
Soluitur est nomen debitoris a curatore nominissimo: frustra tutorem de eo conueniri.
Minoribus in integritate restituit pro maiore sibi restituit actio pro tertio minoris beneficio liberati. h. d. p. ap. m. l. a.
Aliis curatores herede minoris tutore pecunia condemnati in integritate restitui placuit: ea res materialis aduersus alterum curatorem instaurare non dabitur quasi in minore pecunia condemnati: si non sit eius etatis actor cui subueniri debeat. sed equitatis suadente ratione pro utilis actione eius subue-

Defensor. p demnatus. pupillo agēi ptra eum. **P**riuillegium. qd habet in personali actioe tutele vt preferatur alio.

Cōtraxit. i. quasi ptraxit. nā tantū in iudicio qsi ptrahit. vt. s. de pecul. l. iij. s. idē iulianus. z est bona rō. nā secus si voluntarie nouasset aio nouādi ab aliquo sibi pulādo. vt. j. de noua. l. aliam.

A Onuento. s. pu pilli hndā nūc autē adulti. ut uen to: nō aut exacto. alioquin inquārū esset exatū ab herede tutoris libera rapso iure cura tor minoris z heres magistratus. vt. s. eo. l. alterius. s. si. z de adm. tu to. l. si minoris.

Posthumo. s. si gnificatio est: neqz negotioz gestoz iudicio tenet: qz admistrasse negocia eius qui natus nō esset non videt: z iō vtilis in eū actio dabit. **H**ermo.

Nō solū tutele pu uile gium: daf in bonis tutoris: sed et eius q pro tutore negocium gessit: vel ex curatone pupilli pupilleue: furiosi furioseue debet: si eo nomine cautum non sit.

De contraria z vtili actioe tutele. Titu. iij. **A**lpia. **C**ōtrariā tutele actionē pteoz: ppositū: iduxit qz in vsū vt facilius tutores ad administratōez accederēt: sciētēs qz pupillus sibi obligatū fore ex sua admistratōe. qz em sine tutoris auctoritate pupilli nō obligent: nec in rē suā tutor obligare pupillū suū possunt: atqz receptū est vt tutori suo pupillus sine tutoris auctoritate ciuilitet obliget ex admistratone scz: etem puocādi fuerunt tutores. vt pmpri v suo aliqd p pupillis ipēdāt: dū sciūt se recepturos id qd ipenderunt.

Hec actio non solū tutori: verūctiā et qui p tutore negocia gessit ppetere d3. **S**z et si curator sit vel pupilli vel adolefcentis vel furiosi vel pdigi dicēdū est etiā his pū dādū iudiciū: idē in curatore qz vtrius probādū est: q snia sabini fuit existimātis ceteris qz curatoribz ex hisdē causis dādū contrarium iudicium. **F**inito autem officio hanc actionē cōpetē dicemus tutori. ceterz qz diu durat: nōdum cōpetit.

Sz si p tutore negocia gessit: vel curā ēt admistrant: locus erit iudicio ēt statū: qz hoc casu i ipz qz statū actio ppetit. **P**retēa si tutele iudicio qz puentref: reputare p r id qd in rē pupilli impēdit: sic erit arbitri et vtrū ppetere an petere velit sūptus. **Q**uid g si iudex ppetatiōis et rōnē nō habuit an pūo iudicio expiri possit: et vtiqz p r. s. si reprobata ē hec reputatio z acqut: non d3 iudex pūo iudicio id resarcire.

An i hoc iudicio nō tm q i pupillū vel i rē et ipēsa sūt veniat: verūctiā ea qz q debebatur als tutori: vt puta a pte pupilli si qd debitū fuerit qrit: et magi puto: cū itegra sit actio tutori nō eē in pūo iudiciū ducedū. qd tm si iō expectauit qz tutor erat: z iō nō exegit: vi deamus an pūo iudicio tutele idēnitatē psequat: qd magi p bādū ē: nā sicuti qd cūqz aliqd gessit p vtilitate pupilli id cōtrario iudicio pseqt: ita etiā id qd sibi debet pseq d3: vel eius securitatē: g z si ex cā q tpe finitur obligatio aliq finit: tutele pūo iudiciū esse et opinor.

Qz qz aduersariū nō aggrediat: in quoz aggressionē patitur. h. d. cum. l. sequen.

Hac actionē dandā p3: et si tutele iudicio nō agat. et cōm

Quia hoc casu. hec est bona rō ad act. p tu. vt j. titu. l. i. s. cū eo. z neg. ge. p ceteros. vt. s. ut. l. i. nisi. s. si. s. in adultu curatore videt sec. vt C. de adm. tu. l. ij. q est ptra. Sol. dic vt exponitur. s. d adm. tu. l. cum curatore.

Reputare. vt s. de pdi. inde. l. cū indebitū. z. l. si tutor. z arg. s. com. l. in rebus. s. qd aut. z. C. e. l. si.

Sed si reprobata ē. sic. s. d ne. gef. l. sin autē. s. si rōnē. z de cōp. l. qd in diem. s. si.

Integra sit actio. que ptra patre pupilli cōpetebat. z est ad. l. C. de in litem dan. tu. l. iij.

Tēpore sint tut. vt redhibitoria quā nō exercuit nec sibi exercit. p. r. vtilitas. tem pupilli.

Quia hoc casu. hec est bona rō ad act. p tu. vt j. titu. l. i. s. cū eo. z neg. ge. p ceteros. vt. s. ut. l. i. nisi. s. si. s. in adultu curatore videt sec. vt C. de adm. tu. l. ij. q est ptra. Sol. dic vt exponitur. s. d adm. tu. l. cum curatore.

Reputare. vt s. de pdi. inde. l. cū indebitū. z. l. si tutor. z arg. s. com. l. in rebus. s. qd aut. z. C. e. l. si.

Sed si reprobata ē. sic. s. d ne. gef. l. sin autē. s. si rōnē. z de cōp. l. qd in diem. s. si.

Integra sit actio. que ptra patre pupilli cōpetebat. z est ad. l. C. de in litem dan. tu. l. iij.

Tēpore sint tut. vt redhibitoria quā nō exercuit nec sibi exercit. p. r. vtilitas. tem pupilli.

Ceterario agere. sic. s. como. l. in comodato. §. i. l. in rebus. §. ana. r. C. eo. l. ana.

Ong. dādū est. s. iū iudicium tutele.
Intendat. cōtra tutele. r. dicit mag. iō q̄si liceat sibi vindicare se. ad q̄s est. j. de bo. lib. l. qui cū maior. §. si libertus.

Quid ergo. in facultatib⁹. id est in facultate soluendi. a. s. quō pupill⁹ redderet. sic exponit. j. de p. bo. sig. l. nepos. p. culo. vel dic q̄ licz plus expēdat cōdēnabit pupillus r. exigitur q̄s erit soluendo.

Ex officio. i. ex pietate. vt. j. eo. l. pe. r. facit. §. de pig. ac. l. si seruos.

Liberationē finito officio. quā multi hodie extorquet cū iuramento q̄ sine fraude tenet vt. C. si aduersus ven. aut. sacra mēta puberum. §. de suo. sic. §. de neg. gest. l. i. §. m. a. l. si hō nō remunerādi. §. si nichil.

Tribus. sitales scōm p̄ditionē sue p̄sone ei debent. vt. C. de vsur. l. eos. §. sup. §. Obseruant. si sint minores legitimis. vt. d. l. C. de vsur. l. eos. §. ceteros.

Si nimium. i. pl⁹ q̄ colligat hē vsure. vt. §. vsur. l. r. in p̄trana.

Aliquid. de sua p̄p̄ta pecunia. m. p̄stabit. i. p̄o iure scā p̄p̄ta tione. vt. §. de cōpens. l. cū alter.

Definat. sic. §. de in rē p̄so. l. si p̄atre. §. versuz.

nōnumq̄ pupill⁹ idcirco agere tutele nō vult: q̄ nichil ei debet: imo plus in eū ip̄esuz ē q̄ q̄s ei abest: nec ip̄ediēd⁹ est tutor: p̄trario agere. **I**ulianus

Dage mag. dādū est r. si de rōnib⁹ distrahēdis actio intendat. **I**lpian⁹

Quid ḡ si plus in eū ip̄edit q̄s est i facultatib⁹: videamus an possit p̄seq̄ hoc: r. labeo scribit posse: sic tñ accipienduz est si expedit pupillo ita tutele administrari. ceterū si nō expedit: dicēdū est absolui pupillū oportere. neq̄ em̄ i hoc admistrant tutele: vt mergant pupilli. iudex igit q̄ p̄rio iudicio cognoscit: vtilitatē pupilli spectabit: r. an tutor ex officio sumptus fecerit.

Finita tutele tutor: non pōt agere hoc iudicio vt pupillus eū liberet ab actioe tutele: sed tñ agit pro pecunia q̄ ei abest r. hoc cum vsuris. hoc dicit.

Contrariū iudicium an ad hoc q̄s cōpetat vt q̄s a pupillo exigit liberationē videndū est: r. nemo dixit in hoc agere quem p̄rio posse vt tutele iudicio liberet: s̄ tñ de his que ei p̄pter tutele absunt. **C**ōsequit̄ aut̄ pecunia si quā d̄ suo p̄sumpsit ē cū vsuris: sed vel tricrib⁹ vel his q̄ i regitibus obseruant: vel his q̄b⁹ mutuat: vt p̄ pupillo ex iusta cā p̄rogaret: vel his a q̄b⁹ pupilluz liberant: vel q̄bus caruit tutor: si nimium p̄fuit pupillo pecuniā esse exortuz. **C**ōlane si tutor forte aliqd̄ pecunie debuit fenerare: r. aliqd̄ ip̄e p̄ pupillo soluit: nec ip̄e vsuras cōsequit̄: nec pupillo prestabit.

Quare r. si in vsus suos p̄uertit: deinde aliqd̄ ip̄edit in rē pupillare: quātū ip̄edit p̄risse de iur: r. exinde vsuras nō p̄stabit. r. si ante ip̄edit in rē pupillare mor in vsus suos p̄uertit: nō videbit vertisse quātitatē que p̄currit cū quātitate sibi d̄bita vt eius sume nō p̄stet vsuras. **C**asuras vtrū tādiu p̄sequatur tutor: q̄diu tutor est: an et post finitā tutele videam⁹: an ex mora tñ: r. mag. est vt q̄ad ei reddat⁹ pecunia p̄sequatur. nec em̄ d̄s ei sterilis eē pecunia. si tñ fuit in substantia⁹ pupilli vnde p̄seq̄ possit: dicenduz est nō oportere eum vsuras a pupillo exigere. q̄d ergo si de re pupillari non potuit sibi solvere q̄ erat deposita ad p̄diorū cōparationē: si q̄d nō postulauerit a p̄tore vt p̄ma⁹ pecunia: vel hoc min⁹ deponat: sibi ip̄u tet. si p̄o hoc desiderauit nec ip̄erit: dicēdū est nō deprete ei vsuras in p̄trario iudicio. **S**ufficit tutori bñ r. diligēt negotia gessisse: r. si euetū aduersum habuerit q̄d gestū est. **I**udicio p̄rio tutele p̄staf ē id q̄d i rē pupilli p̄suz est an tutele vel post tutele: si negotio tutele tpe gestio p̄nerū p̄bat r. q̄d an ip̄esum est: siue p̄ tutore negotia gessit r. postea tutor p̄stitur⁹ est: vel vtrū erat curator. s̄ si nō p̄ tutore negotia gerebat: d̄s venire q̄d an ip̄esuz ē. **D**educit̄ em̄ i tutele iudiciū sumpt⁹ q̄scūq̄ fecerit in rē pupilli: sic tñ si ex bona fide fecit. **H**āc actioez p̄petuā eē palā ē: r. h̄di r. i h̄dē dari ceterosq̄ successores r. ad quos ea res p̄tinet: r. in eos.

Usus suos. de pecunia pupilli. **R**eddat. r. ita durate tutele et postea.

In substantia pupilli. durate officio. **N**ō oportere. vt. r. §. de admī. tu. l. quonens. §. sicur.

Impetravit. id est obtinere nō potuit. s̄ quare in iurā sibi factū vertit in pupillū. Rñ. qz pupillo fuit facta: nec tutor prestavit cām. vt. j. de fideiuf. l. exceptioe. **E**uetū. qz nō potuit p̄fici. vt dicit euentū p̄ferantē. vt. §. d̄ neg. ge. l. §. an vltro. §. i. **A**n tutele sc̄z finitam.

Uel post tutele. §. finitā. si negotio r. vt. §. si. l. l. si tutor post.

Qd ante. i. tutele i choatā q̄ esse pōt si neg. r. c.

An impensuz. i. an tutele inchoatā: nec forte distinguit cōterū sit vt nō. s̄ post eā finitā distinguit: qz r. q̄d an debuit p̄nti i actioez tutele directā. sic cōtra q̄d ei debet veni i p̄trariā. s̄ q̄d incipit deberi exnegotio nō connegotio post finitā tutele nō venit directā. s̄ r. si q̄d ip̄edit in tali negotio nō cōnexo non venit in p̄trariā: vt h̄c dicit. **B**ona fide. hoc. §. eo. circa p̄ncip. dixi ex officio.

Hāc actioez p̄petuā. qz sic est in directa. vt. C. eo. ti. l. tutores. **H**di. qz sic ē in directa. vt. §. ti. l. l. §. h̄c actioez.

Tutela remot⁹ eo lo

In substantia pupilli. durate officio.

Nō oportere. vt. r. §. de admī. tu. l. quonens. §. sicur.

Impetravit. id est obtinere nō potuit. s̄ quare in iurā sibi factū vertit in pupillū. Rñ. qz pupillo fuit facta: nec tutor prestavit cām. vt. j. de fideiuf. l. exceptioe. **E**uetū. qz nō potuit p̄fici. vt dicit euentū p̄ferantē. vt. §. d̄ neg. ge. l. §. an vltro. §. i. **A**n tutele sc̄z finitam.

Uel post tutele. §. finitā. si negotio r. vt. §. si. l. l. si tutor post.

Qd ante. i. tutele i choatā q̄ esse pōt si neg. r. c.

An impensuz. i. an tutele inchoatā: nec forte distinguit cōterū sit vt nō. s̄ post eā finitā distinguit: qz r. q̄d an debuit p̄nti i actioez tutele directā. sic cōtra q̄d ei debet veni i p̄trariā. s̄ q̄d incipit deberi exnegotio nō connegotio post finitā tutele nō venit directā. s̄ r. si q̄d ip̄edit in tali negotio nō cōnexo non venit in p̄trariā: vt h̄c dicit. **B**ona fide. hoc. §. eo. circa p̄ncip. dixi ex officio.

Hāc actioez p̄petuā. qz sic est in directa. vt. C. eo. ti. l. tutores. **H**di. qz sic ē in directa. vt. §. ti. l. l. §. h̄c actioez.

Tutela remot⁹ eo lo

In substantia pupilli. durate officio. **N**ō oportere. vt. r. §. de admī. tu. l. quonens. §. sicur. **I**mpetravit. id est obtinere nō potuit. s̄ quare in iurā sibi factū vertit in pupillū. Rñ. qz pupillo fuit facta: nec tutor prestavit cām. vt. j. de fideiuf. l. exceptioe. **E**uetū. qz nō potuit p̄fici. vt dicit euentū p̄ferantē. vt. §. d̄ neg. ge. l. §. an vltro. §. i. **A**n tutele sc̄z finitam. **U**el post tutele. §. finitā. si negotio r. vt. §. si. l. l. si tutor post. **Q**d ante. i. tutele i choatā q̄ esse pōt si neg. r. c. **A**n impensuz. i. an tutele inchoatā: nec forte distinguit cōterū sit vt nō. s̄ post eā finitā distinguit: qz r. q̄d an debuit p̄nti i actioez tutele directā. sic cōtra q̄d ei debet veni i p̄trariā. s̄ q̄d incipit deberi exnegotio nō connegotio post finitā tutele nō venit directā. s̄ r. si q̄d ip̄edit in tali negotio nō cōnexo non venit in p̄trariā: vt h̄c dicit. **B**ona fide. hoc. §. eo. circa p̄ncip. dixi ex officio. **H**āc actioez p̄petuā. qz sic est in directa. vt. C. eo. ti. l. tutores. **H**di. qz sic ē in directa. vt. §. ti. l. l. §. h̄c actioez. **T**utela remot⁹ eo lo

de suspec. tu. l. decreto. & insu. quibus mo. tu. fi. in fi. sec. pbi suspecto est adiungendus curator. vt. s. tit. i. l. si tutor s. pe. & fact. s. eo. l. i. s. finito.

Frederus tutoris. sic. s. man. l. heredem.

Tutor. an. teq. soluat: qz videt ei abesse: qz est obligat. vt. s. de nego. gest. l. si quis madante. & l. i. & l. j. & s. ma. l. si madato. in pn. a. fecus in fideius. fore: vt. C. man. l. si pro ca. & que est ratio dixi in d. l. si quis mandante.

De eo qui pro tutore vt cura. &c. Una pars est pro tutore. alia p curatore. vt. C. & ne go. gest. l. qui pupille. sicut bo. pos. vt. j. de boi. pos. l. iij. s. hereditas.

Rotutele. in cer tum est pupillo qndā nūc adulto. e. Quis tutor. scz vere existens. f. Quasi tutor. scz cū nō sit tutor.

In vtrunq. casum. l. siue vere fuerat tutor: siue vere non fuerat. h. Actionē scri psit. non apit quā vnde dic qñ tutor vere fuerit distin guit an sauerit: et sic tutele an igno rauerit: & tunc pro tutele: vt. l. eo. l. q. ro. & l. eo. s. si cura tor. si ho non erat tutor: tunc i distin cte sauerit vel nō dūmodo gesserit vt tutor hēat locū

act. ptutele. vt. l. eo. s. pro tutore. & qd subicit actione ta men &c. altero casu cū distinctione tutele & protutele: alte ro indistincte ptutele: vt dictum est. & hoc sūm tzo. vt dic hoc pncipiū loq qñ adult' est incert' admistrauerit vt' tutor existēs aut nō existēs: & qd dicit in vtroq. l. que cūq. casus sit: dñ tñ dubium est. & dic dari tñ protutele. si autē certus est de veritate habear locū predicta distictio: ad hanc literā facit qd sequitur. solent em̄ &c. Item qd dicit siue tutor est siue non: sub. dūtamē dubium est.

Fungitur. in hoc casu dat ei act. neg. ge. in eum qui

co haberi debet: quo esset fini ta tutela. & sicut actiones patitur peride ac si pupillus pubes factus eēt: ita p̄rio iudicio si quid ei aberit p̄seq. debebit. Nichil em̄ phibet suspectum tutore esse q̄uis cōplura in rē pupilli impenderit: que euz amittere nō oportet. l. pia.

Herede tutoris b̄i eā sū mā soluert in quā obli gati pupilli fuerit: actioe p̄riā aduersus eos h̄re posse ridi.

Tutor p pu. Pau. p̄llo se obligauit: h̄z cō trariā actionē anteq. soluar.

De eo qui pro tutore vt cura negotia gessit. Titu. v.

Ulpianus. Rotutele actio nem necessario p̄tor: p̄posuit: nā qz plerunqz incertū est vtrū quis tutor: an p̄o quasi tutor: pro tutore admistrauerit tutelā: ad circo in vtrūqz casum actioe scripsit: vt siue tutor ē siue nō sit qui gessit: actioe tamē teneret. solēt em̄ magni errores intercedere vt discernit facile nō possit / vtrū qd tutor fuerit & sic gesserit: an p̄o non fuerit: p̄ tutore tñ munere fun ct' sit.

Pro tutore aut nego cia gerit q munere tutoris fun gitur' in re ipuberis: siue se pu tet tutore: siue scit nō esse: fin git tñ esse. Proinde & si suus

sponte gerit. sed cum dicat pro tutore agere: ergo nego. ge. h̄z locum vt hic. & C. de testa. tu. l. iij. in fi.

Tutele. i. actionē protutele vñlē de peculio. vt. s. & pecul. l. ex facto. uē ar. s. j. eo. s. si qd qñ. ut facit. C. e. l. i.

Nulla dubitatio est. vt. s. tit. i. l. i. s. finito. & j. rem pu. sal. fo. l. nō qñ. s. sed & in eo.

Finita. ad tempus forte das tus erat. Deinde qñ. id est vere tutor. hoc enim quasi ē veritatis expre ssum.

Deuoluat. vt. s. tit. ij. l. si tu tor post. s. fi.

habere po test. vt. s. de tut. & cura. da. ab h̄is l. seie.

Actio cessat. cur ergo similiter non cessat vbi qd se putat tutore cū esse non poterat: vt. s. eo. s. pro de. que est argu. con tra. Rñ. qz seruus aliqñ potest tutor seru

dari. f. testamēta: qñq. tu riu. vt insi. q. da. tor esse tu. pos. s. i. & ij. sed p̄t.

puben nō p̄t da ri vllō mō. s. j. da tum inuenias ali que q nullo modo possit dari: dic idē vt cesset ptutele: vt in milite. vt. C. q. da. tu. pos. l. ar mate. s. j. certe ser uus existēs seru

munq. p̄t esse tu tor. vnde dic fauo rē pupillis debitū notare differētā.

Nat' est. vt qz adhuc est i yte ro nec nascit' viu' vel nullo mō nas ciat. & ita null' of no videt' fuisse. vt

de verbo. sig. l. qui motui. & ita cū nullo tpe appareat tenuisse donationem tutous: nō ptutele agit: sed neg. gest. vñlē vt subicit. & s. i. ij. l. posthūmo. & de nego. gest. l. cū pater. & s. de testa. tu. l. si nemo. s. fi.

Actio. vñlē. hanc actionē. f. ptutele. sed dat actione nego. gest.

Curatoris. vere enim erat curator: & hoc sciebat: et sic gerebat. vt. l. eo. l. quero.

Debeat. actione ptutele.

At iste. de quo. s. p̄i. s. diri. q. vere erat curator. alij

Text from the reverse page, partially visible and mostly illegible due to fading and bleed-through.

dicunt qd no tutor gerens vt tutor teneat. p.utele: sed non curator gerens vt curator no teneat. p.utele. qd hoc veru sit hec lra no patit. an aute cocurrat act. neg. gef. cli ista act. quida q sic: quia gerit suspitioe necessitatis. tu dic q non. vt no. s. de nego. gef. l. iij. s. hac actione.

No tenebit. vt. C. de testa. tu. te. l. i.

Alius. accedens. ptutor quasi oia gestur: teneb in duobus casib: de gerendis. s. si alius erat gesturus oia: vt h. Itē: tūc quādo incipit scire se non esse tuto rem r pfeuerant: alio nō. qz cū error excusat: vt hic inuuit. aliud est in spontaneo gesto: re qui ab initio accessit oia gestur: qz teneb etiā si alius gesturus non erat. vt. s. de neg. gest. l. si pupilli. s. fina. et facit. C. de neg. gef. l. ij. in fi.

Necessarios idē cognatos. sic ponit. s. de iust. r iure. l. fi. r facit. s. de adm. tu. l. tuto res q. s. q. se. Ac.

Quod veri est. ergo si certiorauit non teneb nisi alio erat gestur: alio in spontaneo gesto re q accessit vt oia gesturus vt modo notauit.

Alis. vsucapta ē. s. post

Pupul = pubertate pupilli lar: res qz no vsucapit res pupilli ante pubertate. vt. J. de acq. re. ante pu do. l. bone fidei. vel veri? dic qz nec potuit. vt. d. l. bone fidei. secus si no erat pupilli: licet eius putaret. vt. J. de excep. do. l. apud celsum. s. si qz no tutor. r sic no obstat. l. l. la que videbatur contraria.

Cei. s. pupillo. qui satisfat re pupilli fal. lo. sic r. J. titu. i. l. pupilli. r facit. J. de re. eo. l. qui negs.

Uero. tutorē esse. s. vt teneatur tutele act. igitur teneatur hac actione protutele.

Ut pro tutore. tutor. quā autem prestat tutor dicē s. de tute. r. ra. dist. l. i. in prin. r. C. arbi. tu. l. quicqd r. s. de admu. tuto. l. a tutouibus. in prin.

I qui. contrarium. id est contraria actio protutele. et statim: vt. s. iur. i. l. i. s. i. r. ij.

Quod falso tutore rē. Quid differt hic titu. a superiorē rē. hic cōsulit Jhenri cū pupillo falso tutore auctore. vt. J. l. i. s. fi. ille ipi pupillo. Itē ille hz locū siue sciat se nō

esse tutorē: siue credat se esse cli nō sit. vt. s. t. i. l. i. s. pro tu toze. hic aut tū qd scit se nō esse. vt. J. e. l. nouissime. in pn.

Huius edicti. p.imo cōmendat edictū. Secdo ponit verba edicti. Tertio p. modū cuiusdā respōsionis cōquertur defectuosum eē edictū. Quarto itrat materiam

tutor gerere debeat. **P**ōpo. **Q**ui pro tutore negotia gerit: eandē fidē r diligentiā prestat quam tutor: prestaret. **A**lpianus.

Qui pro tutore negotia gessit: cōtrarium iudicium competit. **Q**uod falso tutore auctore gestum esse dicitur. Titu. vi.

Alpianus. **A**lius edicti equitas nō est abigua: ne cō: rāhētes decipiā tur/ dum fal sus tutor ad

Hibetur. Verba autem edicti hec sunt. Quod eo auctore in qm q tutor nō fuerit. Verbis edicti multa desunt. quid enim si fuerit tutor: is tū fuit q auctoritate accommodare nō potuit: puta furiosus/ vel ad aliam regionem datus: sed pōponius lib. xxx. scripsit: interdum quāuis a non tutore gestum est/ non p. tinere ad hanc partē edicti. quid enim si duo tutores: alter falsus: alter verus auctoritate accommodauerit: nonne valebit qd gestum est:

etum. vt dicta. l. nouissime. et. l. huius. s. i. est tertium de restitutione in integrum danda contrahenti cum pupillo falso tutore auctore contra ipsum pupillum: vt non nocet ei quod egit cum pupillo falso tutore auctore: vel ipso tutore falso. et de hac restitutione dicitur. J. ea. l. s. fi. r. l. seq. v. qz ad. l. nouissime. et in. l. nouissime. s. pōpon. et. l. si falso. s. pomponius. sed ei cuius se tutorem esse dicebat subuenit p.ctor per hoc edictum. vt. J. eo. l. falsus. in pun. r. l. fi. quod potest dici quartum remedium. **Q**uesunt. vt apparet per sequentia. **F**uriosus. vnde perinde est habendum ac si tutor non sit. sic. s. qd cuiusqz vnuer. nomi. i. s. et quidem. et in l. i. de legi. agna. tu. s. quod autem. r. s. qui sanctā. cog. l. quotiens. r. J. de munc. r. hono. l. vt gradatim. s. i. sed in furioso p.imum et quartum remedium cessant: r alia locum habent: et sic hic intellige. **Q**uōne valebit. certe sic. r ita vtile p. inutile nōyiciat

disputacionis circa hoc edictum. se cunda ibi: s. ba autē. tertia ibi: s. ba autē. quarta ibi. Itē hoc edictum vsqz ad. s. aut p.ctor. Accur. h. Equitas. qd est. J. pri. s. r. s. fi. r. l. nouissime. l. Ambigua. i. dubia. imo certa r idubitata. s. ne cō: rāheretur. r. e. m. Inquit. fals p.ctor. Accur. n. Non fuerit. gestū erit sub. dabo in integ. rest. q. verba detruncate posita sunt. vt. J. e. l. in fi. Itē postea adijciunt in edicto p.ctoris r illa s. ba q dant aliud remediū. que habes. J. eo. l. nouissime. in pnci. r. no. q. tra remedia ex hoc edicto sunt. p. dita. vnum cōtra ipsum dolosus tutorem. vt. J. e. l. nouissime. in pun. s. aliud cōtra eum q dolo fecit vt nō tutor auctoretur. vt. J. eo. l. huius. actio. nis. r. ista duo sūt per actionē in fa-

vi. de verbo. ob. li. §. pe. r. l. que extrinsecus. r. de stipu. ser. l. si sibi aut. r. arg. §. de arbi. l. pedius. §. in feru. a

¶ Singulariter id est si de singulari. nā sic dicitur verba qd eo auctore r. vt. §. §. i. si tñ r. sic ibi qd eor. r. §. de neg. gest. l. iij. §. negocia. r. §. vi. bo. rap. l. §. vel cuius. ibi sed r. si vnus r.

¶ Pro tutore. id est putans vel fingens se tutore cū nō sit. vt. §. §. i. l. i. in prin. r. §. i. §. in eo qd putat cessat p̄mū remediū r. quantū cum exigat dolum. vt. d. l. nouissime. in pn. r. l. falsus. in pn.

¶ Bis. p. tutore gerentibus. r. factis. §. §. muno. l. ait p̄tor. §. permittit. d. ¶ Aut p̄tor. hoc ad §. i. §. co.

¶ In integritate restitutione. ex parte vt in pn. no. f. Decepti. sic §. de acno. emp. l. i. in fine. r. de edil. edic. l. si tamen. §. in edilicis. r. l. i. §. si intelligat. et §. ad velle. l. ij. §. verba.

¶ Id inquit. p̄tor. vt. §. l. p̄. in fi. h. ¶ Actor. i. qui agit modo qui se contraxit vel aliqd egit cū falso tutore vel eo auctore. i. ¶ Labeo. scilz adiecit.

¶ Non credide rit. qd id est ac si nō fuisset ei dicitur r. sic ei subuenit. nam nō fuit credulus. sic. §. de eo qd fac. erit. l. i. §. i. r. de mi no. l. tutou. in pn. arg. p̄ira. C. de rei vendi. l. si fundus. et ea que ibi no. r. hic dicit possent.

¶ Lane. auilio. huius edicti. factioe in factis vel restō ne in integ. per hoc edictum. vt no. in prin. §. l. i. m. ¶ Non nocet. si nō vult iure huius edicti. neqz dicit nocere ex p̄no inuēta §. hoc edictū. sic. C. de p̄sci. lon. r. l. i. m. ¶ Cū pupillo. falso tutore auctore. vel cū ipso pupillo qui dicebat se alteri tutore cū nō esset vel nō posset.

¶ Actū sit. si ipso iure nō est opus actione in factis vel restit. in integ. ex hoc edicto. nec ergo sciētia huius edicto notua nocet huius vt modo no. r. ad hoc qd vbi qd ipso iure est tutus non egeat auxilio extraordinario: patet. §. de mi. l. in cause. r. facit. §. eo. l. pupilli. ¶ Inouibus. xrv. an. adult. tñ vt differat a p̄cedenti. l. ¶ Succurrit. p. hoc edictū qd obligant ipso iure. vt. C. de rep. in integ. resti. pe. l. si curatore. r. fm hoc ipso iure sciētia nō nocet sicut in pupillo qd nō videt verū.

dic ergo qd succurrit p̄ edictū de minoribus ad habenda remedia huius edicti que nō hz p̄pter sciam. vt. §. l. i. in fi. l. §. quo ad vni de remedijs. f. fm qd dat in integ. resti. videat restitui vt restituit. qd als reprobamus. vt. §. de mino. l. interdum.

¶ Cū pupillo egit. nā cuz nichil actum sit: sciētia ei nō nocet.

¶ Inouibus Paulus xrv. anis succurritur etiā si scuerint. ¶ Idem.

¶ Interdū tamē r. si sciētia noceat: tamē restitutiō factiōda erit: si a p̄tore cōpulsus est ad iudicium accipiendum. ¶ Paulus.

¶ Pupilli sciētia cōputā da nō est: tutoris eius cōputāda est vtiqz r. si pupillo cautuz sit: melius em dicitur suam restitui pupillo q̄ incertū cautiois eueniū cū spectare: qd r. iulta. (si als circūuētus sit pupill?) r̄ndit. ¶ Alpi.

¶ Quisime p̄tor: ait in dolo malo aucto: factus esse dicitur iudicium dabo: vt quāti ea res erit: in tantā pecuniā cōdemnetur. nō semper tutor conuentur: nec sufficit si sciēs aucto: fuit: verum ira demum si dolo malo aucto: fuit. quid enim si compulsus: aut metu ne compelleretur auctoritate accomodauerit: nonne debeat esse excusatus?

¶ ratur. d. sic. §. de inter. ac. l. ij. §. fina. b. ¶ Et si pupillo. p̄tra suum verū tutorem per stipulationē rē pu. fal. fo. r. idoneus est r. eius fiducios. c. ¶ Delius. dixerat sciam tutore nocere pupillo. nūc corrigi r. sic non nocet. d. ¶ Pupillo. contrahenti cū falso tutore alterius. r. dicit restitui per hoc edictum. e. ¶ Incertū cautionis. i. q̄ agere ex cautioe rē pu fal. fo. in qua est dubius euentus. vt. §. de pecul. l. qd debetur r. facit. §. uti. l. l. ij. f. ¶ Si als. nam regulariter p̄stat habere minorem electionem vult agere p̄tra tu. vel cu. vel petere restitui p̄ ad uersarium. vt. C. si tu. vel cu. l. enā. r. l. si. r. ita ergo sit hie. ¶ Quisime. huc usqz dixit qualr succurraf p̄ hēti cum falso tutore pupilli p̄tra ipsum pupillū. f. per in integ. resti. vt ei non noceat qd egit. nunc qualr succurrafur cōtra ipsum falsum tutore euz quo contraxit. ij. ¶ Iudicium. l. actionem in factum ex hoc edicto. i. ¶ Excusatus. Rñ. certe sic. r. ua no. qd coactio m̄gfatus

¶ Interdū. noceat. f. als. vt §. l. i. in fin. hic tñ non nocet.

¶ Restiō. ex hoc edicto p̄ iniam p̄ pupillo latā. r. sic dicit de tertio remedio. §. nōne ipso iure inia ē nulla. vt. §. de iudi. l. ij. §. i. qd nō est op̄ resti. r̄. ibi erat iudex nō suus: hic suus r. facit. §. de auct. tu. l. i. in fi. r. §. l. nouissime. §. i.

¶ Er̄t. actori q̄ agebat rei v̄dica none. ¶ Cōpulsus. qd sciēs falsuz esse tutore euz qd fecit vobis bar agere noie alii cuius pupilli. d. ¶ Pupilli. q̄ factis eius cū tutore falso alium pupilli p̄xit. vt. §. eo. l. plane.

¶ Cōputanda nō est. in hoc edicto: vt ei min⁹ succurraf p̄ hoc edictum.

¶ Tutoris. scz sciētia. a. ¶ Cōputanda est. in hoc edicto vt ei min⁹ succurraf

¶ Tutoris. scz sciētia. a. ¶ Cōputanda est. in hoc edicto vt ei min⁹ succurraf

et excusat. vt. s. si quis cau. l. ij. in fi. et etiam verus tutor no debet cogi auctore. vt. s. de auc. pre. l. i. si tutor. et no valet qd a geretur. vt. s. de auc. pre. l. i. in fi.

a Quod ait. s. in prin. l.

b Veritate. i. vera rei estimatione. vt. s. de verbo. sig. l.

inter hec. r. s. qui facti. cog. l. i. s. fi. r. s. si quis ius di. non ob. l. i. s. fi. sed r sumpt. p anent hac actioe hie ver bis. vt. s. pa. s. et lz dicat non pena: veru est respectu actoris: respectu tñ tutoris puenti bñ est pena: qz sol uit qd si no adest r sic no ob. d. l. i. si quis ius di. r fa. ar. j. e. l. falsus. s. i

c Sumptus. vt. s. pri. s. dixi.

d Restitutorio ex edicto posito s. eo. l. i. in fi. l. cõtra pupillum cū q cõtra aut falso tuto re auctore. sed nõ ne habuit primo iudicio totu inter esse: ad quid ergo postea restituitur. Rñ. hic nichil aliõ petit nisi vt nõ no ceat sibi qd fecit cū eo. vel dic qz o luit a tutore prius petere: nisi qd nõ poterat petere a pupillo per in integ. restituano.

e Perceptioe. sic. s. de dolo l. i

plures. r. s. de his qui deie. vel effu l. perceptione.

f Ideo. seruatiu sit. ab vno falso tutore.

g Denegandã. hac actione ex hoc edicto. sic. s. qd me. cau. l. i. cū exceptione. s. fi. r. l. seq.

h Uis actiois. l. factu ex hoc edicto s falsuz tutorẽ q daf ex verbis r ex snia. vt. s. e. l. nouissime. in prin.

i Actione. vtilẽ in factu ex sententia huius edicti: ergo vtilis. vt. s. si quadru. pau. l. i. s. pe.

k Has actioes. l. q dant ptra falsuz tutorẽ. vt. s. e. l. no. missime. in pn. r alia q ex eius exẽplo cõpeut in cū qui do lū malū adhibuit r. vt. s. eo. in prin. huius. l.

l In eos. scz heredes.

m Nec in ipm. falsuz tutorẽ. vel cū q dolum malū adhibe

n Et factu. i. delictu. factu em obligario (buit r. c. oitar ex delicto. vt in fi. de obliga. ex delic. in prin. nam ex delicto videretur venire.

o Et in dolum. i. propter dolum. vt. s. eo. l. nouissime r in prin. huius. l.

p Personao. puta seruos qui gerentes se vt tutores auctoritate presulerut pupillo mecum cõtrahenti.

Qd ait pretor: quãt ea res erit: magis puto nõ penã sed veritatẽ his verbis cõtineri.

Pompo. lib. xxx. scripsit re cte etiã sumptuũ in hoc iudicio rõnẽ haberi: quos facturũ est actori restitutorio agendo.

Si plures sint q auctores fuerut: pceptioe ab vno scã r ceteri liberant: non electione.

Ideo si nĩ Paulus Achil aut nõ totu seruatũ sit: in reliquos nõ denegandã in id qd deest sabin scribit

Nõ solũ falsus tutor tenet hoc edicto s etiã q dolo fecit q falsus tutor se interponeret r daf heredit: s nõ ptra here des. nec in ipm falsum tutores post annũ. r in dños daf noxalis actio p delicto fuoz. h. d. vsq ad finẽ. l.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Has actioes in factu here dit: quidẽ cõpetere ceterisqz successioib: in eos qd nõ red di labeo scribit. Nec i ipz

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Subiecte sunt iure seruitutis non filiationis. vt in futu. de norali. s. fina.

Morales. igit ex delicto sunt. alioquin si ex actu de peculio daret. vt. s. de his qui deie. vel effu. l. i. s. cū seru s cū sit rei psecutoria nõ penalis. vt. s. eo. l. nouissime. s. qd ait. ergo vltra annũ r in herede daf. vt. s. de act. et obl. l. i. in honora rĩs. r. c. ex delic. defun. l. i. s. die q hie nichil perues mit ad puentũ. vñ quo ad eum pena lis est: alio esset fe cus. vt in d. l. vel dic q est speciale in his honora rĩs. Item facit. s. de alie. in. mu. l. itẽ fl res. s. r. l. seq.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Ulpianus. pponus lib. xxxi. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

z pupillam suam afferabat.

A Propensiore. presumit em ca affectionis fecisse magis q dolo. sic. s. d. riu nup. l. no solti. s. de nup. r. s. de da op. l. nec ei. s. eoz. z in aut. vt sine. phibi. in gn. col. v.

B Pertinet. puta pater vt dixit q dotauit. ite si extra me dotas ea sibi reddi stipulari fit.

C Doli. no paci. qz vbi no tenet mrimoniū nec pa cti. vt. s. de codi. ob cau. l. i. sed pa cto non apposto no daret exceptio d. Codicentē. p. codicionem ob cam. no actioe de dote: qz dos nulla cu matrimonium nullū. vt. d. l. C. de codi. ob cam. l. i. z s. de codi. ob cam. l. fi. r. C. de do. an te nup. l. fi. accur.

E Lucratu. puta p pactu qd fecerit de ea lu crada si pdecederit in mrimonio. s. nungd actio ex hoc edicto dabit aliquo casu. rñ. sic si soluta no esset: z esset pmissa sub p dicto pacto. Item exceptioe doli z actioe ex hoc edic to pot haberi ro fructu qui essent viri si mrimoniuz esset: nūc no sunt. vt. s. de iure do. l. det. fruct. in pn.

E X eo q inter rogatus. for te in iudicio cōfite do corā iudice se tutorem.

Responso. fa cto in iudicio acce pio nomie pupilli vel alias in cotra ctu aliquo inuo noie pupilli.

Utem. ex hoc edicto: siue eius mente.

Danda. pupillo vel adulto facto. z est hoc qrtū remediū. Alij dicūt hic loq de actioe p. tutele. s. certe de ca dixit. s. ii. i. z in hoc differt hic u. ab illo. vt no. s. i. rubrica.

De aduoluntatis z nominato. r. c.

Uis. Tria dicit p̄sens lex. pmo q heres tutois tenet explicare ea que p tutores in choata fuerāt. scdo q heres reddere tenet ea que penes tutores reliat que pupilli sunt.

Tertio q si heres caput aliq q sunt apud pu

pillum tenetur vtili actione tutele. vel si est curatoris te netur vtili nego. gest.

Non est. vt. r. s. de his qui no. infra. l. furti. s. pe. z ar gu. s. pro so. l. heres facti.

Inchoata sunt. sic. s. de tute. z ra. dist. l. si tutor poss.

Legitime. nā minor nō est le gitim⁹ admiltra tor. vt. C. de legi. tu. l. fina.

Et mascul⁹. non femina. vt. s. de legiti. tu. l. pe. o. **E**xplicari. in iudicio fec⁹. vt. s. de iud. l. tā ex cō tractibus. s. certe.

In qbus. ex plicandis.

De eo. als deest de eo z e. s. qd penes: als est s. de eo zc. aliū ha bēt s. heres. s. z tu hēas. s. qd ap d. c. r. **I**s. s. tutor.

Capit. acci pit vel aufert pu pillo.

Crimine. scz dolo.

Utili actioe. s. tutele si heres tu tois est. vt. s. eo. l. cū oñdum. vel vti li neg. ge. si est he res curatoris. vt C. de neg. ge. l. cu ratoris. z sic no. q nō loq in inchoa tis pdefunctū. fa ctu ad p dicit. s. de adm. tu. l. pe. z de tute. l. an p. z. s. e. l. fi. s. i. z. s. d. neg. ge. l. nā z si riu. s. si viuo. z. l. q. alie.

Ostulare. co raz iudice q dare dz. vt. s. d. d. ifec. l. iij. s. postulare.

Notare. in ter ab hites: vt qñ magistratus mittit noia quozidā p̄sidi quasi sint ido nei. vt. s. de tuto. z cur. da. ab his. l. diuus. nā z hi tenent in solidū. vt. C. de magis. cōue. l. i. z. l. ij. z qui postulat tenet: nisi sit femina. vt. C. de adm. tu. l. fi. s. p̄oms. z. C. si mater indē. p. l. i. z. s. eo. l. cū ostēdimus. s. fi. z. no. q. q p. aliū zc. vt. s. de adm. tu. l. ita aut. s. gestisse.

Etiam. vti ar. ad que modū vocetur tutor: habes s. de adm. tu. l. tutor qui reperitū.

Ostendimus. als. s. in nostris libus est z p̄po. dixit. s. eo. l. i. s. de eo qd penes.

Componus.

Uisus he res tuto ris tuto no est: ta me ea que per defun ctū inchoa

ta sunt: per heredem (si legi time etatis est: z masculus sit) explicari debet: i quibus dolo etus admitti potest. De eo qd penes tutores fuit heres quoqz eius reddere debet. Ad apud pupillum is relinquitur: si heres capit: non quidē crimi ne caret: sed extra tutelam est: z vtili actioe hoc reddere compellitur.

Ostulare tutorem videtur / z qui per alium postulat. item nominare z qui per alium hoc idem facit.

Etiam fideiussore z heredes fideiussorū ad rationem eandem vsurarum re uocandos esse constat: ad quā z tutor reuocatur.

Heres tutoris tenetur de suo proprio dolo z administra tione in tribus casibus q sunt plant in tex. si post mortem: et reddit rationē ibi. nam cū zc. de negligentia vero propria nō tenetur heres tutoris. hoc dicit.

Ostendimus here dem qd tutele iudicio

magistratus mittit noia quozidā p̄sidi quasi sint ido nei. vt. s. de tuto. z cur. da. ab his. l. diuus. nā z hi tenent in solidū. vt. C. de magis. cōue. l. i. z. l. ij. z qui postulat tenet: nisi sit femina. vt. C. de adm. tu. l. fi. s. p̄oms. z. C. si mater indē. p. l. i. z. s. eo. l. cū ostēdimus. s. fi. z. no. q. q p. aliū zc. vt. s. de adm. tu. l. ita aut. s. gestisse.

Etiam. vti ar. ad que modū vocetur tutor: habes s. de adm. tu. l. tutor qui reperitū.

Ostendimus. als. s. in nostris libus est z p̄po. dixit. s. eo. l. i. s. de eo qd penes.

Uisus. Tria dicit p̄sens lex. pmo q heres tutois tenet explicare ea que p tutores in choata fuerāt. scdo q heres reddere tenet ea que penes tutores reliat que pupilli sunt.

a Cōueniri. ex facto defuncti.
b Propria administratio non cōnexa est eo qđ defun-
 ctus inchoauit. Accursius flo.
c Perseuerauerit. alia noua inchoado.
d Proprio dolo. vel lata culpa. qđ dicitur. C. de in litē
 turā. l. ij. r. l. alio.
e Negligētia. id est leuis culpa. sed lata sic. vt. C. de neg. ges. l. cura totus. vbi ex psona defuncti tenet sicut de dolo et lata culpa defuncti nō leui. nisi in casib⁹ trib⁹. vt. C. de heredi. tu. l. i. at ipse defunct⁹ tenet de dolo lata culpa et leui. vt. C. arbi. tu te. l. qđquid. Item et illud constat qđ etiam leuis culpa seu negligētia ei imputat: si nō explicet inchoata p defunctum. vt. s. eo. l. i.
f Prestare dō. sed cōtra. s. p. soc. l. focū qui. in pñ. et. s. i. sed expone vt ibi. r. facit. i. u. l. non similiter.
g Oportet qui seruabit legē. s. d. vsur. l. i. in pñ.
h Jure legitimo. l. solēni stipulatiōe. r. sic no. fin. gi stipulōe vbi nō est: vt. s. de adop. l. his vbi. r. C. d. rei vxo. act. l. i. in pñ. r. de dā. l. fec. l. si finita. Itē nota patientiā r. pte-
 sentia p iudicare. sic. s. de iudi. l. qđ dā. r. de exerci. l. i. s. magistrū. et. s. mā. l. si remunerā di. s. si passus. r. i. ad mūci. l. ij. s. i. r. s. nau. cau. sta. l. i. s. fi. r. s. loca. l. cū in ptes. s. locator.
i Affirmauerint. sic. s. de pigno. l. fideiussor. s. pater. r. de insti. l. euicunq. s. sed et cum falso.
j Cum fideiussorib⁹ reputationes. vt. s. de cōpen. l. iij. r. C. de excep. l. defensiones. quas aut habeat tutor: habes. s. de iuro iudi. tu. l. i. s. fi. r. l. ij. r. iij. p. totū.
k Pupillus. fideiussor. dicitur a singulis tutoribus singulos fideiussores datos. vel dicitur ab vniuersis vni-

Presen-
 tia r pa-
 tientiā p-
 iudicat.

posse cōueniri: videndum est an etiā ppius eius dolus vel ppiā administratio veniat in iudiciū: et extat seruij snia extimatis: si post mortē tutoris heres et⁹ negocia pupilli gere re perseuerauerit: aut i arca tutoris pupilli pecuniā iuenerit et cōsumpserit: vel eā pecuniā quā tutor stipulat⁹ fuerit exegerit: tutele iudicio eū teneri suo noie. Nā cum pmutat aduersus heredē ex ppio dolo iura ri in litē: apparet eū iudicio tutele teneri ex dolo ppio. Negligētia plane ppiā heredi nō imputabit. **U**ras qđ ei⁹ pecunie quā pupillarē agita uit: prestare dō heres tutoris. **Q**uātas aut r cur⁹ tēporis vsuras p̄stare debeat: ex bono et equo p̄stitui a iudice optet. **S**i fideiussores pmutat se noiarī a tutorib⁹: r in act⁹ noia sua scribi nichil p̄tradictes tē nētur ac si stiplo itercessisset. r hētiā qđ affirmant fideiussores esse idoneos. itē fideiussores a pupillo cōnēti habēt eaf dē reputationes contra pupillum: quas habent tutores. **h. d. cum. l. sequen.** **F**ideiussores a tutorib⁹ nominati si p̄sentes fuerūt r non p̄tradixerūt: r noia sua referrī in acta publica passi sūt: equū est p̄inde teneri atqđ si iure legitimo stiplo interposita fuisset: eadē causa videt a firmatum qui. s. cū idoneos esse tutores affirmauerint fideiussor

nerfos. unde sicut tutores ita et ipsi habēt beneficii ep̄i stole. secus si ab vno tutore darentur plures fideiussores. vt. Item pu. sal. fo. l. si. nisi adultus factus sibi p̄tendit de nouo stipulando. vt. l. i. p̄xi. vel aliter eā expones. Accursius flo.

rum vicem sustinent. **Paul.** **S** cum fideiussorib⁹ tutoris ex stipulatione rē saluam fore ageretur: easdem reputationes habebūt quas tutor. **P**apinianus. **P**upillus cōtra tutores. **P**roiuqđ fideiussores iudicem accepit: iudice defuncto priusqđ ad eū ire: r cōtra solos fideiussores alter iudex datur est: officio cognoscētis cōueniet si tutores soluēdo sint r administratio nō est dispar sed cōmunita fuit: portionū vitillium admittere rationem ex persona tutorum. **I**dem. **S**i fideiussores qui rem saluā fore pupillo cauerant: r tutorē adolecēs vt ante cōueniret petierant: atqđ iō stipulati p̄miserūt se reddituros qđ ab eo seruari nō potuisset: placuit inter eos qui soluēdo essent actionē residui dūdi: qđ onus fideiussorū suscipiū videretur. Nā r si mandato pluriū pecunia creditur eque diuiditur actio. **S** enim qđ est datum pro alto soluaf: cur species actionis equitate diuisionis excludit. **L**icet heres tutoris teneaf de dolo r culpa ei⁹ qđ iure datus fuit. **h. d. Paulus.** **H**eres ei⁹ qui nō iure tutor vel curator datus ad ministratiōem se nō immiscuit: dolum r culpam prestare non dicitur. **Paul⁹** r iudicē tale iudicē

M non est dīsa par. i. non diuisa a testatore vel a iudice: qđ tūc ipō iure fideiussor vni⁹ nō tenet. p̄ altero. vt. s. de admi. tu. l. si minoris. et fa. cit ad. l. i. s. i. de fideiuss. l. inter eos. r. l. fideiussores. l. p̄xi. r. l. inter fideiussores. **S**i fideiussores qui cauerūt rem pupilli saluā fore petierunt vt adultus p̄mo cōueniat tutores qđ eos qui habebāt electionē. vt. C. d. fideiussor. tu. l. i. **O**mnis quod erat ne diuideret actio. vt. Item pup. sal. fo. l. fina. **S**usceptum. ab adulto p̄ cautionē sedam. vt. de p̄o. stip. l. p. r. dic qđ adulto factū fuit facta p̄missio. et sic sibi p̄tendit iudicauit: alij nō haberet locū de beneficiū ep̄i stole vt. Item pu. sal. fo. l. si. Alij distinguūt fideiussorib⁹ vni⁹ us tutor: aut simpliciter intercesserunt: tunc cessat ep̄istola. vt. d. l. si. an etiā a p̄ncipio p̄miserunt qđ ab alto seruari nō poterit: vel rē pu. sal. fo. quod idem est. vt. C. eo. l. si. et tūc in illo residuo locum habet ep̄istola vt hic dicit.

sed hec littera non bene patitur hunc intellectum. **q** Equē diuiditur. vt. C. de consti. pe. l. si. **r** Actōis. vbi ergo eadē equitas: r eadē rō: idē ius. vt. s. ad. l. aequi. l. illud. r. C. de libe. p̄e. l. i. Item facit. s. p̄xi. cum similibus. **H**eres non debet. qđ nec is cui successit si viuere. vt. C. de testa. tute. l. i.

o

a Susceperit. erat ergo lis contestata cū defuncto.
b hoc. quod dixit paulus.
c Non inuenisse. dolo vel culpa defuncti: cum lis sit contestata. vt. C. de here. tu. l. i. et dic instrumentū tutele inuentariū et cetera instrumenta pupilli. vt. C. de in litē iuran. l. alio.

d Nā cum. ar. gumētatur a simi li vel a minor. q. d. si lite etiā nō cōtestata tenetur de dolo defuncti heres: vt hic. et. f. de act. 2. obli. l. ex pte. pōsti. 2. l. ex pte. pōsti. 2. b. regu. iu. l. hoc iure. §. si. §. li t. hoc iure. §. si. §. li t. multo magis tenet de dolo etiā culpa: omni eo i quo etiā de functo: vt in pñ. l. e.

e Cōstitutioni bus. isse pōtutiones loquitur alio casu. f. lit. nō cōtest. et sic non cōtradicit paulo nec corrigit eum. l. b. cōtra. 2. sic nō tenetur de leui culpa defuncti. sed nec spē fuit in lata culpa de qua sola tenetur. vt. C. de ne go. §. l. curator. q. ignorat vbi sūt illa instrumenta. vt 2. f. d. re iud. l. qui in alterius.

f hoc. quod dicunt pōtutiones. 2. sūt iste pōtutiones. C. b. neg. §. f. l. curatoris. 2. de i lit. iurā. l. alio 2. si miles. et adde qd no. §. e. l. cū ostendimus.

g Perpetuatur. facit ist. de p. pe. et. rē. act. §. p. e. et. C. ex delict. defun. l. i.

De magistratibus cōueniēdis 22.

De magistratibus cōueniēdis 22. n. or. dinē. bca. rio. nū. quia tutorū datio ad eos nō spectabat nisi in casu. vt

clū in heredē tutoris trāsserri optere quale qdē defuncto suscepit: hoc eo p̄tinet vt nō excuset heres: si dicat se infra tutelaria nō inuenisse. Nā cū ex oibus bone fidei iudicijs ppter dolum defuncti heres tenet: idē p̄nto seruandū 2 i tutelae actōe. S; p̄stōnibus subuentū est ignoziāte heredum. l. hoc tñ tunc obseruandū est: cum post mortē tutoris heres cōueniat: si nō lite p̄testata tutor decesserit. Nā litis p̄testatione 2 penales actōes transmittūt ab vtraq; parte: et tēporales perpetuātur.

De magistratibus cōueniēdis et eorum heredibus. Titu. viij.

Quidō decurionum: fidelis fores 2 noiatores magistratū nō tenentur actōe subsidiaria: sed bene ipsi magistratū. tamē si ordo suscepti in se periculuz tenebitur hac actōe: sc; hi tñ qui presentes fuerunt. h. d.

ipian. A ordine subsidiaria actio nō dabitur: sed in magistratū nec in fidelis fores: eoz. l. i. em. rē publicā saluā fore p̄mittunt: nō pupilli. p̄inde nec noiatores magistratū ex hac cā tenebunt: sed soli magistratū. Sed si ordo receperit in se periculū: di ei d; teneri eos q̄ presentes fuerūt. parui em̄ refert nominauerunt: vel fideiusserint: an in se periculū receperint: vtilis ergo in eos actio cōpetit. Sed si a magistratibus municipalibus tutor datus sit: non videtur p ordine electus. Neq; p̄tor: neq; quis alius cui tutoris

C. de tuto. 2 cura. da. ab his. l. vbi. Accursius. In fideiussores eoz. f. magistratū. vt. f. ad munic. l. ij. §. i. sed cōtra hoc qd dicit de fideiuss. est. C. eo. l. i. sed ibi loquit de fideiuss. qui dati erant magistratū p sua indēmitate. hic de his quos dedit magistratus reipub. p̄o dānis ei illatis.

bandi ius est: hac actione tenebitur.

Magistratus nō dātes tutores s; tñ renūciātes eoz facultates nō tenent actōe subsidiaria nisi hoc facerent limit gfa: aut pecunia corrupti. vel nisi p̄ses puincie talib; magistratibus precepisset vt exigerent satisfationem a tutoribus. hoc dicit.

Si p̄ses puincie denūciare magistratū tñ de facultatib; tutorū voluit vt ipse daret: vt deanus an 2 quaten; teneantur. 2 extat diul marci rescriptū: quo voluit eos q̄ p̄sidi renūciāre: nō p̄inde teneri: atq; si ipi dedissent: s; si deceperūt gfa forte aut pecunia: falsa renūciātes. plane si p̄ses puincie satis eos exigere iussit: non dubitabim; teneri eos: etiā si p̄ses dederit. Si p̄ses puincie noibus ab alio acceptis ad magistratū municipales remisit: vt se de noibus instruant: 2 p̄inde instruct; dederit; tutores: an exēplo eoz q̄ p̄torē instruit debet magistratus teneri querit. Et q; em̄ interest vtrū ipsi mgratus noia electa dederit p̄sidi: an ea q̄ ab alio p̄ses accepit inq̄sierit. 2 p̄to vtroq; cāu sic teneri q̄si dolo vel lata culpa p̄fati sunt.

Nō tñ pupilli: s; et successores eoz subsidiaria agere p̄t. Si curatores fuerunt min; idonei dati: dicēdū est teneri mgratus optere: si ex sug gestu eoz: vt noib; ab eis acceptis p̄ses dederit. s; et si ad eos remisit: vt ipi dēt: vel p̄ dationē vt exigerēt satisfationē: periculū ad eos p̄inebit. Magistratib; iputat et si oino tutor vel curator dat; nō sit: s; ita demū tenent li moniti; nō

k Sed si ordo. decurionum.
l Eos. decuriones. 2 nō p̄tes.
m Nominauerint. f. aliqui. tutores vel fideiussores qui tenent. vt no. §. titu. l. i. §. i.
n Per ordinē. decurionum.
o Jus est. f. tñ vñ nō etiā exigendi satisfationē vt nominandi tutores. alioquin p̄tra vt. §. de admi. tu. l. emili. et ibi plene no. et facit isti. de satisfda. tu. vel cura. §. fina.
p Tñ de facultatibus. nō de morib; 2 ho. et hug. immo nō iussit vt daret: qd potuit. vt isti. de acti. tu. §. sed hoc. neq; q satisfationē acciperet: q; tñ teneret. vt. f. §. plane.
q Ipse. p̄ses.
r Renūciāt. nomina 2 facultates tutorum.
s Ut se. p̄sidentem.
t De nominibus. i. de nominatorum facultatib; et moribus. et est hic argu. q; index debet iquirere de conditione testis.
v Instruant. nō facta predicta denunciatione.
x Dederit. sc; p̄ses.
y Agere. contra magistratum. Accursius flo.
z Eorum. magistratū.
a Ab eis. magistratibus.
b Moniti. per iussum. nā aliter

Index de cōstione tehis inq; rere d;.

dari non poterat olim: licet hodie secus, vt in l. de atul. tu. §. sed hoc iure. et no. ammoniti. sic. §. de dā. infec. l. iij. §. in eum. et de no. ope. num. l. de pupillo. §. qui opus.

a **In** successores. q. d. remittit hoc onus dādi tutores ad suos successores in dignitate. sic. §. quib. ex cau. ma. l. sed. et si per p̄torē. §. p̄n. de si dum vult.

fieri nō videtur qd male fit.

b **Prodesse.** qn̄ teneatur. et sic p̄ria sunt nō dare et male dar. vt. l. ad muni. l. iij. §. si. et l. eo. §. si inter.

c **Satisfactio.** nes. i. fideiussores sint idonei vel nō. sic. et. §. q̄. satisf. co. l. si ab arbitro. d. **Actionē.** f. ut factū. vt. C. e. l. fi.

e **Dūi viroz.** id est magistratum municipaliū. vt. C. de iudi. l. fi. **f** **Nō p̄t.** vt. et §. de pachs. l. ius publicū. et de trās. actio. l. iij. in p̄n. et §. de admi. re. ad ciu. p̄n. l. iij. §. ius reipublice.

g **De dicit.** et alter dare negligere. nam hec sunt paria non dare et male dare. vt. §. e. §. sciendū. sic. et in duobus tutorib⁹ vno gerere. altero nō. vt. §. de admi. tuto. l. tutores. §. i. eum.

h **Idonei.** facit. §. de tu. et cuf. da. ab his. l. diu. et quod ibi no.

i **Non sufficit.** quin teneatur.

k **Futuros casus.** sic. §. de admi. re. ad ciu. p̄n. l. iij. §. si eo. et §. de nego. gef. l. iij. §. si pecuniam. et §. de admi. tu. l. etiā. §. §. l. eo. ti. l. l. i. §. sempromij. Solu. vt ibi.

l **Asi p̄t.** f. fi.

dederint. Ideo damnū qd̄ im puberes vel adolefcētes medio tempore passi sunt: ad eos magistrat⁹ p̄nere nō ambigitur: quia munere mandato nō paruerunt. **Sciendum** est autem si magistratus munitipales data opera tutelam distulerint in successores suos: vel si satisfactionem data operaverit: quoad successores accipiāt nihil eis p̄desse. **Diū** adrianus rescripsit etiā in eū qui elect⁹ est ad estimādas tutorū satisfactioes / actionē dandā. **Si** iter magistrat⁹ hoc cōuenit: vt alterius t̄n̄ pertinet tutoris daren: cōuentio nes pupillo nō p̄iudicare diuus adrian⁹ rescripsit. cōuentio nes em̄ dūi viroz⁹ ius publicū mutari nō potest. **Prius** t̄n̄ arbitroz⁹ p̄ueniendū eū qui hoc suscepit: deinde excussis facultatib⁹ eius: tunc veniendū est ad collegā: quāsi modū si solus dedisset diceremus prius eum: deinde collegā aggregiendū. **Si** qn̄ desint in ciuitate ex q̄ pupilli oriūdi sunt qui idonei videant: officii est magistratū exquirere ex vicinis ciuitatibus honestissimuz quēq; et noia p̄sidibus p̄uicie mittere: non ipsos arbitriū dandi sibi v̄dicare. **Si** magistratus ab initio tutorē idoneū dedit: et satis nō exegit: nō sufficit. q̄ si satis exegit et idoneū exegerit (q̄uis postea facultatib⁹ lapsi sint tutores vel fideiussores) nihil est qd̄ ei qd̄ dedit imputet. nō em̄ d̄z magistratus futuros casus et fortunā p̄stare pupillo. **Sed** et si satis non exegit: idoneus t̄n̄ tutor eo t̄pe fuit quo tutela agi p̄t: sufficit. **Probatio** autē non pupillo incūbit: vt doceat fideiussores soluēdo nō fuisse

nita tutela. vt. §. §. tu. et ra. dif. l. nisi. et fac. C. §. diu. tu. l. i. m̄ fuisse. q̄ enim hodie sunt nō soluēdo p̄sumitur sic retro fuisse. qd̄ dic vt. §. de proba. l. non est necesse.

n **Pupilligū.** personale vel hypothece. **o** **Exigere.** fideiussorū sub. **p** **Scruius.** p̄t intelligi in fo seruuo: vel in tabellione q̄ seruus eē nō potest. vt. C. de tabell. l. ghal. lib. 2. et sic dicitur q̄ cui: bet de populo seruut. sic p̄nt. §. de adop. l. nō aliter. et facit ad. §. §. rē pupul. sal. fo. l. ij. et l. nō querit. et §. §. pac. l. iij. magistri et §. de cōsti. pecu. l. eum q̄ §. si actori. et §. de admi. tuto. l. quicūq; in p̄n. et §. de p̄cuf. l. mutus. §. si procurator. **q** **Rē.** pupilli non pupillū. vt. §. l. i. in p̄n. **r** **De peculio.** vt. §. de pecu. l. ij. §. si. sed §. C. qd̄ cū eo. l. i. in fi. vbi dicit isolidū. Sol. ibi datus fuit tutor filius: hic ipse alii dedit. Itē cōtra. l. ad muni. l. ij. §. pe. vbi equiparatur patrē fideiussori q̄ intercessit ap̄b̄ rēpublicam: sed si dicitur nullo modo tenet: ergo nec pater vt ibi dicit. **Rū.** non tenet p̄t vt fideiussor pupillo suo nomine vel de suo aliquid dare. sed noie filij et vt pater et de bonis filij. f. de peculio: vt h̄ dicit. l. §. l. ij. hic somniēt in (pernaso. **p** **Proponebat** datos iussu p̄fidis non als hoc iure. hodie qn̄q; secus. vt in l. de atul. tu. §. sed hoc iure.

cum acciperetur: sed magistratibus vt doceret eos soluēdo fuisse. **Pupilligū** i bonis magistratus pupillus non h̄z: sed cū ceteris creditorib⁹ paritē habiturus est. **Exigere** autē cautionē magistratus sic oportet vt pupilli seruus: aut pupillus ip̄e (si fieri potest: et in presentiarū est) stipuletur a tutoribus. **Item** fideiussoribus eorum rem⁹ saluam fore pupillo: aut si nemo est qui stipuletur: seru⁹ publicus stipulari d̄z rē saluā fore pupillo: aut certe ip̄e magistratus. **Plane** vbi seruus public⁹ vel ip̄e magistratus stipulatur: dicendū est vtilē actionē pupillo dandā. **Si** filiusfamīl fuit magistratus: et caueri pupillo non curauerit: aut si non idonee cautū sit culpa ei⁹: an et quatenus in parte eius actio dāda sit: querit. **Et** ait iulian⁹ in patrē de peculio dandā siue volūtate eius filij decurio fact⁹ sit: siue nō. **Rā** et si volūtate patris magistratū administrauerit: attū nō oportere patrē v̄tra q̄ de peculio cōueniri: quasi rē pu. saluā fore p̄mittat: qd̄ dat voluntatē vt filius decurio creetur. **Tutor nō habet actionem cōtra magistratū qui dedit cōtutorem non sufficientē: h̄ ip̄e tutor pro contutore suo pupillo satisfecerit. h̄ d. Idem.** **Proponebat** duos tutores a magistratib⁹ municipalibus datos: cautionē nō exacta: quoz⁹ alterū inopē decessisse: alterū isolidū cōuentū satis pupillo fecisse. **Et** querebat an tutor iste aduersus magistratum municipalem habere possit aliquā actionē: cū sciret a cōtutore suo satis nō esse exactum: dicebam cum a contutore suo satis pupillo factū

A habeat actionem. de stricto iure: de equitate qñq; sic. vt. l. i. proxi. et sic nō abundat presertim de stricto iure. qñ diceret et si non est in culpa nō datur actio. et sic est contra. l. i. p. i. sed ibi ē de equitate: qđ est. l. vel dic nō habet vnq; cū rē. et abundat presertim vt als maxime. vt C. de test. ma. l. si. §. ij.

Subuenit. dūtaxat. quasi nō tutori: sed contra magistratū. s. vtili actione.

Quod si tutor cū superiorū continuatur.

Dari actionem. s. tutori. cū ei imputari non pōt q; satis rē. vt dixi. §. in. l. proxi.

Non similiter. vt ipsi. l. magistratus. Accur.

Negligētie. id est nomine culpe defuncti. quod dic vt. §. tit. i. l. cū ostendimus.

Omnē periculum. i. omnē culpā. sic. §. de positi. l. i. §. sepe. non em casum pstat. vt. l. de admi. rerū ad eoi. peri. l. ij. §. si eo. et facit. l. magistratus.

Succedit. i. obligatur. s. se verbi habes. C. qui da. tu. pos. l. curatorem.

Proxime. i. de dolo et lata culpa defuncti tenet nō de leui. vt. C. eo. l. ij. et Te. titu. l. qđ ad. Accur.

Quod commississet. facit. C. de diu. tu. l. ij. et l. ad muni. l. quid ergo. in. fi. et §. de admi. tu. l. lucius. §. cū testamento. et l. tres tutores. et l. eo. l. pe. et adde qđ nō. §. de tute. et ra. dist. l. i. §. nunc tractemus.

fit: neq; pupillum ad magistratus redire posse: neq; tutorē: cum nūq; tutor aduersus magistratus habeat actionem. Senatus enim cōsul. pupillo subuenit: presertim cū sit qđ tutori imputetur: scilz q; satis a contutore non exegit: vel si spectū non fecit si scit vti proponitur magistratibus eū non cauisse.

Iulianus. Quod si tutor: ab hac parte culpa vacet: non erit iniquum aduersus magistratū actionem ei dari.

Iulianus. Non similiter tenentur heredes magistratū vt ipsi tenentur. Nā nec heres tutoris negligentē nomine tenetur. Nā magistratus quidē in omne periculum succedit: heres ipsius dolo prime culpe succedaneus est.

Iulianus. Quod tutores partiti sūt inter se administrationē nē tutele: alter sine herede decessit. questum est vtrū in magistratū qui nō curasset vt caueret: an in alterū tutorē actio pupillo dari debeat: An. equus esse in alterum tutorē dari qđ in magistratū: debuisse enī eū cū sciret pupillo cautū nō esse vniuersa negotia curare: et in ea parte quā alteri tutori commisisset: simile esse ei qđ ad administrationē quorūdā negotiorum pupilli nō accessisset. nā et si aliquā partē negotiorum pupilli administrauerit: tenet etiam ob rem quam non gessit: cum gerere deberet.

Si magistratus nullā erigit cautionē a tutore: tenetur etiam heres eius. si autē erigit cautionē idoneā et postea factus est fideiussor: nō soluedo non tenet heres magistratus: sicut nec ipse. hoc dicit.

Iulianus.

Quod ad heredē. omitteret. hec est lata culpa magistratū: de qua tenet heres. vt. §. eo. non similiter. m. Tenetur. sicut heres fideiussoria.

Quod ad heredem magistratus pertinet: extat dū pij rescriptū causa cognita debere dari actionē. Nam magistratus si tanta fuit negligentia vt omnē cautionē omittet: equū est haberi eum loco fideiussoris: vt et heres eius teneatur. Si vero cauit: et tū idonei fuerunt: et postea desierunt: sicut et ipse magistratus probe recusaret hāc actionē: ita et heres multo iustus. Non uissime nō als ait in heredem actionē dandā: qđ si euidēter magistratū cū minus idoneis fideiussoribus contrahunt.

Si dolo vel lata culpa magistratus nō exegerunt cautionem tenetur in solidum pupillo: als pro virili. hoc dicit.

In magistratū. **A**elsus. **T**us qui tutorem dederunt: rogo vt scribas vtrū pro virili portione actio danda sit: an optio sit eius qui pupillum fuit cum quo potissimū agat. Respon. si dolo fecerunt magistratus vt minus pupillo caueretur: in quem vult et actio in solidum danda est. Sed si nec culpa dūtaxat eorū: neq; dolo mala id factum est: equus esse existimo pro portione in quē eorum actionem dari: dum pupillo res salua sit.

Magistratus. **M**odestinus. **M**agistratus a curatoribus adulteri cautionem exegerunt: rē saluam fore: ex his alter sine herede decessit: qđ an indēnitatem in solidū collega ei presta re debeat: Modestinus rēdit nichil proponi cur nō debeat.

Cessare possunt a magistratibus erigi eo pacto quo erigitur a tutoribus qñ pueniuntur actioe tutele. hoc dicit. **I** dē.

An in magistratū actioe data cum ysuris sores

Recusaret. vt. §. e. l. i. §. si magistratus.

Euidēter. i. cū a quo dolo vt lata culpa: de qđ tenetur vt. §. dixi. Accursius flo.

Magistratus. si dolo. vel lata culpa. vt. §. patet.

Insolidum. nole doli qđ nō pōt pro parte cōmitti. vt. §. de positi. l. si duo.

Si nec. als ē in lra si nulla culpa. scilz lata qđ dolo equiparatur.

Dūtaxat. i. sola sine dolo.

Eoy. l. magistratus. neq; dolo rē. et sub. scilz leuis: leuissima culpa iteruenit. de qbus tenet: vt. §. e. l. nō similiter. als est in littera sine lata culpa dūtaxat eorum rē. que est planior. et est idem sensus. et facit. C. eo. l. si tu. et §. de admi. tu. l. si plures. et l. si pupillus.

Magistratus. exegerunt. minus idonee.

Ex his. scilicet curatoribus. vt §. eo. l. duo. vt dic id est magistratibus. vt. C. eo. l. ij. et facit. §. eo. l. i. §. si magistratus.

An in magistratus. data. pupillo in factum scilicet subfidiana.

Sores. scilicet in quantum tenetur tutor. nam ad idē tenetur magistratus in subsidium. Accursius flo.

a Non possunt. qd videtur quoniam re.
b Penaz. qd erigit a magistratu pena est quo ad est.
per hoc videbat excusari ab vsuris. vt hic. r. C. de vsu.
fil. l. i. lib. x. vel dic penaz. i. vsuraz. q. d. sicut alis no pre
stat vsura vsure vt est constituta nec vsura huius pene
p quo est. s. de ne
go. gest. l. qui sine.
vbi vsuram vocat
penam.

c posse. f. ad
municipi. l. luc. s.
paulus. f. vbi ho
tenet alius in vsu
ris. p officiali. So
lu. hic ipmet mag
istratus gesserit
re pu. r sic tenent
reipub. pro se non
p alio. qd non cre
do. qz quo ad pu
pilli hic loquitur.
dic ergo qz hic te
net pupill. ad vsu
ras. ibi ho reipub.
vel solue vt ibi.
d Actio. f. tute
le vtilis. idem tñ si
erat curator. qz da
bit in magistrat.
vtilis neg. gest. vt
dic secudo eadem
quo ad genus. no
eadē quo ad spe
cie. cum ibi tutele
hic in factū subsi
diaria. simile idē
quo ad genus. di
uersuz quo ad spe
cies. s. si cer. pe. l.
ij. in prin. r arg. f.
de duo. reis. l. ij.
in fine.

e De rebus eoz
qui sub tu. vel cu
ra sunt re.

Opera
tois.
curato
res. pu
pilloy no aduato
rū. vt. f. pri. dicā.
f In senatu. et
ideo qñqz vocat
senatusco. vt. C. e. l. i. qñqz oratio. vt. C. de cur. fur. l. ij.
g Et curatoribus. pupilloz fm Jo. qz r ipsi qñqz hnt
curatorē. vt in si. de cur. s. interdū. nā ad curatores adul
toz r alioz porrigit snia no verba. vt. f. eo. l. qui neg. s. i.
lz hec littera videsz tra. r. C. e. l. i. r de cur. fur. l. ij.
h Suburbana. vt om in ciuitate. vt. C. e. l. si predium
hodie idem est in vrbis r omnib. rebus que possunt
seruari. vt. C. de admi. tu. l. lex que tutores.
i Cauent. tunc etiā sine decreto. vt hic. r. C. quādo
decre. opus no est. l. i. r. f. e. l. magis. s. si fundus. etiam si
est irritatum. vt. f. eo. l. si. dūtamē seruet founā in testa

**De rebus eoz q sub tutela
vel cura sunt sine decreto non
alienādis vel supponēdis.**
Titu. ix. **I**lpianus.
Mperato
ris Seue
ri orone p
hibiti sunt
tutores et
curatores
p dia rusti
ca vel suburbana distrahere:
q oratio in senatu recitata est
theophilo r clemēte p subibus
y dūb. iunij. r sunt verba etus
h mōi. **P**reterea ptes p scri
pti interdica tutorib. r curato
ribus ne p dia rustica vel sub
urbana distrahāt: nisi vt id fie
ret parētes testō vel codicillis
cauerint. **S**i forte es alte
nū. tñ erit vt ex reb. ceteris
no possit exolui: tūc ptoz viba
nus vir clarissimus adeat: qui
p sua religione estimet q pos
sūt alienari: obligatue debeāt
manēte pupillo actioe: si post
ea potuerit p bart obreptum
esse pretori.

Res ppter diuisionē pōt si

mento datā. vt. C. de admi. tuto. l. tutelam.
k Alienū. vt. C. eo. l. ob es. r nota tria necessaria. des
cretū: r cām alienādi puta es alienū vt hic. itē presentia
tutoris vel curatoris. vt. C. si. ppter pub. pens. l. fi.
l Obreptū. vt. f. eo. l. magis. s. pe. r dic. i. p mendaciū
impetratū a ptoze
vt alienetur.

m Socus. scz
maior. alioquin se
cus. vt. f. eo. l. si pu
pilloy. r. C. eo. l. si pu
inter omnes. r ar
gu. C. de fun. do.
l. fina. alias est in
littera maior.
n Jus exequi
tur. qz vēdidit. vt
f. eo. l. si pupillo
rum. s. si pupill.
r. C. si aduer. vē.
pigno. l. ij. vbi ple
ne nota.

o Censeo. qz
potent hoc fieri si
ne decreto r huc
usqz sunt vba oia
tionis.
p Si defunct.
not. non spectari
cōsuetudinem pa
trifami. sic. s. de
offici. presi. l. sed
licet. sed argu. cō
tra. C. de epif. au.
l. ij. in prin. r. s.
de pig. actio. l. vj.
vniuersoz. r. C.
de verbo. signifi.
l. i. r de edil. edic.
l. qd si nolit. s. qz
assidua est.

q Emerit. r p
traditionem acce
perit vt apparet
persequētia. sed
ante traditionem
bene tenet loco pi
gnoris. vt. s. de
actio. emp. r ven
ditū. l. iulianus. s.
offerri. r de here.
ven. l. si heredita
tis. vel dic qz co
=

r Alieni. vt. C. eo. l. ob es. r nota tria necessaria. des
cretū: r cām alienādi puta es alienū vt hic. itē presentia
tutoris vel curatoris. vt. C. si. ppter pub. pens. l. fi.
l Obreptū. vt. f. eo. l. magis. s. pe. r dic. i. p mendaciū
impetratū a ptoze
vt alienetur.

**Si defunct. dū viueret res
venales habuerit: testō tñ no
cauerit vt distraherent: absti
nēdū erit vēditio. Nō est vt
qz ipse voluerit vēdere: idē
et postea distrahēdū putauit.**

**Statim postqz res minoris
esse cepit ita efficit vt obliga
ri vel alienari nullo modo sine
decreto possit. h. d.**

**Si minor. xxv. annis eme
rit. p dia vt qad p cū solueret
eēt pignoz obligata vēditio
no puto pignus valere. Nam
vbi dñū qstū est mior cepit
non posse obligari. P aulus.**

**Sed hic videt illud mo
uerē q cū dñō pignus
qstū est: r ab initio obloni in
hesit. **S**i a fisco emerit: nec
dubitatio est qñ ius pignoris
saluū sit. Si igit talis species
in priuato venditore incidit:
impiali bñficio opus est: vt re
scripto pignus confirmetur.**

**ipso q in pignus accepit videtur tradere. vt argu. C. de
dona. l. quisquis.
r **U**bi. i. postquam.**

**Sed hic. i. in casu superioris. l.
r **D**ouere. f. cōtra pupillum.**

**Domino. als dominio. als domino.
r **Q**uestum. i. dominium absolutum nō hsbuit: sed
vt pignoz esset apud venditorem qdū hic minor emp
tor solueret precium.**

**Emerit. f. pupillus. vt. C. in q. cau. pig. ta. tra. l. ij.
r **T**alis species. vt. s. eo. l. pri. dixi.**

Obreptū
qd sit.

Obreptū
qd sit.

Obreptū
qd sit.

Obreptū
qd sit.

Obreptū
qd sit.

Obreptū
qd sit.

Sed si pecunia ius pignoris. vt. §. q. po. in pig. ha. l. idēq. et dic vt ibi no. 2. no. duo. re emptā alteri? peccunia eē ei obligatā: qd est speciale. vt. C. arbi. tute. l. cu. rarozē. & de ser. pigno. da. l. si creditorib⁹. Itē pūilegiat⁹ cōtra pūilegiatū pūilegio vtitur. sic. §. de mino. l. ye. rum. §. si. et qd. ex cau. ma. l. si.

Contrahit. cōtra. i. quib. ex cau. in possess. eaf. l. in possessionē §. i. s. hoc intellige cum cōuenit pupillus ex contractu p̄ris non suo: vt habet in eo. nu. l. apud. in p̄n. 7. §. i.

Sed si pecunia alteri? pupilli alteri pupillo fundus sit cōparatus: itēq. pupillo vel minori traditus sit: an pignoris obligationē possit habere is cui? pecunia fundus sit empt⁹. Et magis est vt saluū sit ius pignoris? fm p̄sonē imperatoris nr̄i & diui p̄ris ei⁹ et pupillo cui? pecunia cōparat⁹ est fundus. Pignori tñ capi iussu magistrat⁹/vel p̄sidis vel alteri? p̄tatis: et distrahit⁹ fundus pupillaris mitti. Et in possessionē p̄tati rerū pupillarū a p̄toze q̄s p̄t: et ius pignoris? cōtrahit: siue legato rū seruādoz. cā: siue dāni infestū vt p̄cedat? iuberi: & etiā possideri poterit. De em̄ obligationes siue alienationes locum habent: q: nō ex tutoris vel curatoris voluntate id fit: sed ex magistratuum auctoritate.

Quod sponte aliquādo fit licet non valeat: valet tamē si ex necessitate fiat. h. v. Et tē queri p̄t si fundus pupilli a tutore? petit⁹ sit nec restitua: an litis estimatio obligata alienationē pariat: & magis est vt partat. hec em̄ alienatio nō sp̄ote tutoris fit. Idēq. erit dicendū et si fundus peritus? sit qui pupilli fuit: et cōtra pupillum pronunciatū tutore? restituerunt. Nā & hic valebit

Si ius. f. emphyteosis in p̄dio fisci v̄l p̄uati. vt C. eo. l. etiā. nam h̄z vnlē in rē p̄tali p̄edio. vt. §. si ager vecti. l. i. 7. §. i. Idē dicas in seruitute. vt. l. ca. l. §. simili modo.

Quāuis. p. qd videbat q. possit alienari: sed nō p̄t alienari. quia in fauore pupilli non potest alienari.

Potius. q. pupilli. sic. §. de nego. gef. l. q. alienū §. si.

Restaurari. per in integ. resti. ergo perijt. et sic est §. quemadmo. fer. an. l. si cōmunē. So. illud in p̄dictis

li seruitute: que non ita facile amittitur vt vsufruc. Item contra. §. de acqui. re. do. l. bone fidei. Sol. ibi in reb⁹ cot̄p̄oralibus. vel dic verius ad vtrūq. cōtrariū q. hic nō admittitur: et quod dicit resta uratur: scilz quatenus de facto exiit de bonis eius.

Si ius? emphiteoticarum habeat pupillus: videam⁹ an distrahi hoc a tutorib⁹ possit. Et magis est non posse: q̄uis ius p̄dij potius? sit. Nec vsufruct⁹ alienari p̄t pupilli si sol⁹ fuit vsufruc. pupilli. An h̄c nō vtēdo amittat⁹: si tutor causam p̄buerit hui⁹ rei? Et manifestū est restaurari? debe re. Sed si p̄p̄tate? habeat pupillus: nō p̄t vsufruc. v̄l vsum alienare: q̄uis oratio nichil de vsufu. loquat⁹. Si modo dici p̄t: nec seruitutem imponi posse fundo pupilli v̄l adolescentis: nec seruitutē remitti: qd et in fundo? dotali placuit. Si lapidicinas vel que? alta metalla pupillus habuerit stipterte? vel cuius alterius materie: vel si cretifodi nas argentifodinas vel aliud huic simile

Quod tñ priuatis lz possidere. Apianus

Magis puto ex snia? orationis impediri alienationē. Sed & si salmas habeat pupill⁹: idē erit dicendū. Si pupillus alienū fundū bona fi de emprū possideat: dicendum puto nec hūc alienare tutores posse? Et em̄ si q̄si pupillaris distract⁹ est: v̄ditio nō valet.

Quod tñ priuatis lz possidere. Apianus magis puto ex snia? orationis impediri alienationē. Sed & si salmas habeat pupill⁹: idē erit dicendū. Si pupillus alienū fundū bona fi de emprū possideat: dicendum puto nec hūc alienare tutores posse? Et em̄ si q̄si pupillaris distract⁹ est: v̄ditio nō valet.

facit ad §. §. de alie. iudi. l. ex hoc §. alienare. 7. l. nō solū. 7. C. e. l. iij. 7. si q̄s igno. rē m. l. i. 7. §. d. nora. ac. l. quotiēs §. i. 7. de adul. l. si postulauerit. §. d. eo. Itē qd si rē alienā bōa fide sine titulo possider: an poterit vendi sine decreto? vide q. sic. nā p̄tor vsucapit: vt. §. p. emp. l. ij. §. si a pupillo. 7. de doli excep. l. apud §. si q̄s nō tutor. 7. §. de

o Remitti. per pactū. sed nō vtēdo sic. vt. §. dicere videt. 7. argu. §. v̄ vsufruc. l. sed et si qd. §. si. fm quosdā. qd nō placent. vt. §. quemadmo. fer. amit. l. si cōez. p. In fundo. l. dato alicui ab alio quo in dotem.

o Remitti. per pactū. sed nō vtēdo sic. vt. §. dicere videt. 7. argu. §. v̄ vsufruc. l. sed et si qd. §. si. fm quosdā. qd nō placent. vt. §. quemadmo. fer. amit. l. si cōez. p. In fundo. l. dato alicui ab alio quo in dotem.

o Remitti. per pactū. sed nō vtēdo sic. vt. §. dicere videt. 7. argu. §. v̄ vsufruc. l. sed et si qd. §. si. fm quosdā. qd nō placent. vt. §. quemadmo. fer. amit. l. si cōez. p. In fundo. l. dato alicui ab alio quo in dotem.

o Remitti. per pactū. sed nō vtēdo sic. vt. §. dicere videt. 7. argu. §. v̄ vsufruc. l. sed et si qd. §. si. fm quosdā. qd nō placent. vt. §. quemadmo. fer. amit. l. si cōez. p. In fundo. l. dato alicui ab alio quo in dotem.

o Remitti. per pactū. sed nō vtēdo sic. vt. §. dicere videt. 7. argu. §. v̄ vsufruc. l. sed et si qd. §. si. fm quosdā. qd nō placent. vt. §. quemadmo. fer. amit. l. si cōez. p. In fundo. l. dato alicui ab alio quo in dotem.

o Remitti. per pactū. sed nō vtēdo sic. vt. §. dicere videt. 7. argu. §. v̄ vsufruc. l. sed et si qd. §. si. fm quosdā. qd nō placent. vt. §. quemadmo. fer. amit. l. si cōez. p. In fundo. l. dato alicui ab alio quo in dotem.

o Remitti. per pactū. sed nō vtēdo sic. vt. §. dicere videt. 7. argu. §. v̄ vsufruc. l. sed et si qd. §. si. fm quosdā. qd nō placent. vt. §. quemadmo. fer. amit. l. si cōez. p. In fundo. l. dato alicui ab alio quo in dotem.

o Remitti. per pactū. sed nō vtēdo sic. vt. §. dicere videt. 7. argu. §. v̄ vsufruc. l. sed et si qd. §. si. fm quosdā. qd nō placent. vt. §. quemadmo. fer. amit. l. si cōez. p. In fundo. l. dato alicui ab alio quo in dotem.

his qui pro tu. l. ij. et sic vsucapio non est phibita nec et: Aliena: go alienatio. vt arg. i. de verbo. sig. l. alienationis. c. cōtra nōne p: videt q nō: qz vba ofonis late patēt. nec em̄ dicunt p̄dia missa p: minor. sed simpli m̄tū ceter p̄dia. Itē iste vsuca: casus hic videtur pio et e: dici eius em̄ rē. si contra. em̄ vt pupillaris existēs v̄datur nō valet: vt hic.

a **C** Possint. et vtiq̄ poterūt: hūc enim rē.

b **C** Possideant. sic. s. de iure do. l. pe. l. fina.

c **C** Possidere. ex scōs decreto. r sic sit dñs si p̄or erat dñs: alio vsucapit. vt. i. de dā infec. l. si finita. §. iulian⁹.

d **C** Restituere. i. p̄stare. sic penit. i. p̄xi. §. in fi.

e **C** Rem suā. testatoris. et facit. i. de ma. vin. l. si rogatus. in pun.

f **C** p̄toris. alio p̄toris: alio tuto ris. Accur.

g **C** Ratio. nō d̄z aperiri via mali: c̄is. sic. s. b. tribu. l. illud. in fi. r. s. b. t̄nsact. l. cum hi. §. si cum l̄s.

h **C** In stipula: tu. i. in obligatiōe ex stipulatu q̄ pater tenebatur.

i **C** Reddere. id est dare. vt. i. de s̄bo. sig. l. s̄bū red: dere. r. s. p̄xi. §. in s̄bo restituere. et facit ad. §. C. si ad uer. v̄. sig. l. ij.

k **C** Alij. i. q̄ p̄xi.

l **C** Si parēs. fa cit. s. p̄xi. §. r. s. b. s̄hen. emp. l. situ las. §. i. r. C. quā. decre. opus non est. l. i.

m **C** Pupilli. nā recta via ad eum dñum rei legatē trāsit morte testa: tous siue ab adita hereditate. vt. i. de lega. ij. l. lega: t̄s. r. vbi repudiat

C Si pupillo fundus pigno: rat⁹ sit: an v̄dere tutores pos sint⁹. hunc enim q̄si debitoris: hoc est vt alienū v̄dunt. si tñ ipetrauerat pupillus/ vel paf eius vt iure dñij possideat⁹: cō sequēs erit dicere nō posse di: strahi quasi p̄dictū pupillare. Idēqz est r si fuerit ex cā dā: ni infecti iussus possidere⁹.

C Fundus alien⁹ legat⁹ a pu: pillo herede instituto p̄t resti: tut legatario: sec⁹ si fundus p: prius pupilli legat⁹ sit. h. d.

C Si fundus legat⁹ vel p̄ fi: deicōmissum fuerit relict⁹ scio a pupillo herede instituto: an tu: tores restituere⁹ hunc fundus possint sine aucte p̄toris. r pu to siqdē rem suā legauit: ces: sare orationē. Si s̄o de re pu: pilli: dicendū erit locū esse ora: triōi: nec incōsulto p̄tore pos se alienare.

C An pupillus succedit in rē: alijs p̄missam vel debuā plus ex v̄ditione: illa res p̄t alie: nari in eū cui debetur. sec⁹ est si ipse pupill⁹ talē rem imobi: lem promittat. h. d.

C Si pupillus stipulanti spo: p̄derit: an soluere possit sine p̄toris auctoritate. Et magis est ne possit: alioqn̄ iuenta erit alienādi ratio⁹. Sed si pat̄ sti: pulāti fundū spop̄derit: suc: cesseritqz pupillus in stipula: tu⁹: fort⁹ dicit sine p̄toris au: ctoutate posse eum reddere⁹. Idēqz et si iure hereditario alij⁹ successerit/ q̄ erat obliga: tus. Eadēqz rōne r si parens fundū vendiderit: vel q̄s alius cui pupillus successerit: p̄t di ci pupillū cetera v̄ditionis in cōsulto p̄tore posse p̄ficere.

C Fundū autē legatum repu: diare pupill⁹ sine p̄toris au: ctoutate nō potest. Et sic em̄ et hanc alienationem cū res sit

maior. xxv. an. nunq̄ videtur fuisse eius. vt. i. de lega. i. l. si tibi homo. §. cum seruus. Item contra hūc. l. videtur §. de dona. inter vir. r. vxo. l. si sp̄suis. §. si maritus. vbi dī

pupill⁹ m̄o dubitat. **C** Non passim⁹ tutoribus sub obtētu eris alien⁹ p̄mitti debuit ven: ditio. Nāqz nō esse viā eis di: stractionis tributā: r ideo p̄e: tozi arbitriuz huius rei senat⁹ dedit⁹: cuius officio in p̄mis cōuenit hoc excutere: an aliud de pecunia possit ad extenuā: dū es alienū expediti. Quere re ergo debet an pecuniā pu: pillus habeat: vel in numerat⁹ toyel in noibus que conueniri possunt: vel in fructib⁹ condi: ctis: vel etiā in reddituum spe atqz obuētionū. Itē requirat num alie res sint p̄ter p̄dia que distrahi possunt: ex quoru⁹ p̄cio eri alieno satisfieri pos sit. si igit̄ dep̄rehēderit nō pos se aliudē exolui q̄ ex p̄dicto: rū distractione: tunc p̄mitter⁹ distrahi: si modo vigeat credi: tū: aut vsurarū modus paren dū eri aliōo suadeat. **C** Itē p̄: tor estimare debet vtrū ven dere potius an obligare per: mittat. necnon r illud vigilan ter obseruare ne plus accipiat sub obligatione p̄dictoz feno ris: q̄z quod opus sit ad soluē: dum es alienum. Aut si distra hendū arbitrabif: ne p̄pter es modicū alienum possessio ma gna distrahat. s̄z si sit alia pos sessio minor vel minus v̄tilioz pupillo: magis p̄mitti eā lube re distrahi q̄ maiorē r v̄tilio: rē. **C** In p̄mis igit̄ quortens desideratur ab eo⁹ vt p̄mittat distrahi: requirere debet eū q̄ se instruat⁹ de fortunis pupilli: nec nimij⁹ tutoribus vel cura: toribus credere⁹ q̄ nō nunq̄ lu cri sui grā assenerare p̄torū so: lēt: necesse esse distrahi posses sionē vel obligari. Beq̄rat er: go necessarios pupilli: vel pa: rētes: vel liberos aliquos fi: deles: vel quem alium qui no:

cit q non videtur dōare nec aliena: re aliquid de suo: sed magis nec lu: crari. s̄z ibi aliud est: qz non amare nec tanq̄ inter in: festos sunt dona: tōes rep̄uāde in ter coniuges. vt l. eo. u. si id q̄s. §. h. quis. **C** Nō passim. id est non sine di: strictione vel cau se cognitione. sic ponitur. s. de pos: tula. l. i. in prin. Accursius flo. **C** Et is alieni. cris alieni h̄ideo fit mentio. qz hec est illa vera causa p̄ quā p̄mitti dis: tractio. vt. C. de p̄dij. m̄o. l. eb. s. et alias per consil: tutionē vt in dete r donatiōe p̄pter nuptias cō decre: to ih: vt. C. si mi. ma. fa. sine decre. fac. aliena. consfr. l. si. §. cū autē. r. de adm̄ni. tu. l. lex q̄ tutores. in prin. Accursius flo. **C** Dedit. vt. s. eo. l. i. §. i. **C** Permitter. facit. s. de p̄igno: rat. actio. l. tutor. in p̄n. **C** Ab eo. p̄e: tore. Accur. **C** Instruat. sic §. eo. tuu. l. i. §. si p̄ces. **C** Credere. sic i. de remi. l. non om̄e. §. a barba: ris. r. s. de eo per quem fac. est. l. i. §. i. r. C. d. affec. l. si ibi: nec facile: ē Item excipe hic parētes pupilli si sunt tutores. vt. i. eo. l. si pupillo. §. si pater. Accur sius sic r.

Malici: cus via non de ber ape iuri.

a Si inops. als est si inops: tunc dat aduocatus cōsilio... b Pretor. vrbis romane. c Valere. contra videbatur. quia in provinciali re tñm pteses interuenire debet. vt. C. eo. l. ob es. d Subierant.

Decretū in nō subiectū non tenet.

Ala nō. qz decretū in non sibi subiectū nō tenet. Bzo vt. huc. vt. s. de iurisdicti. om. iudi. l. si. in pñ. r. s. h. hoc. r. s. de offi. p̄fec. vt. l. fina.

e Titulotenus. allegat titulū debiti: sed non probant. f Acceperūt. sub hypotheca rei minoris. r. idem si ex p̄cio vendat. nam de vtroqz subicit.

Chatoz an creditum sit.

g Chatoz. an autē viatorū huc creditur: Rñ. hoc casu sic cum et si verū non dicat cōsultū sit minorū cōtra tutorem vel curatorem. als autem an creditur. Rñ. vt no. s. de of. p̄fec. vrb. l. i. s. r. fa. ne. r. C. de accu. l. ea quidem. Item facit. s. de iudi. l. fina. r. in aut. s. de. re. imo. ali. s. emētibz. colla. v.

h Ne possit. vt. J. eo. l. si fundus.

i Non liberū. sic. s. de transac. l. cñ hi. s. si p̄toz. ac.

k Es alienū. vel similitis causa. quod dicit. C. eo. l. ob es.

Decretū inuictū non tenet.

l Nullam eē. No. non tenet decretū iniustū. vt r. dicit. J. eo. l. si p̄dia. et dicto. s. si p̄toz. m. Danet. sic. C. si aduor. ven. l. in integrum restitutiōe. r. C. eo. l. si p̄ses. r. s. eo. l. i. s. i. et de in ius vo. l. sed si hac. s. iij. Accur.

n Communia. exponit hic vltimam partem orationis posse. s. eo. l. i. s. i. ibi si communis rē.

o Communia sint. sic ergo et pro diuiso potest dici res:

cōmunis als: vt r. J. de p̄bo. sig. l. locus. s. i. licet non hic. p. Cessante oratione. illa parte orationis que est in. s. si cōs. s. nō tñ cessat prima pars orationis: vt h subicit. Ed si forte. cesset hec pars. que est. s. e. l. i. s. i. ibi si cōmunis rē. sed non cessat prima pars: qz nec vsu fruct: nec proprie

tas alienari pōt si ne decreto. vt. s. l. si pecunia. s. nec vsu fructus. et. s. sequenti. r. Nulla cōmunio. vt. s. s. pecul. l. sed hoc querit. s. i. nec vsu fruct. cū possessione. vt. s. s. ac. pos. l. permisce. r. nec possessio cū propterate: vt in eo. nru. l. naturaliter. s. nichil. et vti poss. l. si duo. in fi.

Ed si forte alius pprietatē fundi habeat: alius vsu fruct. magis est vt cesset hec pars orationis que de diuisione loquitur. nulla em cōmunitio est. Idem.

g Pupilloz. necia sit. magis: vt. s. l. i. s. si cōs. r. C. eo. l. pe. sed hic neuter est maior. r. Neuter em. secus in ecclesia q̄ cum possit cū alia p̄mutare. vt. C. s. sacrosanc. ec. auf. item inuicem. ergo et diuidere cū diuisio sit quedaz p̄mutatio. vt no. s. de transac. l. cum hi. v. Exequi vendendo. ad qd. C. eo. l. ij.

r Tutius. sic. C. de pig. l. ij. r. J. de solu. l. si stipulatus. s. si lance. r. no. cōsiliū legis est tutiorē partē pars eligere. sic. C. de tutior. inter. ma. l. cū p̄ eligent: ponas. r. J. ad tres. da est. bel. l. q̄ totā. r. vt l. pos. le. is cui. s. si ex duobz. r. s. s. in offi. testa. l. fi. r. qd̄ cuiusqz vni. no. l. si na. r. s. p̄ci. r. com. mo. rei. v. l. i. s. l. y.

Si pater vel parens tutor sit alicui ex liberis: an pretor aduendus sit si obligare velit. Et magis est vt debeat: p̄nitor: tamen esse pretor: debet ad consentiendū patri. Si pretor: tutouibus pmiserit vendere: illi obligauerunt: vel contra: an valeat quod actum est. Et mea refert opinio eum qui aliud fecit: q̄ quod a pretore decretum est: nichil egisse.

Si patri. q̄ alij tutori vel curatori. vt. s. (C. eo. l. ij. eo. l. magis. s. in p̄mis. r. est rō affectio. vt. s. de ritu nup. l. non solum. s. de illo. r. de bo. que libe. l. si. s. p̄culdubio.

Nichil egisse. facit. s. qui. mo. pig. vel hy. sol. l. scur. s. si debitor. ibi: sed si permisit rē.

comuni als: vt r. J. de p̄bo. sig. l. locus. s. i. licet non hic.

Cessante oratione. illa parte orationis que est in. s. si cōs. s. nō tñ cessat prima pars orationis: vt h subicit.

Ed si forte. cesset hec pars. que est. s. e. l. i. s. i. ibi si cōmunis rē. sed non cessat prima pars: qz nec vsu fruct: nec proprie

tas alienari pōt si ne decreto. vt. s. l. si pecunia. s. nec vsu fructus. et. s. sequenti.

Nulla cōmunio. vt. s. s. pecul. l. sed hoc querit. s. i. nec vsu fruct. cū possessione. vt. s. s. ac. pos. l. permisce. r. nec possessio cū propterate: vt in eo. nru. l. naturaliter. s. nichil. et vti poss. l. si duo. in fi.

Exequi vendendo. ad qd. C. eo. l. ij.

Tutius. sic. C. de pig. l. ij. r. J. de solu. l. si stipulatus. s. si lance. r. no. cōsiliū legis est tutiorē partē pars eligere. sic. C. de tutior. inter. ma. l. cū p̄ eligent: ponas. r. J. ad tres. da est. bel. l. q̄ totā. r. vt l. pos. le. is cui. s. si ex duobz. r. s. s. in offi. testa. l. fi. r. qd̄ cuiusqz vni. no. l. si na. r. s. p̄ci. r. com. mo. rei. v. l. i. s. l. y.

Si pater vel parens tutor sit alicui ex liberis: an pretor aduendus sit si obligare velit. Et magis est vt debeat: p̄nitor: tamen esse pretor: debet ad consentiendū patri. Si pretor: tutouibus pmiserit vendere: illi obligauerunt: vel contra: an valeat quod actum est. Et mea refert opinio eum qui aliud fecit: q̄ quod a pretore decretum est: nichil egisse.

Si patri. q̄ alij tutori vel curatori. vt. s. (C. eo. l. ij. eo. l. magis. s. in p̄mis. r. est rō affectio. vt. s. de ritu nup. l. non solum. s. de illo. r. de bo. que libe. l. si. s. p̄culdubio.

Nichil egisse. facit. s. qui. mo. pig. vel hy. sol. l. scur. s. si debitor. ibi: sed si permisit rē.

Liber Tertius

factus
tenet qd
ato fieri
nō dz

a Magis est vt possit. lz ergo fieri nō debuit: facti tñ tenet: sic snia sub pditione lata. vt. J. qñap. lit. l. i. §. biduū secus in sentētia lata sub tali alternatiua que esset incerta. vt. J. de verbo. obli. l. vbi aut. §. qui id qd. z ita nō valet. vt. C. de sentē. que sine cer. quā. l. si. tenuit ergo decretū istud iustū. vt. r. §.

b Eligere. vt. §. e. l. magis. §. nō passim.

c Si obligauerit. puta predium rusticum vel suburbianum.

d Doli locus. aliquādo ergo nō tenet pignus: est tamē locus retentiōis. vt. r. no. C. si ali. res pigno. da. lit. l. i.

e Sub pignore. alio. idēz si sub nullo. vt. J. eo. l. si fundus. §. i. r. C. eo. l. vtere. si aut sub eodē tunc tenet. vt. §. p. r. re. sponso.

f Et. qui postea credit. z dic rem quā pignora uit priou.

g Jus prioris vt. r. C. de his qui in p. r. cre. l. i. r. §. qui po. in pig. h. l. qui p. r. o. r.

Qui neq. distrahere. vt. §. de eo qui. p. tu. l. ij. r. C. de tuto. et cura. qui satis nō de. l. in dubiū. r. J. qñu. l. i. cōsilio. §. i. sed cōtra. J. de doli excep. l. apud. §. si quis nō tutor. nā ibi dicit emptorēz vsucapere agit tenuit alienatio. alioqñ nō pcederet vsucapio. vt. J. de vsucapio. l. celsus. Sol. hic loquit de re ipsius pupilli. ibi de aliena. put ibi no. r. facit. C. de eo qui. p. r. uo. l. ij.

i Non adolefcentis. hoc dicit: qñ in oratione de eo dicit r. sm hoc qd. J. dicit de pupillo: sub. r. de adultis. J. r. qd subicit curatores: scz furiosi z similes scz mentecapti eē cōiunctos tutoribus ratione similitudinis. r. qd subicit z de ceteris sub. eoz qui suis rebus supesse non possunt z similia. r. sm hoc qd dicit. in pn. vel cuius alterius. scz similia: vt mēte capti: r. hoc si velis dicere verba pñnere ad curatores adultoz: tu dic nō adolefcentiū: z subaudi tñ. r. qd dicit z puto: soluit de curatozib' adultozū q sunt pñncti tutoribus eo q finita tutela ipsi accedunt. vt in l. i. tu. qui. mo. tute. si. §. si. r. etiā ratione similitudinis.

Quid ergo si pretor ita decreuerit: videri obligare vt pmitto. an possit liberū arbitriū habere quid faciat. Et magis est vt possit: dūmodo sciam? pretorē nō recte partib' suis functū. debuit enim ipse statuere z eligere: vtrum magis obligare an vendere permittat.

¶ Si pupillus vult pignus recipere qd tutor obligauit pro pecunia que pueria est in vtilitate ipsius pupilli: puta qd soluta creditori eius: repellit exceptione doli. hoc dicit.

¶ Si obligauerit tutor sine decreto: quis obligatio nō valeat: est tamē exceptiōi doli mali locus: scz tunc cuz tutor acceptā mutuā pecuniā et soluerit: qui sub pignore erat creditor. ¶ Item videndū est an z obligare e' rem possit: r. dicendū est si eandē sortē acceperit nec grauoibus vsuris: valeat obligatio nem: vt ius prioris creditoris ad sequentem transeat. ¶ Idem.

¶ Qui neq. tutores sūt ipso iure: neq. curatores: s' p tutore negocia gerūt: vel p curatore: eos non posse distrahere: res pupilloz vel adolefcentium nulla dubitatio est.

¶ Sz si curator sit furiosus: vel cuius alteri? nō adolefcentis:

h Jure. annuit q ante orationē valebat venditio.

l Pertinere. f. ad curatōrē adultū ad similitudinē tutorū vel curatoz pupilli. r. hoc ex mēte orationis. r. idem de curatozibus alioz vt subicit. r. J. eo. l. si pedia.

m Communia. pupillo z maiori. et dic possint: a pupillo vel eius tutoribus. naz soci' eius suā partē de ne pōt obligare. p indiuiso.

n Excipit oratio. vt possit diuidere maiore puoante. vt. §. e. l. i. §. si cōmunis.

o Perimat cōmuniō. qz puenit inducere discordiā. vt. J. de leg. ij. l. cum pater. §. dulcissimus.

p Ut augeat difficultas cōmuniōis. qd fieret si permittetur obligatio.

¶ Clāuis antecessoris presdis decreuisset ea pedia venditari que tutor pupilli subiecto noie alteri? emptoris ipse sibi cōparabat: tamen si fraudēz z doli ptra senatus cōsulti auctoritatē z fidem' tutoris cōmissam deprehēdisset successor eius estimabit/ quatenus tā callidum cōmentū in exemplum' coercere' debeat.

¶ Exceptio que incipit cōpetere vedito: post ptractū trāsit ad emptorē. h. d. ¶ Idem.

¶ Licite' post senatus cōsul. pupilli vel adolefcentis pedia venditatio: si eo nomine apud iudicem tutele' vel vtilis actionis estimatio facta est eaq soluta: veditatio p-

de testa. tu. Liure nostro. in prin. sed ideo est q nullū fuit vel inuisū: qz ipsemet pdecessor si viueret infringere possit. vt. C. eo. l. si ples. r. C. de dista. pig. l. r. q sub imagine. r. C. de accu. l. iij. alioqñ aliud esset. vt. C. senten. rescin. nō posse. l. i. r. J. de pe. l. diui fratres. in prin.

¶ Licite' q sine decreto: vel eū eo s' obzeptionem. r. Tutela. hoc est dicere. qñ tutor fuit cōuentus actiōe tutele' vt curator pupilli vtili actiōe neg. ge. r. restituit pcedū minoz vt estimatiōe rei alienate: q emptor est securus. r. sic est: ptra. §. de pen. here. l. nec vllam. §. penul. r. J. de sol. l. si h' §. dolo. vbi dicit soluentē dolo non liberare possidentē. Solu. ibi possessor habuit cām a dolo. hic nō: sed a pupillo cuius noie tutor vendidit. vel solu. vt ibi. vel dic q agit hic minor ptra emptorē rei ven

Cōio
scōdā
pari.

A Desinunt. C. e. l. ch. aliss. tra. vbi nō sunt si speret redire furor. So. ibi habebat interualla: hic cōtinuus. v. l. sol. vt ibi.

B In potestate. i. cura. sic accipiunt. s. de iure. l. i. c. Curatio. probus sit. sic. j. l. p. xi. et. l. furiose. et s. de tuto. r. curato. d. r. ab his. l. his qui.

S Ed r. aliss. Spua mēte capti: furdia r. mutas: q. morbo per petuo laborāt. vt in st. de cura. s. s. r. mentecaptis. r. s. de postu. l. i. s. fi. r. ll. sequēb. f. Nec dubitabit. vt. s. l. i. in st.

Q Am deliberat. fact. j. de cura. bo. dā. l. i. r. de pūmle. cre. l. cū idē. r. j. quibus ex cau. in posses. ea. l. si diu.

E Uriose. in cōlis. q. pater h. in p. tate: mater nō. vt in st. de ad. opt. s. semie. azo. vel dic q. parētes habēt filios in potestate s. filij non habent parētes. pūma placet.

E Qualis. filijs erga parētes. vt ecōtra. sic. s. de in offi. testamen. l. nam. r. si.

C urator. des. deat. etiam eis presentib. q. b. in aliss. personis nō est ita sim. hu. sic r. als. habēt pūmlegiū. vt. C. de tuto. r. cura. illust. per. l. i.

O b. suare. plenissimū. i. ad ministratiōe plenissimā habētem r. ex hoc videt q. q. ad speciem vel ad lūe v. nā datur: nō def. cā. cognita: nec cum satisfactiōne. h. quod fal

vel ille sanos mores receperit. **S** i euenerit ipso iure desinunt esse in p. tate curatorum. Curatio autē eius cui bonis interdicit: filio negabit p. mittere. Sed extat diui pij rescriptum filio potius curatiōem p. mittendā in patre furioso: si tam pbus sit. **P** aulus.

S Ed r. alijs dabit p. con sul curatores: qui reb. suis superesse nō p. nt: vel dare iubebit. Nec dubitabit filium q. p. tate curatōe dare. **A** l. p. tate.

Q Am deliberant heredes instituti adire: bonis a p. tate curatoz. dā. **I** dē.

E Uriose matris curatio ad filium p. tinet. Ple. tas est parētib. (r. si ineq. l. s. est eorum potestas) equalis debet. **G** aius.

C urator ex senatus cōsul to p. stituit: cū clara p. so na veluti senatoris vel vxoris ei. in ea cā. sit vt ei. bona venire debeat. Nā vt honest. ex bonis eius q. tum p. tate credito ribus soluere curatoz. p. stituit distrahendorum bonoū gratia vel a p. tate: vel in pūm. cys a p. tate.

S i furor nō est sufficiens vt alicui curator detur. h. d.

O b. seruare p. tate. **A** l. p. tate. rem oportebit: ne cui temere citra cause cognitionem plenissimū curatoz. detur: quoniam pleriq. v. l. furorē vel demētiam fingunt: quo magis curatoz. accepto onera ciuilita detractent. **I** ulianus.

C onsilio r. opera curatoz. tueri debet nō solum patrimonium: sed corpus ac salus furiosi.

H eredes demētis possunt v. d.icare p. tate alienati a curatoz. eius q. satis nō dederat r. demētis saluā fore: nisi curatoz. de p. tate p. tate v. d. i. sa-

sum est. vt. Irem pu. sal. fo. l. si ad speciem.

M Detractent. facit. s. de his qui no. infra. l. s. est et quartū genus. et facit. j. e. l. bonoz. **C** onsilio. fal. sic. s. de adm. tu. vel cu. l. cū plures. s. p. r. no. q. hic inapit tractare de officio curatoz.

C urator. legitimo mō. i. iusto p. tate r. demētis vtilitate erigēte r. decreto etiā interposito cum alienatio id ipsum erige ret. q. scilicet erat p. Si nō curatoz. verba sunt exceptionis. i. recte ageres si n. cu. r. c. **A** ut si satisfactioe. s. b. repli. catioe. i. recte ex. ciperes si satisfactio r. c. et ad hoc C. de tu. r. cura. q. satis nō de. l. si. et s. de eo q. p. tuto. l. q. r. s. it. l. l. q. neg. in pūm. **T** r. p. l. i. c. **T** r. p. l. i. c. id est duplicatio. vt in st. de repli. r. facit. s. n. i. l. si p. pillor. s. h. r. l. si fundus. s. quā. q. r. j. p. s. r. C. de p. r. m. i. l. v. r. e. r. C. d. v. l. u. c. p. e. m. p. t. o. l. i. f. i. n. a. **C** ū eodē. l. r. e. m. o. t. o. q. u. i. i. n. p. a. r. t. e. f. u. i. t. c. o. d. e. m. n. a. t. i. n. p. a. r. t. e. a. b. s. o. l. u. t. i. v. t. a. p. p. a. r. e. t. e. x. s. e. q. u. e. n. t. i. b. u. s. **A** u. t. s. i. s. i. r. e. c. t. e. e. x. a. p. e. r. e. s. s. i. s. r. c. r. f. a. c. t. C. i. n. d. c. a. u. i. n. i. n. t. e. g. r. e. s. t. i. l. p. e. r. s. p. r. i. s. **T** r. p. l. i. c. a. t. i. o. i. d. e. s. t. d. u. p. l. i. c. a. t. i. o. **C** u. r. a. t. o. z. i. r. e. m. o. t. o. **F** u. e. r. a. t. s. i. z. a. r. e. m. o. t. o. **R** e. c. t. e. s. o. l. u. i. r. e. c. t. e. v. n. u. s. a. l. i. e. n. a. r. e. p. o. t. e. r. i. t. n. a. m. i. d. e. i. n. t. e. l. l. i. g. e. i. a. l. i. a.

C ū dicitur exceptionē rei iudicate curatoz. p. tate remoti datur heredib. furiosi replicatio p. tate p. tate curatoz. q. d. d. n. a. r. e. f. e. i. t. p. r. i. m. ū. r. p. t. a. s. e. d. i. m. d. a. t. u. r. r. e. p. l. i. c. a. t. i. o. i. p. s. i. p. r. i. m. o. q. i. c. ū. u. e. r. s. a. f. u. i. t. p. e. c. u. n. i. a. i. n. v. i. l. i. t. a. t. e. z. d. e. m. e. n. t. i. s. h. o. c. d. i. c. i. t.

C ū dementis curatoz. q. i. satis non dederat: r. res male administrasset) proconsul remouerit a bonis: aliumq. loco eius substituerit curatoz. et hic posterior cum nec ipse satisfecisset) egerit cur. remoto nego. gest. posteaq. heredes dementis cū eodē neg. gest. agant: r. is exceptioe rei iudicate inter se r. curatoz. v. t. a. t. u. r. h. e. r. e. d. i. b. u. s. r. e. p. l. i. c. a. t. i. o. d. a. n. d. a. e. r. i. t. a. u. t. s. i. i. s. q. u. i. e. g. e. r. i. t. s. a. t. i. s. d. e. d. e. r. a. t. s. e. d. a. n. t. r. i. p. l. i. c. a. t. i. o. c. u. r. a. t. o. z. i. p. r. o. f. u. t. u. r. a. e. s. s. e. t. i. u. d. e. x. e. s. t. i. m. a. b. i. t. N. a. m. s. i. c. u. r. a. t. o. z. s. e. q. u. e. n. s. p. e. c. u. n. i. a. m. q. u. a. m. e. x. c. ō. d. e. n. a. t. i. o. n. e. c. o. n. s. e. c. u. t. u. s. f. u. e. r. a. t. i. n. r. e. m. f. u. r. i. o. s. i. v. e. l. d. e. m. e. n. t. i. s. v. e. r. t. i. s. s. e. t. d. o. l. i. t. r. i. p. l. i. c. a. t. i. o. o. b. s. t. a. b. i. t.

Q uesitum est an alteri ex curatozibus furiosi recte soluiatur: vel an vnus rem furiosi recte alienare possit: respōdi recte solui. Cum quoq. q. ab altero ex curatozibus funduz

Q uesitum est an alteri ex curatozibus furiosi recte soluiatur: vel an vnus rem furiosi recte alienare possit: respōdi recte solui. Cum quoq. q. ab altero ex curatozibus funduz

Q uesitum est an alteri ex curatozibus furiosi recte soluiatur: vel an vnus rem furiosi recte alienare possit: respōdi recte solui. Cum quoq. q. ab altero ex curatozibus funduz

Q uesitum est an alteri ex curatozibus furiosi recte soluiatur: vel an vnus rem furiosi recte alienare possit: respōdi recte solui. Cum quoq. q. ab altero ex curatozibus funduz

questione rsum: cū simul de vtroq; questū fuerit. sic. s. de dmer. rescrip. l. i. z ad exhib. l. si res. z facit ad. s. s. de adm. tu. l. de cetero. s. fi. z. C. de auc. ptes. l. si. z si vnus ex pluribus tu. l. i. z. ij. z. j. p. s. z. s. de c. p. l. i. s. si plures z. j. de solu. l. qd si forte. s. pe.

A Furiosi. vt putabat. alioqn nō pcederet vsu- capio. cū nec alie- nari possit.

B Faci. i. admi- nistratio. vt. i. e. l. si. z mag. ponit electus. azo. z. j. qz ergo est de ad- ministratio. s. qd bet pōt facere in- solidū. vt. z. s. p. i. s. cū suis. z. cor. nō autē iuris. f. talis cuius auctoritate soluaf cura: vt ar- rogatione furiosi: vbi oēs debēt cō- sentire. vt. C. de auc. p. h. l. si. itē ei qd dicit veditio ē facti nō iur: est z. i. i. s. i. b. i. dicit d. obli- gatio nō de z. etu. z. i. e. s. de i. i. s. z. i. ur. l. ex hoc. s. i. b. i. dicit qz ex iure gē. est nō aut dicit qz sit ius. ut facit. j. d. p. d. l. in f. cō.

B Onoz vētris id est nōle bo- noz eius qd est in vētre. possit ēt da- ri idē curator ven- tri z bonis vel al- ten tñ. vt. j. de vē- tre in pos. mit. l. i. s. quotiens.

C Cessat. sic C. de tu. z. cu. qui sa. nō de. l. ij. z. iij. z. i. n. s. i. de satisda. tu. s. ij. itē nō satis- dat curator furio- si si p̄ in testō de- dit: s. i. iudex p̄met. itē z. si det iudex z. hz substātiā suffi- cientē. vt. C. de epif. audi. l. de creatio. nō. z. C. eo. l. si. s. sed cū antiq;tas. z. s. sin autē. z. facit i. n. s. de cura. s. sed so- lent. z. s. de adm. tu. l. inter bonoz. z. s. e. l. obseruare.

C ius bonis. si natuscō. introduxit dari curatōzē bo- nis vēdētis vt. h. z. j. de cu. bo. dā. l. impator. debēt ergo creditores hoc petere. vt. j. d. e. cu. bo. dā. l. ij. z. habēt electionē vt vel ipsi vendāt vel curatōzē petāt cōstitui. vt. hic. z. j. de curs. bo. dan. l. i. z. 30.

P ermissi. i. p̄mittē a iudice creditorib⁹ petētib⁹. ac. s. b. i. i. c. i. qd est vt curatōzē eis creditorib⁹ vendāt.

furiosi legitime mercare vsu- capturum: qz solutio/vēditio/ traditio / facti magis q̄ iuris sunt. Ideoq; sufficit vnus ex curatōzibus persona: qz alter intelligitur alteri consentire. Deniq; si p̄sens sit z. vetet sol- uit: z. vetet venire vel tradi: neq; debitor liberatur: neq; emp- tor: vsu capiet. **A** lpianus.

B onorum ventris nomi- netur: cū rem saluā fore viri bo- ni arbitratu satisfidare procon- sul iuber. Sed hoc si sine inq̄si- tione detur. nā si ex inq̄sitione cessat satisfidatio. **M** eratus.

C ius bonis distrahē- dis curatōzē facere se- natus p̄misit: eius bona cre- ditoribus vendere non permi- sit: quāuis creditores post id beneficium bona vēdere mal- lenti. Sicut em̄ integra re⁹ po- testas ipsozū est vtrum ven- lunt eligēdi: ita cum alterum elegerint: altero abstinere de- bēt. Multoq; magis id serua- ri equū est: si etiā factus est cu- rator: per quē bona distrahē- tur: quibus nondū explicato eo negotio decesserit. Nam et tūc ex integro alius curator fa- ciendus est: neq; heres prio- ris curatōzē est onerāndus: cū accidere possit vt negotio vel p̄pter sexus vel p̄pter etatis infirmitatē: vel propter digni-

tatem maiorē minoꝛē q̄ in- prioꝛē curatore spectāda erat habilis nō sit. Possunt etiam plures heredes ei existere. Neq; autem per omnes id negociū administrari expediat: aut q̄cōq; dici possit: cur vnus aliquis ex his potissimū one- randus sit. **A** lpianus.

I llianus scribit eos qui- bus per p̄torez bonis interdictū est: nichil trāsferre posse ad aliq̄ē qz in bonis nō habent: cuius eis diminutio sit interdicta. **C** urator furiosi rem quidem suaz quasi furiosi tradere poterit: z. dñum trās- ferre. Nē s̄o furiosi si q̄si suaz tradat: dicendū est vt nō trās- ferat dominium: qz non furio- si negocium gerens tradidit.

P ignus a **P** aulus. Curatore furiosi datum valet: si vtilitate furiosi exige- te id fecit. **M** arcellus.

A gnatozē vel alio cu- ratore furiosi rē furiosi dedicari non posse constat. Agnato em̄ furiosi non vsque quaq; competit rerum eius alienatio: s; quaten⁹ negotio- rū exigit administratio. **G** aius **S** epe ad alium ex lege xij. tabu. curatio furiosi aut prodigi pertinet. Alij p̄- tor administrationē dat: s; cū ille legitimus inhabilis ad eā rem videatur. **P** aulus.

H Uidere. hoc nō est p̄missus curatōzib⁹ vēdere creditō- rum. **M** allent. creditores. **I** ntegra re. sic. C. de ac. z. ob. l. sicut. z. j. de lega. d. l. statulibz. s. fi. z. die re integra. i. ante q̄ curatōzē p̄stituat. **I** p̄p̄oz. i. creditorum.

M Uelint. vel curatōzē petere vt ipsi bona vēdere. **N** o negotio. accipe habilis nō sit qd est infra. **O** faciēd⁹. nō autē ip̄i creditores vendit: nā vt ille idē p̄māssisse quo ad hoc vt credito- res nō vēdāt: s; si- tuaf ḡalt curatōzē. **P** aulozē. quā maiorē dignitatē hic h̄s hz quā nō hēbat defunctus vel si hēbat defun- ctus maiorē: z. sic iste heres minorē hēbat: tñ h̄ heres plura negocia ex- pedire habet q̄ defunctus.

P ossunt. re- pete tñ p̄ oēs. sic s. de adm. tuto. l. iij. s. antepenul.

P er omnes. heredes. **A** ut. repete nec.

P ossit. s; al- legari. **E** x his. he- redibus. quia ma- gis idoneus.

I llianus. nō ad hāc causam. **D** iminutio. bonozum z. admi- nistratio.

D nū trāsfer- re: cū suā sciret. sic ḡ loquitur hic cū nō errauit z. sic nō ob- stat. j. de acq. rerū

do. l. si pcurator: s; i deo vēdebat quasi noie furiosi. vt ob hoc citius puocaret ementē quasi melius forum esset ei facturus. z. plene no. s. de offi. p. ce. l. i. s. i.

P ignus. valet. si tñ interuenit decretū. vt. C. eo. l. ij. aut nō fuit immobile. azo. z. i deo dicit pignus nō h̄y- pothecam. vt. j. de verb. o. sig. l. plebs. s. pignus.

A gnato. curatore. **D** edicari. i. p̄secrari. vt i. n. s. de re. p. diu. s. sa- d. **U** s que quaq; i. s. emp. (cre. z. facit. j. eo. l. fi.

S epe ad aliu. puta agnatum. z. facit. s. de legi. tu. l. i. s. interdum. z. l. pe.

do. l. si pcurator: s; i deo vēdebat quasi noie furiosi. vt ob hoc citius puocaret ementē quasi melius forum esset ei facturus. z. plene no. s. de offi. p. ce. l. i. s. i.

P ignus. valet. si tñ interuenit decretū. vt. C. eo. l. ij. aut nō fuit immobile. azo. z. i deo dicit pignus nō h̄y- pothecam. vt. j. de verb. o. sig. l. plebs. s. pignus.

A gnato. curatore. **D** edicari. i. p̄secrari. vt i. n. s. de re. p. diu. s. sa- d. **U** s que quaq; i. s. emp. (cre. z. facit. j. eo. l. fi.

S epe ad aliu. puta agnatum. z. facit. s. de legi. tu. l. i. s. interdum. z. l. pe.

Trum. simile habes. C. qui tu. ba. pos. l. ij. et insti. De excusa. tu. s. penul. et dic vt ibi no. Meretricis. no. interdicti bonis meretricis: qz pdiga est sue psona: p qd presumit r reru. vel dic luxuriosus. pdigali luxuria. vt. j. de da. infec. l. ex dani. circa pun. dicit d3.

Priuiligiū. psonale vt pferat ceteris creditoub? personale habētibus. vt. j. de puil. cre. l. iij. s. fi. cū sequentibus.

Et oēs ostio. qd solēt dari curatores excepti paucis. vt. d. l. iij. s. fi. cū sequentibus. r. l. idē priuiligiū. s. i. e.

Edicto. qd nō habemus. qd forte de furioso et pdigo tm dicebat f. Decreto. scz dati.

Furioso. rrv. an. no. puberes dici tam adultū qmatorē. h. Continetur. sic. j. l. pri. r. s. de cōfir. tu. l. si filio. r. C. eo. l. si. s. sed cū antiqitas. r. d. epi. audi. l. de creatio. nibus.

His. s. priori. k. Omnimodo ptoz pfirmet curatoz a pte datū siue ille vere sit. p. digus/ sine etiam non sit: s3 pater eū voluit habere curatozē tanqz pdigū. hec q̄sto soluitur. j. e. l. ibi: s3 per oia rē. vbi dī qz sp eius p̄is volūtas est sequēda. vel hoc ideo ne quē pater. pdigum putauit magistrat. ppter suū viciū pto forte corrupt? eū idoneū esse dicat. potuit ēt p̄ alio mō suo filio. puidere nepotes ex illo prodigo natos insinuēdo: filio. pdigo alimēta conseruando: r hoc si sint in potestate. alīs nepotes sub condicione emancipationis insinuendo.

Maxime. maxime tunc videt qz ptoz se nō interponat. qm h3 nepotes ex filio: nisi alīs erat se interpositur? etiā si nil paf dixerit. r hoc ea rōne: qz etiā pater parū videtur curasse: s3 dederit curatozē eū poterat plene pater puidere p hos modos q hīc sequitur: r non fecit m. Pater. i. auus. vt. j. de verbo. sig. l. iusta. in. si. n. Certū. qd sub. o. Iudiciū sui. i. sue volūtat. p. Cuius. et ita sunt in potestate sui patris. vt insti. quib. mo. ius pa. po. sol. s. fi. sed paf ideo eos sub condicione emancipauit ne suo p̄i q̄rat quē au? pdigū reputauit.

Ad hec. i. emancipationem. r. Cōsensur. nec etiā cogi poterat. vt insti. dicto ti. ff. f. Sed per omnia. nunc soluit. t. Uiciū. qz p̄cio corruptus. vt. s. dixi. f. magistrat. et sic est. C. de spon. l. iij. Item no. de paterni testimonij auctoritate. sic insti. d. excu. tu. s. i. Ac.

Curatoz. prestare. qz ea res rē. vt. j. d. manu. l. seru? fugitiuus. r. C. qui ma. non pos. l. pe. r. s. eo. l. ab agnato. r. d. i. quia. y. Unitate. vt matri r filibus. vt s. de tute. r. ra. dis. l. i. s. s3 nōnullos. r de adm. tu. l. cū plures. s. cū curatoz. r. l. tutor scdm. s. fi. et. l. tutor ad vtilitatem.

De testamen. us rē Quia tutores de quibus pdixit dantur i testamētis: de his sup ponit. r hec est qn ta ps digesioz. vt C. d. vete. iur. enus. cle. l. ij. s. qntus. r p̄mittit diffinitio. nē. vt. j. eo. l. i. ne il lor? (vt ita dixerit) manib? p̄tin? materia interpretacionis tractaret rē. vt. s. de oī. iur. l. i.

Explicit liber. xxvij. digest. et tertius huius.

Incipit liber. xxviii. et quartus huius. De testamētis: et qui testamēta facere possunt: r quem admodum testamēta fiant.

Titu. s. Uptanus. Estamētū est voluntas nostre iustitiae de eo quod

Testa mentū iustitiae de eo quod

nō valet: vt insti. de her. ab her. in pn. itē iusta. i. legitia: alīs nō v3. vt. C. si q̄s ali. te. p. l. i. r. j. d. cōdi. insti. l. qdā. Itē snia. i. dispositio. sic. C. q̄ testa. fa. pos. l. hac cōsultissima. s. at cū humana. et vt tollas oēs oppositiōes subaudi cū iustitiae heredis tñ legitime facta. nō q̄ op3 dici (vt qdā dicunt) de eo. f. vniuerso vt excludant singularia relicta. nā siue ex vniuerso siue ex re certa iustitiae v3 vt ex vniuerso. vt. j. d. her. ist. l. i. s. si ex fundo. Itē nō obstat de codicillo vel legato vel fideicommissō ēt vniuersali vel donatiōe cā mort: vel s eo q̄ bōa sua p̄mittit alicui post mortē suā. vt j. de le. i. l. legatū. r. C. vt ac. ab her. r. j. h̄des. l. i. qz i his nō est insti heredis. vt. C. e. l. nō codicillū. h̄ sit snia de eo qd q̄s velit fieri post mortē suā de bonis suis oib? vt par te vel re aliqua. Sed qd dices de testō in quo filius ex herede redat timentō? Rñ. solēnis est dispositio r est legitima qz lege p̄mittitur exheredari: imo p̄cipi si non iustitiae. vt